

వందమూర్తి

దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

బహుమతి
చాందిన వ్యాఖ్య

దిగి ఈచులూడేవి రెండు !

పంపినవారు :
వ. వి. ఎ. సరసింహం, ఖర్షణ

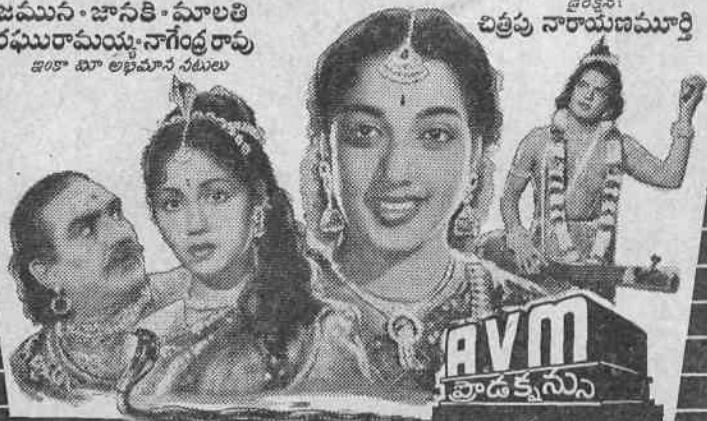
విడీఎలలో స్థాయియగా నిచ్చది!

ఏ.వి.ఎం. ప్రాడక్షన్సుపా

నాగుల చివతి

జముని - జానకి - మాలతి
రఘురామయ్య - నాగేంద్ర రావు
ఫంగు మా అభిమాన నిమిష

బ్రోఫర్: బిత్తు నారాయణముర్తి

శ్వరలూ విడీఎలు కొనిచ్చది!

శుంకర్ ప్రాడక్షన్సుపా

శుంకర్ వు

జూన్కి - రేలంగి - కౌళిక్
(చెలుగు)

మస్కిలాచు నిలింపిన ఇసుపర విత్తిం

బ్రోఫర్:
కె.ఆర్.ఎస్.శాస్త్రి

స్టోడియో:
ఏ.వి.ఎం

...విజయూ రిలీస్...

11/20

ఈ సంచికలో కథలు
వింతలు - విశేషాలు

గేయకథ	...	2
ఉచ్చనీచలు (జా. క.)	...	5
మకరదేవత (సీరియల్)	...	9
బేతాళ కథ	...	17
ప్రాయశ్చిత్తం	...	24
చెయని నెరం	...	29
మిత్రదేహి	...	33
గొర్రెల భీముడు	...	49
రాజదర్శనం	...	57
కాళిదాసుతో పోటీ	...	66
ఆమాయకులు	...	68
ఇందజాలం	...	74

ఇవిగాక రంగుల బొమ్మె కథ,
ఓటో శీర్షికల పోటీ, వార్తలు,
విశేషాలు, మొదలైనవి మరి ఎన్నో
ఆకర్షణలు

దీ పా వ లి
అ భివందనములు!

మా మిత్రులందరిని

వీళ్లతరబడి పేరెన్నికగన్న

**SAMSON'S
DRESSES**

శాంసన్ ట్రైసెన్ సే

వాడుక చెయమని ప్రార్థిస్తున్నాము

చక్కని డిజ్ఞెనులో

పిన్నలకు, పెద్దలకు

ఉపయోగ పదు

రకములు :

విజ్ఞిలకు ప్రాయవచ్చుము

అంధ్ర స్టోక్షులు

గొల్లపూడి బ్రదర్స్,

గాంధినగర్ :: విజయవాడ-2

సంక్రాంతికి విడుదల

విశాలాంగ్రేకు తెలుగులో మొదటి
పూర్వి పుంచరంగుల
చిత్రం

MAKE LIGHT WORK OF IT

AND USE

M A Z D A L A M P S

Made in India for the Agents for THE BRITISH THOMPSON HOUSTON CO: LTD.

ASSOCIATED ELECTRICAL INDUSTRIES (INDIA) LTD.

Head Office: CROWN HOUSE, 6 MISSION ROW, CALCUTTA

Branches at:

BOMBAY NEW DELHI MADRAS BANGALORE COIMBATORE NAGPUR

K. K. SABAPATHY & CO.,

WHOLESALE & RETAIL PAINT MERCHANTS

Post Box No. 546

318, RASAPPA CHETTY STREET, P.T., MADRAS-3

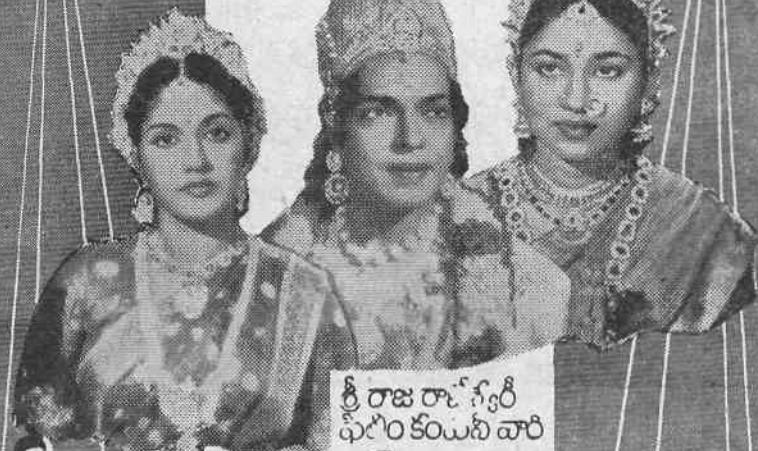
STOCKISTS OF:

ALL KINDS OF QUALITY PAINTS, ENAMELS, VARNISHES,
BRUSHES, DRY COLOURS, LINSEED OIL, DISTEMPERS,
SPARTAN PAINTS, "OVERALLS" PAINTS AND NATIONAL
"GLOBE" BRAND QUALITY PAINTS ETC.

Suppliers to:

**P. W. D. CONTRACTORS, STUDIOS,
BUS BODY BUILDERS,
CORPORATION & GOVT. OFFICES**

శ్రీదీవుండ్రు విద్యాదత్త

శ్రీ రాజరామ్ కోర్టీ
ఫ్లోంకంటి వారి

శ్రీకృష్ణ తులభార్తం

య. న్. నరేంద్రకృష్ణ
శ్రీరంజన (జాగయ్) కోర్టీ
సూర్యకళ దుష్ట
సూర్య రాంతం దుష్ట
రఘురామయ్ దుష్ట
రేలంగి సూర్యబాబు

BLANTHA

మా అభిమాను లందరికీ
దిపావళీ శబ్దసమయాన
అభినందనము లర్పిస్తున్నాము

మేలయిన ముద్రణకు
నెలసన్ టైప్ లనే

ఉపయోగించండి

చందమా ము
నెలసన్ టైప్ లతో ముద్రింపబడుతున్నది

నెలసన్ అండ్ కో
(ది పైన్ ఆర్ట్ టైప్ ఫాండ్రీ)

స్థాపితము : 1916

చూత్ : :: మదరాసు - 7

ధ్యాక్షరి : ——————
అమింజికర్ : :: మదరాసు - 29

“కోవ పాబ్రీక్స్” చేనేత వస్తాలు

అందము, మన్నిక, చౌక

కోవ పాబ్రీక్స్ నే కొనండి

ఆంధ్రదేశమండంతట మా విక్రయశాలలు కలవు
అంధ్రదేశ చేనేత సహకార సంఘము లిమిటెడ్,
గాంధీనగరము, విజయవాడ

మా స్నేహితులకు, అధిమానులకు, కాతాదార్లకు
దీపావళి అభివందనములు
వాణ్ణమునకు ప్రసిద్ధిచెందిని

ఎల్.జి
ఇంగ్స్

లాల్జీగోధు ఉ కంపెనీ
సికారుయేట్ - యదరాసు

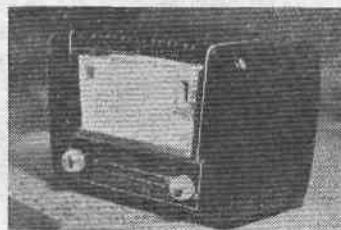
H.O. BOMBAY.

పిల్చెన్ రేడియోలు

1955

116 మొడల్ 4 వాల్యూల
క్రైష్టల్ రెడియో రూ. 175/-.

క్లాషిఫిల్స్ అర్ట్రెజ్ కీండ్లు : -

మొదర్న
కాన్వెంటువీధి

345 B మొడల్ 5 వాల్యూల
క్రైష్టల్ రెడియో రూ. 295/-.

ఆ టోస్టో ర్స్ట్రీమ్
విజయవాచ 1.

దీపావళీ నుభసందేశము
మిశ్రమ లోహముతైన అనలు 20గారులేకు
అతికించి తయారు చేసిన కవరింగ్
“రాజు” గా జాలు

4 Pairs Bangles per
a

(THICK GOLD SHEET COVERED)

MAKING CHARGE R.s. 3-8-0. PER PAIR.

చక్కని నమునాల కౌటలుగు
కొరకు నేడే ప్రాయింది.

రాజు గోల్డు కవరింగ్ కంపెనీ (Regd)
రాజు క్లాషిఫిల్స్ :: మహిలిపత్నిం

డి. కె. మృషణమూర్తి

అగ్రబాద్ తయాదు చేయువారు
706.....విన్స్ హేతు.....బెంగళూరు.2.....

మొట్టమొదటి సారిగా

దిదితి, బిహావని, లత్తేన్, టూక్కాఫన్, ఆల్ఫ్రోన్, డియల్డ్రిన్, క్లోరైన్,
ఎన్రోడిన్ మొదలైనవి అధారముగా వృక్ష క్రిమినంహారకములున్నాయి,

రాగి, గంధకము మొదలైనవాటినీ అనుసరించి, పరటలను
నాశనంచేసే వురుగులను తోలిగించు సాధనములున్నాయి

దహిణ ఇండియాలోని మద్రాసు, తిప్పం (ఆంధ్రాష్ట్రం) ప్రాక్కరితలో తహూరుచేయచున్నాయి
హూర్చి వివరములకు :

ది మైసూర్ ఇన్సెట్ సైండ్ కంపెనీ.,

31-ఎ, నార్త్ బీచ్ రోడ్సు :: మదరాసు - 1

సర్కారుచిల్లాలకు సోర్ దిస్ట్రిబ్యూటర్లు : అలపాటి రామమూర్తి అండ్ కో., విజయవాడ.
సెల్లారుచిల్లాల దిస్ట్రిబ్యూటర్లు : సి. వి. రమణయ్యాసెల్లి, నవాబ్ పేట, సెల్లారు.
బ్రాప్యాటల్లు : ది మైసూరు ఫరిలైజర్ కంపెనీ, మదరాసు - 1.

చెక్కింక అసోసియేషన్ : గద్దో ఇండియా కార్పొరేషన్ ఇన్స్ట్రీ.,
82, వార్క్స్టీట్, స్వాయార్క్ - 5, ఎన్. వై.

సుభి క్లమైన పంట!

మా 'కమలము మార్కు మిక్రపు ఎరువులు' ఉపయోగించి
మీరు న్నా అటువంటి పంటను పండించవచ్చును.

ఇవి అన్ని బుతుపులలో అన్ని పంటలకు అభించును — తేటలకు అవసరమైన
ఎరువులను, కోరిన విషముగా నష్టయి చేయగలము — ఉచితముగ నిచ్చెది
మా సలహాను పొందవచ్చు. ఇందుకు ఏమీ ఇప్పనక్కరలేదు — మీ భూమిని
స్థారవంతముగ చేయండి. సుభిక్లమైన పంటను రూఢిచేసుకోండి.

సూపర్ - ఫాన్ ఫెట్లు ఎల్లప్పుడూ దొరకును
మీ ఎరువుల విషయమై, సంఖయించక మమ్మల్ని సలహచేయండి:

ది మైసూర్ ఫరిలైజర్ కంపెనీ.,

పోద్ అఫీసు :— మద్రాసు

ప్రాంచిలు : బెంగళూరు, కుప్పం, మైసూరు, మర్క్కారా, ఉరోడ్, కూసూరు,
ఉదకమంఠలం, విజయవాడ.

= స్వదేశి =

అత్యుత్తమ మైన చక్కటి
తైపులకు పెట్టినది పేరు

*

పథ్మ లగు భాషలలో తైపులు, హాఫ్ టోన్,
రైన్, ఎలెక్ట్రో బ్లాక్షలు తయారు చేయు దురు.

*

స్వదేశి తైప్ వౌండ్రి

చింతాద్రిపేట,

::

మదరాసు—2.

కేచిర్ :

BHUVANA

*

ఫోన్ :

8291

అచ్చుపనులకు అవసరమైన అన్నిరకముల
మిషనులు - పరికరములు నష్టయిచేయుదురు.

ప్రైసిడెంట్

“ప్రైసిడెంట్” వెజిటుబిల్ హెయ్లు
రాయల్, స్నో, టుల్గ్ర్ మొ పొడర్లు
దీపావళీ శుభసమయాన ఏకు
సంతోషమును సమకూర్చుగాక.

RATHOD TRADING CO · SOWCARPET · MADRAS · I

ఆరోగ్యప్రదాయిని

శ్రీవామృతము వాడుటవలన ఒలహీనదేహములకు బలమును, దుర్ఘాటలకు పటుత్యమును, నిద్రాహీనులకు సుఖ విద్రయము, నరముల ప్రోగ్సుకు కండచ్చియి, మంద కొడిగ సుండువారికి ఉల్లాసమును, జ్ఞాపకహీనులకు జ్ఞాపక శక్తియు, రక్తహీనులకు కొత్త రక్తమును, తీర్మానికి శేషన్నియు, మొదలగు అసంఘ్యకములైన నుగుణములు ఎన్నియోకలగును. శ్రీపురుషులెల్లరు వయోధేరము రేకె ఎల్లకాలములయిందు సేవింపదగిన దివ్యమైన టాపిక్.

జీవామృతం

కంటపుష్టికి, జవనత్వములకు.

ఆయుర్వ్యోదాశ్రమం లిఖిటెడ్,

మదరాసు - 17.

పాన్టెన్ కలములకు
 సీరాలకు
 ఇగత్తునిస్తి పాండిన
 పేరు
పైలెట్
 మరల ఇష్టుడు
 భారతదేశములో
 ప్రతి చేటి
 ఎంధించుటన్ని
 *
 వ్యాఘ్రమునటు
 పూఢి
 MANUFACTURED BY.
THE PILOT PEN CO. (INDIA) LTD.
 CATHOLIC CENTRE, MADRAS-1.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితం : 1923.

చెల్లింపబడిన మూలాదనము, రిజర్వులు కలసి మొత్తము.... (30-6-55) రు. 45,81,720 అమలులోనున్న వ్యాపారమొత్తం .... రు. 9,50,00,000 లకు మించినది.

చైర్మన్ — శ్రీ ఎస్. ఆర్. వై. కపరామ ప్రసాద్ బిహార్గారు, యం. ఎట. ఎ.

దిప్పుటి చైర్మన్ — శ్రీ జయ మాణిక్యారావుగారు, మచిలి పట్టణము.

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ — శ్రీ తాడేపల్లి క్రింగులగారు, మచిలి పట్టణము.

మద్రాసు బ్రాంచులు — (1) బి. రింగిచెట్లి విధి, మద్రాసు 1. (2) 87, ఆయగరాయ రోడ్లు, బ్యాగరాయగర్, మద్రాసు 17. (3) 77, కచ్చెరి రోడ్లు, మైలాపూరు, మద్రాసు 4. కర్కూలు ఆఫీసులు — (1) 1/9 మెయిన్ బిల్లు, పేట, (2) శాసన సభాపానము పే ఆఫీసు (శాసనసభ సమావేశకాలమందు తెరవియుండబడును) ఆంధ్రాప్రదేశులు, బల్లారిలోను బ్రాంచులు. సం ఆఫీసులు కుంటలు. అన్నిరకముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారములు చేయించును. అన్నిరకముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారములు చేయించును. అండ్రు ఏజెంట్లు — బార్కెన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, చిన్ పారిన్ బ్రాంచు, 168 పెనెచర్లు ప్రీట్, లండన్, ఇ. ని. 3.

వివరములు బ్యాంకుమొక్క ఏ ఆఫీసులోనే వను తెలుసుకొనవచ్చును....

ఏలైస్ శ్యార్పు రామచంద్రమూర్తి,
 ఎం.ఎ., సి.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ., ఇన్‌రిటి మేనేజరు.

రవి తొయ్యలెట్స్ ను వాడండి

రవి గ్లాసరిన్ సౌప్ :

మీ అంద మును

వర్షస్సును

కాపాడును

రవి వెజెటబుల్ పొరాయల్ :

మీ కేశములను విరివిగా పెంచాందించును.

రవి సౌప్ : మీ ముఖవిలాసమును అచ్చి వృద్ధి చేయును.

సౌప్ ఏజంట్లు : ది న్యూ స్టార్ & కో
 తండియార్పేటు, మద్రాసు - 21

విజయ పీట్టర్సు

విజయ వాడు

ఓంకూరావనికి సమర్పింపనున్న చిత్ర రాజములు...

విజయ వారి

శశిరేఖా పురిణయమ్ము

తైరెక్కని.....క.వి.రిడ్డి, బిహసి.అంగు

లవుకు శే

తైరెక్కని.....ఎ.యిన్ రిడ్డి

ఎ.వి.యి.ఎ.వారి

నాగుల చువితి

తైరెక్కని.....దిత్తపు నారాయణమార్చి

శంకర్ ఫిలిమ్స్ వారి

సదా రము

తైరెక్కని.....హెచ్.ఎంసాభం

నేషనల్ పీట్టర్సు వారి

పరాశక్తి

తైరెక్కని.....కృష్ణ్ క.ఎంజు

***

అతి త్వరలో రాసున్నది!

రాజీ కమల్ కళామందిర్ వారి

ధున్నెక ధున్నెక పాయల్ బాజే

చిత్రికల్ చిత్రము.....తైరెక్కని.....వి.కాంతారాం

మా ఇతర చిత్రములు...

విజయ వారి

పౌలుకారు + పొత్తాళబ్బిరవి

పెళ్ళిచేసిచూడు + చంగ్రహరం

ముస్తిష్టు

గుళ్ళికర్మాలకా వారి

కూళహస్తి ఏపరోత్స్యం

శవర్ ఇండియా వారి

నా యిల్లు

వి.ఎస్.పి. వారి

ఆరుదిద్దు

(రాయల నీచుకు డోతువు)

ఎ.వి.యి.ఎ.వారి

జీవితం + సంఘం

వదిన

ఆర్.ఎస్.ఆర్.పిట్టర్సు వారి

జూతుక ఫలం

జనుతా వారి

పరివర్తన

(రాయల నీచుకు మాతువు)

భాగుత్తి వారి

చెరపుకురా చెడ్డెపు

(రాయల నీచుకు మాతువు)

***

మీ దియమ్ డిక్షురీ

Balasaraswathi Pictorial Medium Dictionary

ENGLISH - ENGLISH : TELUGU

with English Synonyms, Antonyms, Definition sand Illustrations
together with an Encyclopedia for Students

విద్యార్థి :

మా దీక్షురి విద్యార్థులకు-ప్రతినవే తంత నియం వారు చేసే విధ్య వ్యాపారంలో ఎంతో ఉపయోగపడుతోంది. వేనువేలై దీనివల్ల నెడు లాభపడుతున్నారు. విభ్రాం కావాలని, అంగ్రీషులో పరిక్రమ చెయ్యాలని అనుకో నేవారండరికి చెద్దు వాడేదుగా వుండి. మీకా భాషలో క్రింతామృతయి తప్పు-వగవన్ను కోపాన్ని తీర్చు గలదు. ఇందులో మీకు అవసరమైనట్లి పదాలన్నింటిని కూరిటి పరిక్రియ పర్ఫక్షలో (English to English and Telugu and English synonyms, Antonyms)

Definitions, and Illustrations together with an Encyclopedia for students) చేరి అందము చందము కాకి తీసుగా ముద్రించినాము. ఎద్దుకు - విశ్వానికి పరిషత్తో విషయానికి మీకు ఈ దిక్కుపై ఎంతెన్నా కోర్పుడగలదని హామీ అనుస్నాము. హార్టి క్యూరికోఫైండు మీదియం దిక్కుపై భర రు. 9-0-0. ఎం దిక్కుపై భర రు. 4-8-0. కళ్ళువ పెలి : ఎక్కువ విధాని : అవకాశాన్ని ఉరిదిదుచుకోండా ఈగ్గ తప్పణాలని మొఘ్యాన్ని ప్రత్యేకంగా కోరుతాన్ని ము

బాలసరస్వతీ బుక్ డిపో, వోస్ట్ బాక్యూ నెం. 3 కర్నాలు & మదాసు 1.

పొగినవాధమ్మ రెల్వే బుక్ ప్రాయలతో దొరుకును.

మీరు చదివార....?

“వెన్న మండలు....”

[ఇల్లం కథల సపుత్ర]

మరాల్సి 0 - 8 - 0

ఆపాధ బాలలకు అప్పుర్మేన కానుక....!

ఆంధ్రబాలల వీళ్నాన సర్వస్వం !

ఆంధ్ర శదవలసిపు

"*गोवा - गोवी*"

విజుల్ కు వుగటి కొనసాగు

ప్రశ్నలు

శర్మ పబ్లిక్ సర్వ

10/70 - ವಾರು) ಹೊಡಿ, ವಿಜಯವಾಡ - 1.

Phone : 2549

Grams : "IMAGE"

FOR BEST QUALITY
GLASS SHEETS & MIRRORS

Direct Importers :

R. ETHIRAJIAH & SONS
(ESTD. 1905)
103, DEVARAJA MUDALI STREET, MADRAS - 3

DEALERS IN :

Window glasses of all thickness

Coloured, white figured, wired glass, etc.

Mirrors of all varieties

Sheet and Plate glass

Vitrolite in white and colours

(for table top and wall linings)

Plywood of all thickness

Pictures and picture frames

Zinc Sheets, Photo printing glass

Show Room Glasses, BIG SIZE

Special glass for tanning leather

Frameless mirrors

Safety Glass

Glass Cutters

Frame Cutting Machines

Thick roofing glasses, etc.

Ideal for Summer!

ఆల్సిండు జేమ్సు పోమెడ్

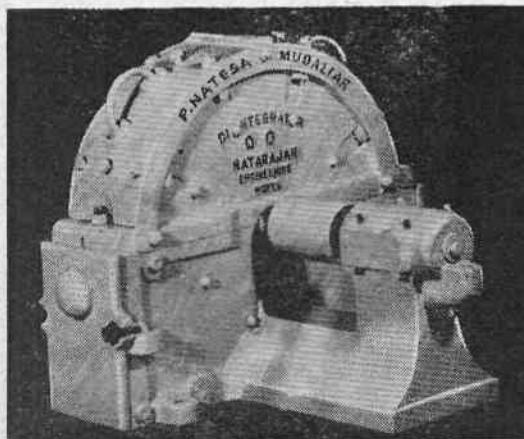
మెదదును చల్లపరచి తురులను

కృంగారముగా నుంచును

జేమ్సు పర్ వ్యమరీ కంపెనీ

1/5, వ్యాపార రోడ్, ఎగువ్వురు, మదరాస-8

JAMES POMADE

"VICTORIA"
DISINTEGRATOR "OO"

Size No	Revs. per min.	Dia of Porey	Width of Belt	Dia of Broker Chamber	Approve Brooke H.P.	Pr ce Rs.
12 INS.	—	5000	—	3 INS.	—	1 FT. 0 INS.
17 "	—	4100	—	4 "	—	1 .. 5 ..
22 "	—	3300	—	5 ..	—	2 .. 10 ..
30 "	—	2500	—	7 ..	—	2 .. 6 ..
42 "	—	1800	—	9 ..	—	3 .. 6 ..

17, ERRABALU CHETTY STREET, MADRAS-I

Chandamama

Diwali Nov. '55

PHONE: 3245. 2224 TEL: JALAGAM

Jalagam Subramanyam Naidu's
Sons & P. Krishnamurthy Naidu

LESSEES

P. NATESA MUDALIAR

(NATARAJAN ENGINEERING WORKS)

Manufacturers of:

IRON SAFES, MILL & MILL
STORES PINTO CHEEKS, SHELL-
ERS, DISTINTEGRATORS &
NUTCRACKERS

సర్టై

హోటల్ బెండ్ కాఫీనే
ఎల్ల ప్యాడూ వాడండి.

‘సర్టై’ కాఫీ త్రాగుటకు
నేడే ప్రారంభించండి

రోజుల్లా ముఖముగా ఉల్లాసంతముగా ఉంటారు.

సర్టై కాఫీ కంపెనీ

50, పాత తరగుపేట, బెంగళూరు-2 :: బ్రాంచ్ : 18/11, రసూల్ లిబారు, కర్నూలు.

మి పాపాయి చిరాకుపడుట
మాటిమాటికి కోపించుట
ఆకారణముగా విధ్యుట
ఈ చిప్పుచులు గలిగి కడుపు
ఉన్నరించుకొనిపుంపే, బహుచా
లివర్ ల్యాథిగా ఉండపచ్చును.
ఇది 3 సంవత్సరాలలోపు
తీలలకు వచ్చుట పహజము.
జమ్మువారి
లింగర్ క్లూర్
లింగ & జమ్మువ్యాధుల
నిమారణ, చికిత్స
చచ్చుడు మాత్రల దూషణీ లభిస్తున్నది.
జమ్ము వెంకటమలుచ్చు & పశ్చ,
'జన్మిత్ లింగ్' మైల్-తూరు, మద్రాస - 4.
కాపు : వోయంటివాటింధి, విజయాగరం సిటి,
రుదియు ఇశ్రాక్ క్లుబులు

**NOW
IN
TABLETS**

JVZ-479

Please Contact for Varieties of Paper, Boards etc.

COPPARAM NATESAN CHETTY

PAPER, STATIONERY & GENERAL MERCHANTS,

59, ANDERSON STREET :: MADRAS-1.

Grams : 'COPPARAM'

Phone : 4712

Distributors for

TITAGHUR PAPER MILLS Co. Ltd., CALCUTTA

BENGAL PAPER MILLS Co. Ltd., CALCUTTA

PUNALUR PAPER MILLS Co. Ltd., PUNALUR

ROHTAS INDUSTRIES Ltd., DALMIANAGAR

And also stockists of

HOOGHLY PRINTING INKS

* మేలైన, తాజా సరుకు

* సరన్ మైన ధరలు

* సత్వర సరఫరా

పచ్చ దిములు, ధాన్యములు, చక్కర వగ్గెరా

సరుకులలో గుత్త వ్యాపారమ్మలు, కమిషన్ ఏజింట్లు

మార్కెట్ అండ్ రిప్లైన్ ఆయిం కం. రి. ఎన్న ఎక్స్‌ప్రైస్ ప్లోర్ మిల్సుకు సార్ ఏంట్లు

రాజూ వెజిటుబుల్ ఆయిల్ కంపెనీ

పాస్టాబ్క్ నెం. 664, పాత తరగుపేట, బెంగళూరు-2

ఫోన్ : 3609 ; 3608

తంత : " దిర్కష్ "

జ్యోతిలు :

న్యూ తరగుపేట, బెంగళూరు-2; కమ్మిదీట్ స్ట్రీట్ బెంగళూరు-1; సంతపేట, మైసూరు.

అరవై సంవత్సరములపైనుంచి ఇక్కడ పెర్టుసిన్ తెవినర్స్‌ను
సిపాద్య చేయుమన్నారు. ఎందువలననగా అది దగ్గులకు, గొంతు
నొప్పికి క్యాసికోళ వ్యాధికి, ఉబ్బమునకు, కోరింత దగ్గుకు
ఉపచమనము నిచ్చును. జీమముగా స్వస్థతనిచ్చును. తీసుకొనుటకు
యింపితమైనది. పెర్టుసిన్ కొనుడు!

అందరు తెచ్చిస్తు ల వద్దను లభించును

ఎటుపా లి., షాన్ లింక్ ఐన్ ప్లెయిన్, స్వీన్ క్రస్ ము అండ్ ఎక్సామిక్
ట్రైటరీ వారితో చేసుకున్న ఒడంబడిక ప్రకారము, యిండియాలో

ఆన్ఫా లి., పోస్టు అఫీసు బాక్సు నెం. 1041, బొంబాయి..! వారిదే తయారయినది.

డॉंगे బోమ్మలు

క.ట. డంగే అండు కం. వి. చొంబాయి 4.

ఈ గుర్తుతో ఉన్న పాత్రలు
గ్యారంటి కలవి,
దీపావళి బహుమతులుగా
జవ్వతగినవిన్ని

తుఫ్ఫాపట్టపు, ఎల్లప్పాడూ తెల్లగా
మెరున్నా వుండును. తేముటకు
చాల నులువైనవి

ఇందియన్ మెటల్ & మెటలరీల్ కార్పొరేషన్
498, మంత్రస్థిల్ .. ముద్రాను - 3

THE
HOOGHLY INK COMPANY LIMITED
CALCUTTA — BOMBAY — MADRAS — DELHI

India's Leading Manufacturers
OF
FINE PRINTING INKS

Manufactured in the East for the East

EXTEND
HEARTY DIWALI GREETINGS
TO YOU ALL

HEAD OFFICE:

6, CLIVE ROW,
CALCUTTA

PHONE: 4034

ESTD: 1885

P. MUNUSWAMY MUDALIAR & SON

JAI HIND TYPE FOUNDRY

26, VADAMALAI MAISTRY STREET
MADRAS-1

Suppliers of:

ALL VARIETIES OF PRINTING MATERIALS

పూజనీయులైన మా అభిమాను లందరికీ
 హృదయపూర్వకమైన
 దీపావళి అభివందనములు

ఫో పూర్ బ్రదర్స్

‘ఫో పూర్ హవ్వన్’

392. మింట్ స్టీట్, మదరాను-1

ఫోన్ నెం. 3845 - 3078 :: తంతి, “PHUMBHRA”

సమస్తమైన ఎలక్ట్రిక్ పరికరములు

(గృహాచయోగ ములకు — పారి క్రొమిక ములకు వల్ల)

సప్లైదారులు, సుప్రీట్ స్టోర్సులు

(కేట లా గుకొరకు నేడే క్రాయంది)

నవభారత నీర్మాణానికి

నవ యువతి యువకులు అవసరం.
అట్టి యువతి యువకులను పొంద
గలిన మాతలు కావాలంటే, మహాళలు
సేవించవలసింది

లోధ్ర

గ్రాఫియు రోగనివారిటె
కేసరి కుట్టిరం లి.
15, వెష్ట్ కాట్ రోడ్,
రాయపెటు, మదరాసు - 14.

LODHRA
FOR LADIES HEALTH

కేసరి కుట్టిరం లి., మదరాసు. 14

SWAN MYSORE SCENTED BETEL NUT POWDER
స్వన్ మైసౌర్ సెంటెడ్ బెటల్ నూట్ పావర్

6.NANJUNDAPPA,D1,AVENUE ROAD,BANGALORE 2

వెలువడినది!

ఎచ్చెత్తు కపలలు

శరవెగంతో నడిచే సంఘటనలతో,
మనస్సును కదిలించే సన్నివేశ
లతో కూడిన రసవత్తర కథ !

ఆకరణీయంగా కనులచిందుగా
తయారయిన పుస్తకం.

వల : ఒ క రూ పా 111

పోస్ట్-ప్రైస్ 0-2-0 అదనము. 1-6-0 వంపిన
కాపీ రిటిషన్ పోస్ట్-ప్రైస్ ద్వారా వంపబడును.

చందమామ పబ్లికేషన్స్,
మదవళని :: మదరాసు-26.

ఉజ్జ్వలమైన టెక్కికలర్ లో

వసందైన అయితో పరమసుందరమైన భారతీయ నృత్యములు !

ఎ. శాంతారాము

డైరక్టు చేసినది

నబీనటులు :

సంద్య, గోపికృష్ణ

భగవాన్

ఇప్పుడు

ధారతదేశమంతటా

ప్రదర్శింపబడుతున్నది

రాజీకమల్ వారి

రుననక్ రుననక్ పాంచల్ బాజె

డిప్పిబ్యాట్రల్ : అలంకార్ చిత్ర లిమిటెడ్., బెంగళారు - 2.

ఆంధ్రకు సబ్-డిప్పిబ్యాట్రల్ : విజయ పిచ్చర్నీ, విజయవాడ.

గంజెన సిరాలు

భారతదేశపు అత్యుత్తముమైన

ప్రింటింగ్ సిరాలు

గంజెన ప్రింటింగ్ ఇంక్ ఫ్యాక్టరీ లిమిటెడ్.

ప్యాక్టరీలు :

కలకత్తా — బొంబాయి — మద్రాసు

‘చందవామ’ కు
విజంట్లు కావాలి

★

విజంట్లు లెనిచోట్ల ప్రతి ఉరా చిన్న చిన్న విజంట్లు కావాలి. మీరు విజంటయి కొద్ది కాపీలుకూడా తెచ్చించుకోవచ్చును. మీరు ప్రతినెలా 2-0-0 పంపుతూ వుంటే మీకు 7 కాపీలు పంపుతాము. ఈ పద్ధతిని మీకు ప్రతినెలా 0-10-0 లాభం వుంటుంది. హృదివిచారాలకు వ్రాయండి.

చందవామ పబ్లికేషన్స్

వడవళని, మద్రాసు - 26

చందదారులకు మనవి

పైనెల చందమామలు యానెల చివరి వారంలో పోస్టు అవుతపి. నకాలంలో అందనివారు, వారి పోస్టాఫిసులో ఫిర్యాదు చేస్తూ, పై నెల పదోతెదీలోగా మాకు తలయపర్చ గోరుతాము. అ పైబడువచ్చు కంపైయింట్లు, గతనెలలో చేరలేదనె కంపైయింట్లు గమనించబడ్తాయి.

మనేజరు

ఇటీఎల్ ఆదర్శమైనది

పూతి నాశిని - హోయి నిచ్చను
క్రీమి నిర్మాలిని - విషసంబంధంకాదు

తెల్యారించువారు:

చి మొనూర్ ఇండస్ట్రీల్స్ & టెస్టింగ్ లాబోరేటరీ లిమిటెడ్,
మల్కెశ్వరం, హెంసుఫూరు.

సెల్ఫ్‌డిప్స్: 35/37, తంబుసెటీ పీథి, మద్రాసు - 1

సుఖాసనకౌరకు
సుమతిసేద్దాహైన

దసరా దర్శార్
పుష్ప రంజిన్
అనరాజత్తులు

(REGISTERED) DASARA DURBAR
PUSHPARANJANI AGARBATHY

యాదుర్ జూడియాత్రెడింగ్ కోపెని. బెంగళూరు. 2.

చమయూ ట్యాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వారు

ఆనందముతో ప్రకటించు

తము 1955-56 నం//

రాజువులు

ఒత్తములు

శ్రీ రాజు వారి
శ్రీ కృష్ణ ప్రెస్ లభూరం
యస్. వెరల్డ్. శ్రీరంజిత్. జాసిన్. రెలంగి
రథువులు విత్తనల
అంధ్రప్రదేశ్ దివ్యములు

నేచనల్ అర్ట్ వారి
జయసీంహ

అంజలీది. వేంకా. తప్పలకువారి
ఎ.ట. రామారావు. యస్. వీరంగారావు
రెలంగి. ఆక్షేయరు విత్తనల
(సైంటిక్. లైట్. చైస్పార్సులకు)

ఆనంద వారి

మేలుకాలుపు

ఎ.వెరల్డ్. జమున. శ్రీలక్ష్మీ
సె.యస్. అర్

గాంటల్ వారి

కన్కతార్

రంగారావు. యస్. వెరల్డ్.

అంజలి హెక్టర్ వారి

శ్రీ చిత్తము

వాయస్మార్కీట్
జూన్పార్డ్ చిత్తము

పొంది ఒత్తములు -

వాన్ నం 44

సతీ మదాలస్ + బందివ్

బూహిలుర్ వారి
అద్భుత జూన్పార్డ్ చిత్తము

బ్రింజులు. శిఖాలు. కషాంబ
న్యాచ్చారావు. నాగ్య. రేలంగి
ట్రెక్క్. పి. వుల్ఫ్. యు

ప్రతిభా వారి
బుమ్ప్యూచ్యంగ్

తుమువునట్టులతో
క్రైక్స్. సి. వెచ్. నారాయణముట్టి

లపతా ప్రాండ్కున్ వారి

చర్బాచాసి
అంజలి. సామిత్ర. న్యాచ్చారావు
నాగ్య. రుల్ఫ్. రంగారావు. రేలంగి
(సుడ్డె. న్యాం క్లూసచ్చలకు)

చర్లట్. పిక్చర్ వారి

సాపిత్రి

యస్. వెరల్డ్. సాగీట్రావు
రంగారావు. రేలంగి

ట్రెక్క్ క. జ. నాగ్యభూషణం

ప్రక్కిరాబ్

మురక్తం

న్యాచ్చారావు. ఐజయసంత్తి మాల

ఆర్. ఆర్. హెక్టర్ వారి

గుల్మెబకావ్ శ్

శ్రీ. ఆర్. రాజువారి. జ. వెరల్డ్.

తెలుగు కామింటర్లో

చందులూహ

నంబాలకుడు : 'ప్రక పాణి'

ఈ దిపావళి ప్రత్యేక సంచిక పారకులకు వినేద విజ్ఞానాలను చేకూర్చుతుందని ఆశిస్తున్నాము.

ప్రాఫుసర్ పి. సి. పర్మార్ గారు “చందులూహ” పారకులకు నువరిచితులు. అయిన “ఇంద్రజాలం” అనే శీర్షికక్రింద అనేక వ్యాపములు “చందులూహ”లో లోగడ ప్రకటించారు. కారబ్లాంతరాలపల్ల కొంతకాలంగా నిలిచిపోయిన ఈ వ్యాపాలను తిరిగి ఈ సంచికనుంచీ ప్రకటించటానికి గ్రిస్తున్నాము.

మేము కోరినప్రకారం కొందరు పారకులు హస్యచిత్రాలు పంపారు. వాటిలో కొన్ని ఈ సంచికలో ప్రచరించాము. ఇతర పారకులుకూడా ఇలాటి చిత్రాలను పంపగలరని మా ఆశ.

మా పారకులంవరికి దిపావళి శుభాకాంక్షలు.

నవంబరు

1955

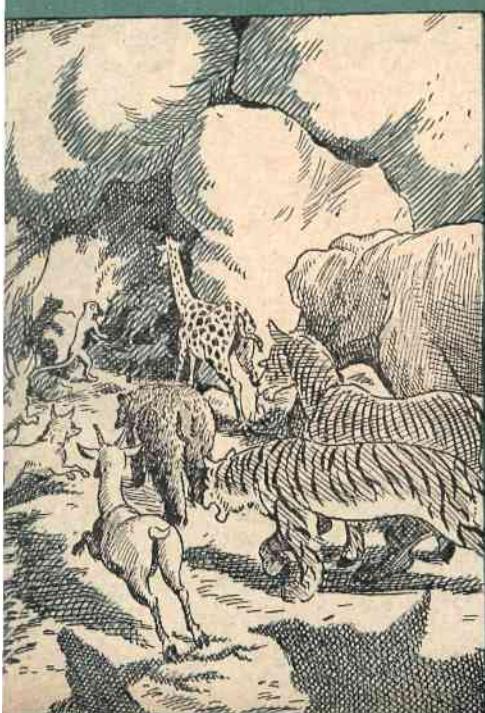

సంపటి 17

సంచిక 5

బలవంతుడి కొలువు

సంహరించుకళ చక్కగ నెర్చిన
సింహామెకద మరి మృగరాజు.
ఆ మృగరాజుకు మోజు కలిగెను
సమస్త మృగముల నేక పరికనగా.
తన గుహలోనే దర్శారంటూ
పనిచె మృగాలకు ఘర్యానాలను,
రాజుజ్ఞను విని రయమున చేరెను
గజగజ లాడుచు జంతుపులన్ని.
ఈనా డా గుహ రాజదివాణమే,
ఐనా సింహము భుజించి విడిచిన

కళేబరాలూ, ఈళ్ళిన మాంసం,
బోల్లున వాంతులు వచ్చే వాసన !
ఆరోగ్యములగు నరణ్యసేమల
తిరిగి సుఖపడే ప్రాణులాయే నవి !
ఆ గుహలోపల ప్రవేశించగనె
మృగముల ముక్కులు బ్రద్దలుకావ ?
ఆ సభలోనికి ఆడుగిడుతూనే
మోసము తెలియని ఒక భల్లాకం,
బాబో, ఏమీ గపులు కంప'నుచు
లఱలబలాడుచు ముక్కు మూసుకొనె.
కంపన్నందుకు గర్జిలి సింహం
చంపివెసెనా యొలుగుబంటిని.

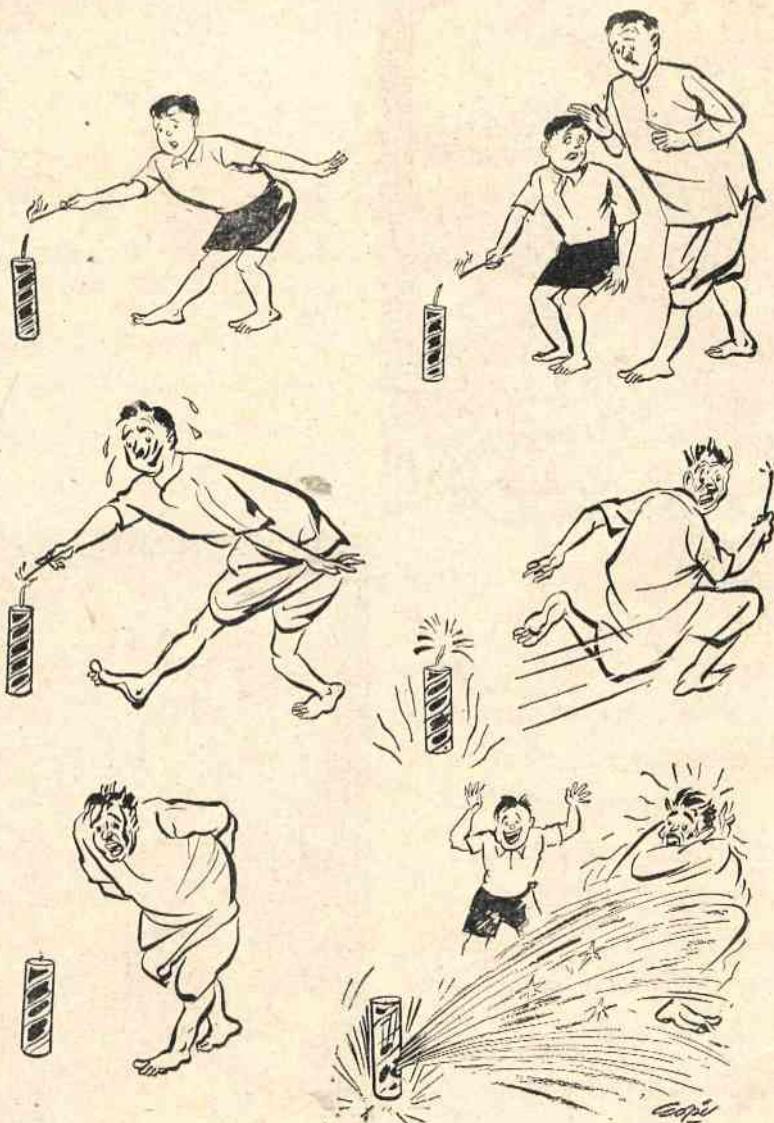
(గేయకథ)

“తప్పదు, నిజమును చెప్పక సీవు,
చెప్పడి, కంపా నువాననా?” యని
హంంకరించు ఆ సింహం ముందర
జంకుచు నిలచి జిత్తుల నక్కలు
“జలుబుచేసి నా కేవాననయు
తెలియుటలే” దని యుక్కిగ బొంకెను.
నక్కలు గండము తప్పిపోయెను
చక్కని నితియు మనకు దౌరికెను.
“బలవంతులకడ బ్రతికే ప్రజలకు
బొంకుటయే శ్రీరామరక్క!” యని.

తన ప్రభువర్యకు బఢిబఢి యంటూ
వానరమొక్కటి ముఖప్రీతిగా,
“చక్కని శాస్త్రియు జరిగెను దానిక,
తెకుంటే ఇది కంపంటుందా!
మల్లి జాణి గులాబి ఘుమఘుమ
బలాదూరు మీ వాసనముం!” దనె.
అదికూడా ఒక అవహారమె యై
వధించె సింహం కోతినికూడా.
ఈక యేమన్నా అట ముప్పేయని
బిక్కుమొగాలతో మృగములు నిలువ,
బలాత్మారమే ప్రభువర్యంగా
ఆలోకిస్తూ నక్కను చూసి,

మా మయ్య కాల్చిన మతాబా!

ఉచ్చనీచలు

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో బోధిసత్యుడు ఒక సింహంగా జన్మించాడు. ఆ సింహం ఒక కొండ గుహలో తన భార్యతోకూడా నివసిస్తూం దేది. ఒకనాడా సింహం ఆకలి గానివున్నాడె, కొండమీదినుంచి కిందికి చూసింది. కొండ

కింద ఒక కొలనుపక్క గల పచ్చిక మైదా నంలో దానికి కొన్ని కుందేళ్ళా, జింకలూ అడుకుంటూ, గెంతుతూ కనిపించాయి. వెంటనే సింహం ఒక రంకపెట్టి కొండ దిగి వాటివేపు ఉరికింది. కాని అలాపాతూ అది కొలను పక్కన ఉండే ఉచిలో పడిపోయింది. ఈలోగా సింహాన్ని చూసి కుందేళ్ళా, జింకలూ పారిపోయాయి.

ఉచినిమంచి బయటపడటానికి ప్రయ త్రీంచినకొద్ది సింహం మరింత లోపలికి దిగబడసాగింది. అందుచేత ఆది కదల న్నాళ్ళూ కృతజ్ఞతగా పుంటాను. నా మాట కుండా వుండిపోయి, తనను రక్షించగల నమ్ము!" అన్నది సింహం.

వారెవరైనా అటుగా వస్తారా అని ఎదురు చూడసాగింది. ఆకలితో అలమటించుతూ ఆ సింహం ఒకవారంబోజు లున్నమీదట, పక్కనేవున్న కొలనులో నీరు తాగటానికి నక్క ఒకటి వచ్చి, సింహాన్ని చూసి బెదిరి దూరంగా ఆగిపోయింది.

సింహం నక్కను చూసి, "నక్క నంలో దానికి కొన్ని కుందేళ్ళా! వారంబోజుగా ఈ ఉచిలో చికిత్త చచ్చిపాయే స్థితిలో ఉన్నాను. నన్నెలాగైనా కాపాడి పుణ్యంకట్టుకో!" అని ప్రాధియపడింది.

"అనలే ఆకలితో ఉన్నావు, నన్ను చంపేస్తావేమా? నిన్నెలా నమ్మటం?" అన్నది నక్క భయపడుతూ.

"ప్రాణభిక్ పెట్టన ప్రాణిని చంపుతానా? నన్ను రక్షించావంటే, నీకు బతికి ఉన్న దిగబడసాగింది. అందుచేత ఆది కదల న్నాళ్ళూ కృతజ్ఞతగా పుంటాను. నా మాట

నక్క, సింహం మాటలు నమ్మి, ఎండు కప్పెలను తెచ్చి ఊతిలో పడవేసింది. వాటిమీద కాళ్ళు ఊన్ని సింహం ఊతిలో నుంచి బయటికి రాగలిగింది. తరవాత రెండూ కలిసి వేటకు బయలుదేరాయి. సింహం ఒక జంతువును చంపింది. దాన్ని రెండూ సమంగా పంచుకుతిన్నాయి.

“ఇకనుంచి మనం సోదరులం! నువ్వేక చేటా నెనోకవేటా ఉండుటం దేవికి? నీ కుటుంబాన్ని మా గుహకే తీసుకురా! అందరం కలిసికట్టుగా జీవింతాం!” అన్నది సింహం. నక్క అంగీకరించి, భార్యతో నహ సింహం గుహలో కాపరంచెట్టింది.

సింహం వెంటు తానుకూడా కాపరం చెయ్యటం గొప్పగా ఉంటుందని నక్క ఈ ఏర్పాటుకు ఒప్పుకున్నదేగాని, తన జాతి వారికి దూరమైపోవటంలో గల నష్టకప్పాలు తెలియక కాదు. సింహంకూడా నక్కచేసిన త్వాగాన్ని ఆర్థంచేసుకుని, ప్రతి స్వల్ప విషయంలోనూ తన మిత్రుల్లి తనతో సమంగా చూసుకుంటూ, నక్క మనసుకు విమాతమూ బాధ కలగకుండా ప్రవర్తిస్తారోజులు గడవసాగింది.

సింహం నక్కను ఎంత ప్రేమతే చూసినా సింహం భార్య నక్క భార్యను తక్కువగానే చూసేది. అయితే నక్క

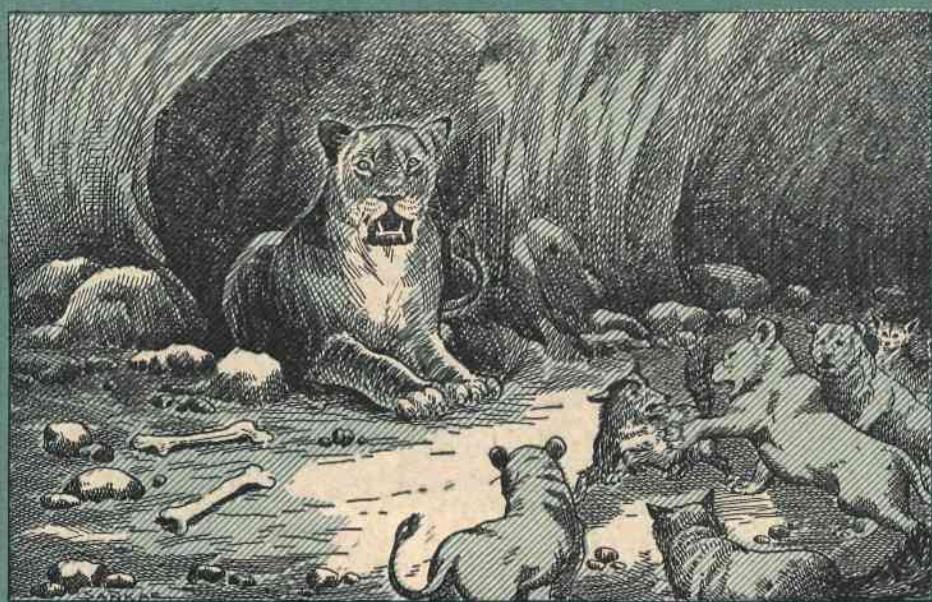

భార్య తన జాతి తక్కువను ఆమాదించి నది కావళించేత రెండు కు టుంబాల మధ్య ఎట్టి పేచిలూ రాలేదు. అయితే కాలక్రమాన సింహానికి, నక్కలకూడా పిల్లలు కలిగి, అవి సమంగా ఆడుకుం టుండటంచూసి సింహం భార్యకు మండి పొయింది. తామూ తక్కువనీ, సింహం పిల్లలు ఎక్కువనీ తెలియని నక్కిపిల్లలు, సింహంపిల్లలతో కిందా మీధావడి ఆడు కుంటున్నాయి.

ఆచ్చనీవల విషయం తెలియని సింహం పిల్లలుకూడా నక్క పిల్లలతో సమంగా ఆడుతున్నాయి.

ఇది చూసి ఉర్పలేని సింహం భార్య తన విల్లలతే చాటుగా, "మనం గొప్ప పుటక పుట్టినవాళ్ళం. మీరా నక్కపిల్లలతే ఆంత చనుపుగా ఆడరాదు. వాటిని దూరంగా ఉంచండి!" అని చెప్పింది.

సింహం పిల్లలకు తల్లిఫోథ కొంచెం కొంచెమే తలకెక్కిసాగింది. అవి నక్క పిల్లలను లోకువగా చూడటమూ, వాటతో ఆడేటప్పుడు అన్యాయం చెయ్యటమూ, "మేము గొప్పవాళ్ళం మిష్టల్ని మేము పోషిస్తున్నాము. మాకు మీరు ఎదురు చెప్ప కూడదు. మీరు తక్కువవాళ్ళకనక తిట్టనాపడి ఉండాలి!" అనటమూ సాగించాయి.

ఆడనక్కు కష్టంవేసి ఒకనాడు తన భర్తతో సింహం భార్య వైఖరిగురించి చెప్పింది. సింహంతో మర్మాదు వేటకు వెళ్లే టప్పుడు నక్క, "మీది రాజుతి. మేం సామాన్యాలం. అందుచేత మనం కలిసి ఉండటం అంత మంచిదికాదు. మేము వెళ్లి మావాళ్ల మధ్యాను బతుకుతాం!" అన్నది.

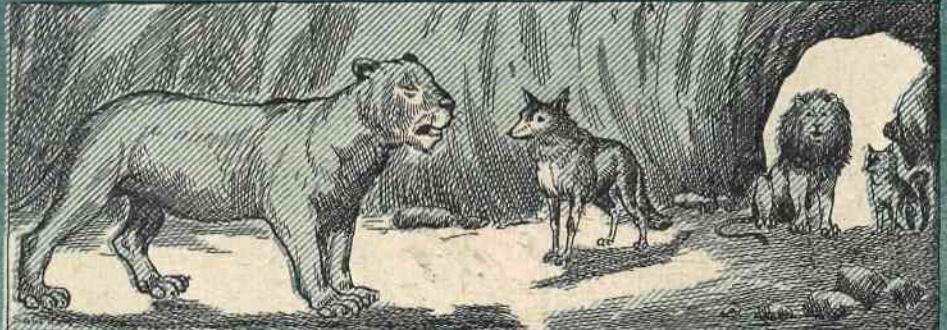
ఆకస్మికంగా తన మైత్రుడిలో కలిగిన ఈ మార్పుకు ఆశ్చర్యపడి సింహం కారణ మడిగింది. నక్క జరిగినదంతా చెప్పింది. గుహకు తిరిగిరాగానే సింహం తన భార్యతో, "సువు నక్కపిల్లల్ని చూసి అసహ్యపడ్డా వుటకదా?" అని అడిగింది.

"అవును. ఆ తక్కువబాతి పిల్లలు మన పిల్లలతో సరిసమానంగా ఆడుకోవటం నాకేమీ బాగాలేదు. మీకా నక్క ఏమి మందు పెట్టి మంచిచేసుకుందో నాకు తెలిదు. నా పిల్లలు పాడుకావటం మాత్రం నేను ఒప్పును!" అన్నది సింహం భార్య.

"అదా నంగతి? నక్క నాకేం మందు పెట్టించే చెబుతాను విను. నేను ఒకసారి వారంరోజులు ఇంటికి రాలేదు జ్ఞాపకం ఉన్నదా? ఆ వారంరోజులూ నేను తిండి లేక మాడుతూ ఊచిలో చికాగ్నము. నా ప్రాణాలుపోతున్న సమయంలో ఈ నక్క పచ్చి యుక్కిగా నన్ను ఊచినుంచి బయటికిలాగింది. ఆనాడు నక్క నన్ను ఆదు కోకపాతే నేనూ పుండను, మన పిల్లలూ ఉండరు! ప్రాణభిక్ష పెట్టినవాళ్లు దగ్గిర ఉచ్చనీచలు పాటించటం మహాపచారం. ఆటువంటి వాళ్లను అవమానించటం లాటిదే!" అన్నది సింహం.

సింహం భార్య సిగ్గుపడి నక్క భార్యకు క్షమాపణ చెప్పుకున్నది.

తరువాత ఏదు తరాలీదాకా సింహం పంతతీ, నక్క సంతతి అదే గుహలో ఎంతో సఖ్యంగా కలిసి జీవించాయి.

మండర దేవత

5

[మండరదేవుడికి, శివదత్తుడితో పరిచయం ఆయిందిదా ? అప్పాడు శివదత్తుడు, ఈంద లనీద్విష రాజు వివేదాలతో కాలమైపంచేముటం, దేశం ఆరాజకపొలు కాచుం, చివరకు రాజధానీనగరాన్నె శక్తుపుతు ముట్టిదించటం ; ఆ పరిస్థితుల్లో సేనానాయకత్వం నరవాహనుడికి లఖుచే ప్రమాదం కలగటం - తిఱా చెప్పుకుచొతున్నాడు. తరవాత—]

శివదత్తుడు చెప్పతున్నదంతా, శ్రద్ధా అలకస్తను మండరచెప్పకి, కణకహానికి ఆశ్చర్యం అధికం కాసాగింది. మహా సముద్రమీవ, ఆ కాచచికటిలో పదవలు ఎటుకెసి పొతున్నది అతకు గమనించటం లేదు. చివరము అతడు శివదత్తుకి మాటలకు అర్థుచెప్పి, “ శివాత్మా, సేనానాయకత్వం దుష్ట సరవాహనమ్ముడిపొల బదుచుడా, మీగు అర్థుకులేపోయారా ? మీవే స్వయంగా సేనానాయకత్వం స్వీకరిస్తే సరిపొయిచిగదా ? ” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు శివదత్తుడు సవ్వి, “ మండరదేవా ! ఆ నాటి పట్టితుల్లో ఆదితుల తేరికయిన మాటగాదు. నాకై నేను సేనానాయకత్వాన్ని ఇయవ్వమని అంగటం ఏం బాపుటుంది ? ఆట్లు నాయకత్వం దుష్టుడివేత బడుచుటమూ శ్రేమస్తురం కాదు ! అందుకని నేను మార్గాంతరం ఏమిటా అని ఆలోచించ సాగాను. నావాలసం గమనించిన సమరసేనుము : “ శివాత్మా, ఏమిటాలోచస్తున్నావు ? చెప్పుదలచినదైమైనా పుంటే, సన్నింకి

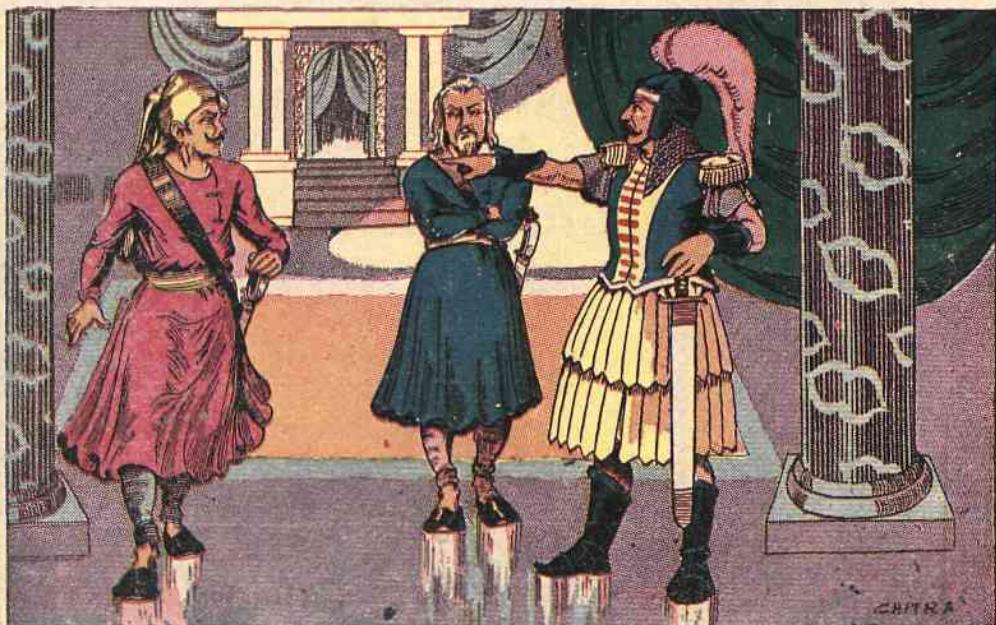
* చంద మాము

చంగా చెప్పు,” అన్నాడు. అప్పుడు నేను అమనతే యిలా చెయ్యాను :

“సమరసేనా! ఇప్పుటి పరిస్థితుల్లో మీరె సేనా వాయకత్వం వహించబడం మంచిదని నేను భాషిస్తున్నాను. శత్రుబలం. వాళ్ళు పంపిన సందేశాన్ని బట్టి చూస్తే—ఆంత తెలికగా కొట్టివేయవలసిందికాదు. దుర దృష్టిశాత్రు మున సైన్యం ఒక్కసారి వాళ్ల చేతుల్లో ఎంత చిన్నిచెబ్బాతిన్నా, అది మరికొందరు శత్రువులు మనమిద ధ్వజం ఎత్తచాసకి ఉత్సాహం కలిగిస్తుంది. కనుక మీరె సైన్య నాయకత్వం స్వకణండండి.” సమరసేడు ఒక్క క్షణకాలం ఆలోచించి,

తలహూపి “సరే, ఆలాగే చేస్తాను!” అన్నాడు అంతలో ఆ క్రూడిక నరవాహనమిత్రుడు వచ్చాడు. ఆతథ్వి మాస్తూనే సమరసేనుడు, “సరవాహనా! నీ సౌం కబుదు పంపుదా మనుకుంటున్నాను. సరే, నువ్వు పెంటనే వెళ్లి సైన్యరమీకరణ చెయ్యాలి. ఒకగంట వ్యవధిలో కనీసం రెండు వేలమంది సైనికుల వైనా సమాయ త్రపరచాలి. సూర్యాస్త మయింలోపల శత్రుశేషం లేకుండా చెయ్య వలసిపుంది,” అన్నాడు.

నరవాహనమిత్రుడు అక్కుడినుంచి వెళుతూ, నాకేసి చిన్నగా నవ్వాడు. అది విషపు నప్పు. కాని ఆందులో ఎంత కాల

కూట విషం పున్నదో ఆ క్షణాన నేను
గహించలేకపోయాను.

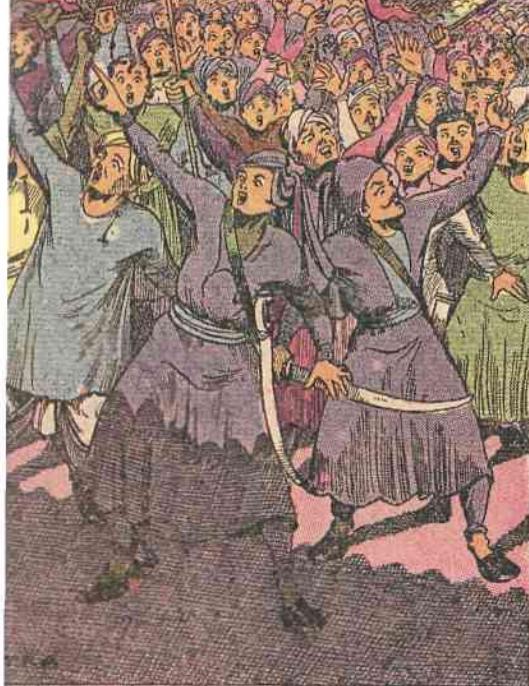
సమరసేనుడు నాకేసి తలిగి, “శివచ్ఛా! నువ్వుకూడా నీ అనువరులను నమూ యత్తుంచేయి. ఎందుకయినా మంచిది— కనిసం పాతబదిన కత్తుల తుప్పయినా వదిలిం రవచ్ఛ” ఆన్నాడు నఫ్వతూ.

నేను నా అనుచర్తలో పెరికలచంటి
వారిని, ఒక పాతిక మందిని సర్వస్నాన్ధర్థం
చేశాను. మహాసేనాని అయిన సమరసేనుడి
నా మహాకృత్తుంకి. ద క్రతు వు లతో పొరాడి
చాలా కాలం అయింది. తిరిగి అలాంటి అవ
కాశం వహ్నివ్వదని చాలా సంతోషించాను.

ఒక గంటకాలం గడవిపోయింది. నరవాహనమిశ్రుడు, సైన్యరమీకరణ చేసి, ఆవర్తచెప్పేందుకు వస్తోషని, సెనూ, నమరసేనుడూ ఎదురుచూస్తూ తూర్పున్నాం. గంటతరవాత సరవాహనుడు రానెవచ్చాడు. అతడి వాలకం చూసి, మేం యిద్దరం చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాం.

అతడి ఒరలో కత్తి లేదు! ధరించిన
డుస్తులు చిరిగిపోయి వున్నవి, జట్టంతా
రేగిపున్నది, మెహంమీద అక్కడక్కడ
చిన్న గాయాలుకూడా కనిపించినే మనిషి
చాలా భీతిగొన్నట్టు కనిపించాడు. "ఏ,
నరవాహా! ఏం జరిగింది? ఆలా వున్న

"నా రాజ్యంలో నేను సురక్షితప్రవేశానికి పారిపోవటమా? ఈ కుండలినీ ద్వీపంలోని ప్రతి అంగుహంభూమి, నాకు రక్షణయ్యవ్వ గలిగినదే! నీసేమీ పిచ్చిపట్టలెదుగదా?" అన్నాడు సమరసేనుడు.

నరవాహనమిశ్రుడు వణికి పోయాడు. తిరిగి సమర సేనుడు ఏమో మాట్లాడ బోయేంతలో కొటు ముఖ ర్యారంవేప్పునుంచి భయంకరారావాలు వినిపించినే. పెనుతుపానుకు మహావృక్షాలు వెతుకిసట్టు, మేం వణికిపోయాం.

"ఎమిటా అరుపులు!" అంటూ సమరసేనుడు, నరవాహనుడికేసి మాప్సూ కరినశగా ప్రశ్నించాడు.

"సమరసేనా! అదే నేచెచ్చెదలుచుకున్న భయంకరవార్త! సైనులు, ప్రజలతే కలిసిపోయారు. 'రాజును గడ్డెరుంచి దింపాలి,' అని అచప్పా వాళ్ళు విధులలో ఉరేఁతుర్చారు. నేను సైకులను సమీకరించేందుకు ప్రయత్నించాను. అందువు వాళ్ళు నాకు చేసిన బహుకరణ యిది! ప్రాణాలతే పారిపోయి మీ దగ్గరకు రాగలగటం, కుండలినిదేను కరుణ!" అన్నాడు సంఘానుము. ఆ మాటలు వింటూనే సమర సేనుడు, నెత్తిన పిడుగుపడిన

ఆ మాటలు వింటూనే సమరసేనుడుతోక తేఁగున తాచుపాములా లెచి నిలబడ్డాడు. ఆయనలో అంత కోపాదేకం, తేఁదరపాటూ—ఆ నాటి వరకూ నేను చూచపుండల్సు.

వాడిలా కూలజడ్డాము. ఎవరికోసం ఆయితే తను అన్నిటికి తెగిచి, మంత్రాలంపిలో పచరాని యిడుములుపడ్డాడో—ఆ ప్రజలు, ఆపత్కమయిలలో తన నాయకత్వాన్ని తృప్తికరించబటం, సమరసేనుట్టి నిలువునా కూల్చింది. పాపం, అతడికి ఆమధ్వా కాలంలో వచ్చిన పరిణామాలూ, దష్టా సరవాహనుడి కుటీలపాత్రా తెలియదు!

“సమరసేనా, అధైర్యపడుతున్నానని ఆను కోఱు. ప్రజలు నాపట్ల ఎంత కృషఫమ్ము లుగా ప్రవర్తిస్తున్నారో ఆలోచించి నవ్వుడు, నా వృవయం భగ్గున మండు తేచేది. అంతకన్న మడంలేదు,” అన్నాడు.

ఆయన్ని ఎలాటి మాటలతో ఆను యించాలో నాకు తెలియలైదు. సరవాహ సుఖికేసు చూశాను. అకడు స్థాపిష్టులూ కడలా మెరలక పుండిపాయాడు. ఆ కొండ లోనే కౌండ్యరం చేషసు.చి భీకరమైన జనఫూడ వినబడింది. అంతలో ఒక ద్వారపాలకుడు పరుగెతుకుంటూ మా దగ్గరకు ఉచ్చాడు. ఏమిటీ సంస్కారి అని నే

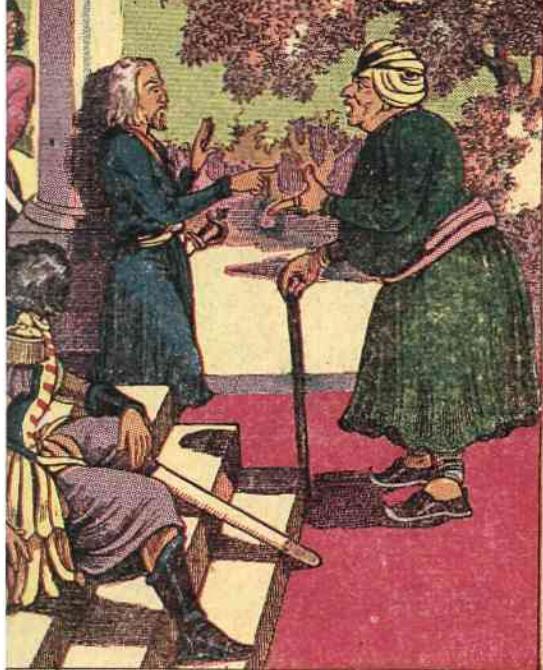

నడిగేంతలో—“మహాసేనానీ, ప్రమాదం ముంచుకొస్తాడి. ప్రజలు కౌండ్యరం జద్దులు ఉడుతున్నారు!” అన్నాడు.

సమరసేనుడు ఒక కొండలం తల వంచుకుని పుండిపాయాడు. అతడు ఆ ద్వారపాలకుడి మాటలు విన్నాడో లేదో అన్న ఆనుమానంకూడా నాకు కలిగింది. నెను మాట్లాడవో యొంతలో ఆయనే తల ఎత్తి నాకేసు చూశాడు. ఆ చూపులో పుర్ణ భాషం నా కర్మమైనట్లుయింది.

“మృగశాలాధిపతిని వెంటనే యిక్కుడు పిలుముకూరా!” అని ద్వారపాలకుణ్ణీ ఆజ్ఞాపించాను. కొద్దిసేపటిలో మృగశాలాధి

పతి వచ్చాడు. అడడు రాగానే, "నీ స్వాధినంలో పున్న మృగాలనన్నిటనీ, బీసుల్లోనుంది వదిలిపెట్టు. పొతే, అవి ప్రాసాదప్రాంగజంలో, ముఖద్వారం ఉగ్గా మాత్రమే పుండెట్టు చూడు. అవసరం అయినప్పుడు తిరిగి వాలని బీసుల్లో పెట్టేయుకు, నీకించ నౌకర్లనుండర్లీ సిద్ధంగా పుంచు," అని ఆజ్ఞయిచ్చాను.

మృగశాలాధిపతి తల్లూ బోతూ సమర సేనుకి కేసి ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. సమర సేనుమ విస్తుగ్గా తలప-కించి, "శివదత్తుకి ఆజ్ఞలన్నిటనీ. నా ఆజ్ఞాగానే భావించి శిరసావహించు!" అన్నాడు.

"...కానీ సేనానీ, ఒకసారి ఆ క్రూర జంతుశ్రాలను వదిలితే, బయట పున్న ప్రజలమీద..." అని మృగశాలాధిపతి ఏమో చెప్పుటాయాడు. అప్పుడు నేను కోపంగా, "అపన్ని నీ కనపసరం. కోట ద్వ్యారాన్ని బద్దలకొడితే, ఏం జరుగుతుంతో ముందుగా వాళ్ళు గ్రహించటం చాలా మంచిది! సుశ్వ వెంటనే వెళ్ళి నే చెప్పవ వని చెయ్యి!" అన్నాను.

మృగశాలాధిపతి వెంటనే వెల్లిసోయాడు. సరవాహ నుక్కిసి చూకాను. అతడు ఉళ్ళు బిగించి, నాకేసి క్రోధంగా దీంగమపులు చూస్తున్నట్టు ప్రహించాను. అతడి ఎత్తుగడ ఏమిటి? ఈ సైనికులా, ప్రజలా తిరుగుబాటులో అతడి దుష్టపూత ఎత్త వరకూ పుంది? ఇలాంటి ప్రశ్నలకు అప్పట్టే నాకు జాబిలు దొరకలేదు.

ఒక అరఘుడియ గడిచేసరికి. మా కర్ర పుటూలు బద్దలయ్యేలా సింహగర్జనలూ, ఏనుగుల ఫుంకారాలూ వినిపించినై. కోట ప్రాంగజమంతా క్రూరమృగాల అడవులతో, ఆరాఘులతో ప్రతియసించింది.

సమరసేనుడు రక్కున లెచి గబగబా భవనం ముందుభాగాన గల ఎత్తయిన మంటపమీదికి వెళ్ళాడు. అక్కడ నిల

బడి చూసే, భవనంముందు గల ఖాళి ప్రదేశం, ముఖధ్వానానికి గల ఇసప కమ్ములూ, ఆవెనక వీధిలో గోలగా అరస్తుర్పు ప్రజలూ—ఆంతా కసబతుంది.

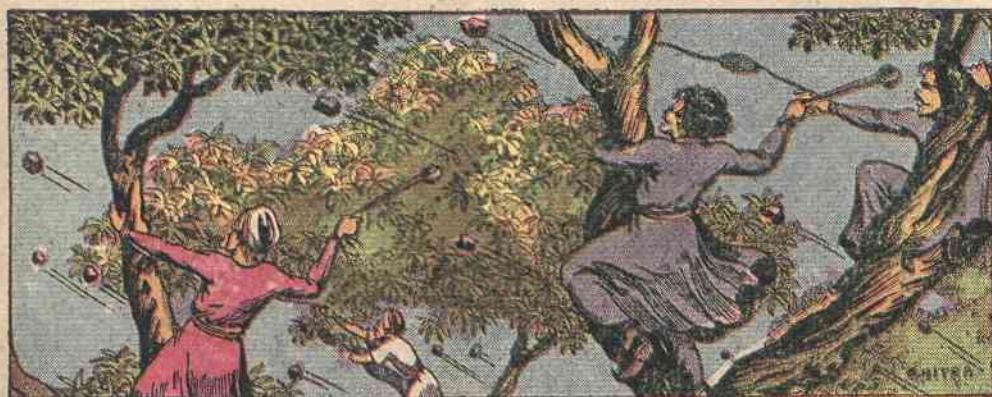
సమరసేనుషి వెనుఖనే, నేటా ఎఱ్చి ముంటపంమిద సిలబ్దాను. బసుల్లో నుంచి విడవలదిన శ్రూరఘ్యగాలు ప్రాంగణం అంతా ఒప్పులవిడిగా విహంసున్నే). కొన్ని ముఖధ్వానానికి గల ఇసపకమ్ములలోంచి చూస్తూ, అవతల వున్న ప్రజల మీదికి పంచాలు చాచి గడ్డంవ సాగ్నె.

“శివడత్తా, చాలా జక్కని యోచన చేశవే!” అంటూ సమరసేనుడు నాకేసి తిరిగి చిరునవ్వు సవ్వాడు. “ఈ క్రూర ఘ్యగాల భయమే వాళ్ళను కోటవ్వారం బద్దలుకోట్టుకుండా ఆపింది. అయినా యిది తాత్కాలికంగా మనకు ఉపించి పీల్చుకునేనుడుకు అభించిన తపశాసంమాత్రమే

అనుకుంటాను. ఇంత అరాజకానికి శారకు లేరు ఆ నాయకు లెవరు? అంతా అయ్యా మయింగా శుంది,” అంటూ వెనక్కి తింగి చూకాడు సమరసేనుషు.

సరవాహనుడు, మాకు కొంత వెనకగా చేతులు కట్టుకు నిలబడివున్నాడు. అతడు మాడగ్గరకు వచ్చి, “సమరసేనా, వాళ్ళు రాజును వరవిచ్చుతుణ్ణి చేయాలను పట్టుఁచుతున్నారు. నాయకు లెవరో నానూ తెలియదు,” అన్నాడు.

సమరసేనుడు కొంచెంసేపు వ్వర్డుని, తడవాత యిలా అన్నాడు. “దేశం యింత అరాజక స్తుతిలో పున్నదని నేనెన్నదు ఉపించన్నె లేదు. పట్టణప్రాకారాల అవతల శతువులూ, లోపల రెచ్చిపొయిన ప్రజలూ! వీళ్ళకు రాజు గద్దెచిగితె చాలు; వాళ్ళకు రాజుధికారమే కావాలి! పరిస్తుతి యిడెనుకుంటాను. అంతేగూ, శివడత్తా?” అని నన్ను ప్రశ్నించాడు.—(అంకా పుండి)

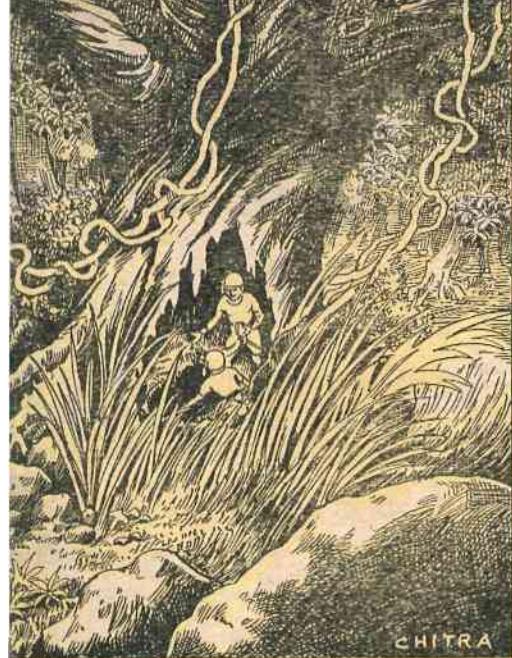
పుత్రో-నవ్యా

పట్టుదలతో విక్రమాయ్యడు ఇరుగుడు చెట్టుపద్ధతు తిరిగివెళ్లి. శవాన్ని చెట్టుమీది నుంచి భుజానవేసుకుని వస్తూండగా, శవంలో ఉన్న బేతాళుడు, "రాజు, ఇంకా కరిచేత పనులు చేయించుకోవలసిన సువేళ అర్థరాత్రివేళ ఇంత శ్రమపడటం నాకెంతో విచారంగా వున్నది. నీకు మార్గాయాసం కలగకుండా ఒక చిత్రమైన కథ చెబుతాను విను," అంటూ ఈ కింది కథ ఆరంభించాడు :

భగవంతుడు శ్రీరామవంద్యుడుగా అవతారమైతే పరిపాలించిన ఆయోధ్య నగరాన్ని ఒకప్పుడు వీరకేతుమహరాజు పాలించాడు. ఆ సమయంలో ఆయోధ్యలో ప్రతినిత్యమూ అతివిచిత్రమైన దొంగతనాలు జరగాగాయి. ఈ దొంగతనాలకు తృట్టుకోలేక ప్రజలు రాజుగారి దగ్గిడికి వెళ్లి,

బేటోట్ కథలు

CHITRA

"మహాప్రభూ, మమ్మల్ని దొంగల బారి నుండి ఎట్లాగైనా కాపాడండి. మేము ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా దొంగల ఆచోకి తెలి యటంలేదు. ఈ దొంగలు చిక్కుకపోవటం అటుంచి, కనీసం కంటికైనా కనపడకుండా అ తి సాహస్రమైన దొంగతనాలు చేస్తున్నారు!" అని మొరపెట్టుకున్నారు.

పీరకేతుమహారాజు ప్రజలను టపార్పి పంపేసి, తన రక్కకభటులలో అత్యంత నమర్థులైనవారికి మారువేషాలు వేయించి, రాత్రిషూట రహస్యగస్తితీరగమని పంపాడు. వారంతా వెయ్యికళల్తే కనిపెట్టపున్నాకూడా దొంగతనాలు యథాప్రకారం జరుగుతూనే

పున్నాయి. ఒక్క దొంగతయినా గస్తితిరిగే భటుల కళ్ళ పడలేదు.

దొంగతనాలు సాగిస్తున్నవారెవరో చాలా యుక్తిపరులని నిర్మారణ చేసుకున్నవాడై, పీరకేతు స్వయంగా దొంగలను పట్టచానికి బయలుదేరాడు. రాత్రి చీకటిలో రాజు మారువేషం వేసుకుని పోతూండగా ఆయనకు ఒక చోట విచిత్రంగా ప్రవర్తించే ఒక వ్యక్తి కనిపించాడు.

రాజు అతడికేసి బయలుదేరాడు. దగ్గరకు పశ్చున్న రాజును చూసి ఆ వ్యక్తి, "ఎవరు నువ్వ?" అని అడిగాడు.

"దొంగను!" అన్నాడు రాజు.

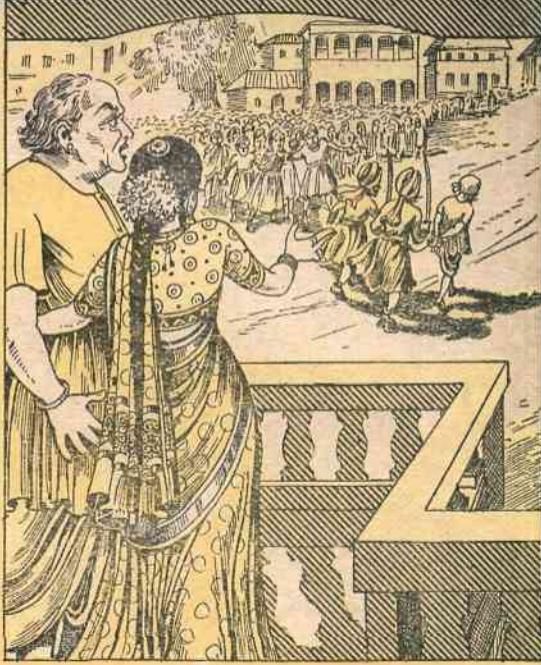
"అయితే నాకు సాటివాడివే! మా ఇంటికి పోదాంరా! నీకు స్నేహ మర్యాద చేస్తాను," అన్నాడు ఆ వ్యక్తి.

రాజు ఆతనివెంట వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లాడు. ఆ ఇల్లు అడవిలో భూగర్భంలో రహస్యంగా నిర్మించినుడి. దొంగ, రాజును ఒక గదిలో కూచేబెట్టి, వెంటనే పస్తానని చెప్పి, పక్కగదిలోకి వెళ్లాడు. అనమయంలో దాసీ ఒకతె పచ్చి, రాజుతో, "నువ్వెవరు, బాబూ! ఈ గజదొంగ రహస్యం తెలిసినాక నీకు ఆయుషుమాడినట్టే! వెంటనే పారిపో!" అని పోవ్వరిక చేసింది.

రాజు పెంటనే అక్కడినుండి బయలు దేరి అతి శ్రీముంగా తన నగరుకు తిరిగి పోయి సాయిభటులతో అదే చేటికి తిరిగి వచ్చాడు. గజదొంగకూ రాజబటులకూ ఫూరమైన యుద్ధం జరిగింది. బంటరిగాడై ఉండికూడా రాజబటులందరితోనూ ఎంతో సెపు ధైర్యంగా పోరాడి, అనేకమంది రాజబటులను చంపి చిట్టచివరకు దొంగ రాజు చేతిలో ఓడిపోయాడు.

వీర కేతుమహారాజు దొంగను పెడ రెక్కలు విరిచి కట్టి పట్టుకుపోయాడు. అతని విచారణ జరిగింది. చాలాకాలంగా ఎవరికంటా పడకుండా ఆ దొంగే ఆయోధ్య అంతటా దెంగతనాలు చేసినట్టు రుజు పయింది. పోయిన సొత్తంతా దొరికించి కూడా. రాజు దొంగను కొరతవేయంచమని భటులకు ఉత్తరువివ్చాడు.

దొంగను రాజబటులు కొరతవేయించ టానికి ఊరిబయటికి తీసుకుపోతూండగా, అయోధ్యానగరంలోనే పెద్ద వైశ్వులలో ఒక డైన రత్నదత్తు ఉనేవాడి కూతురు రత్నవతి అనే యువతి దొంగను చూసి, తన తండ్రిని పిలిచి, “నాన్నా, నన్నా దెంగకిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యండి!” అని అడిగింది. రత్నదత్తు దీ మాట ఏం నిర్మాంతపోయాడు.

ఎందుకంటే రత్నవతి లేకలేక కలిగిన బిడ్డ. ఆమెను రత్నదత్తుయు ఎంతో గారాబంగా పెంచుతూవచ్చాడు. రత్నవతి అపు రూపమైన అందగత్తెగా ఉంటటం చూసి ఎంతోమంది కోటి శ్వరులైన వైశ్వుకుమారులూ, రాజకుమారులూ ఆమెను పెళ్ళాడ తామని వచ్చారు. రత్నవతి ఆందరిని నిరాకరించడమేగాక తనకు పెళ్ళే అవసరం లేదనికూడా ఆన్నది.

“ఏం, తల్లి? నువ్వు రాజాధిరాజులను కూడా పెళ్ళాడ నిరాకరించింది ఈ దిక్కు మాతిన దెంగకోసమా? వాణ్ణి కొరతవేయ టానికి తీసుకుపోతున్నారు. ఆటు వంట

వాడినా పెళ్ళాడేది ?” అని రత్నదత్తుడు కుమారై నడిగాడు.

రత్నవతి తండ్రిమాటలు వినిపించుకోలేదు. ఆనేకమంది రాజకుమారు లాపెను పరించి వచ్చినప్పుడు తండ్రి ఆమెకు పెల్లి చేసుకోమని సలహా ఇచ్చాడు. కాని ఆప్యుడు కూడా అమె తండ్రిమాటను విమాత్రం వినిపించుకుని ఉండలేదు.

“దెంగ అయ్యెది, కొరతపడేది, అతన్నే నా భర్తగా పరించాను. నాకు పెళ్ళి కావాలని వుంటే అతన్నితెచ్చి నాకు పెళ్ళి చెయ్యండి. మీకది చాతకాని షక్షంలో నేను కూడా అతనితోనే చచ్చిపోతాను.

ఆంతేగాని నా మనసు మాత్రం మార్పుకునేడి లేదు” అన్నది రత్నవతి.

ఈ మాటలు విని రత్నదత్తుడు చాలా కంగారుపడ్డాడు. తన కుమారై నిశ్చయం మారదని ఆ యనకు తెలిసిపోయింది. ఆయన వెంటనే వీరకేతుమహారాజు దగ్గరికి వెళ్ళి, “మహాప్రభూ, మీరీనాడు పట్టిన గజింగను నాకు ఇచ్చేయ్యండి. నేను తమకు నాదగ్గిర ఉన్న నూరుకోట్ల సువర్ణలూ ఇచ్చుకోంటాను,” అన్నాడు. కాని రాజు ఒప్పుకోలేదు. అయిధ్యానగరాన్ని ఎంతో కాలం ఒంటరిగా పీడించిన గజింగను విడిచిపుచ్చుచ్చానికి ఆయన మనసు ఎంత

మాత్రం ఇష్టవడలేదు. హతాశుడై రత్న దత్తుడు ఇంటికి తిఱిగవచ్చేసరికి, రత్నవతి స్నానంచేసి పెళ్ళికూతురై సిద్ధంగాఫుంది.

"అమ్మా నా ప్రయత్నం ఫలించలేదు. దొంగను విడిచిపుచ్చటానికి రాజు ఒప్పుకోలేదు. నా కున్నదంతా యస్తానన్నాను. లాభం లేకపోయింది. నువ్వు కోరిన పెళ్ళి అనంభవం!" అన్నాడు రత్న దత్తుడు విచారంగా కూతురితో.

"పెళ్ళి కాకపోతే సహగమనం ఉండనే ఉన్నది," అన్నది రత్నవతి.

రత్నవతి పల్లకీ ఎక్కు వధ్యభూమికి బయలుదేరింది. అమెవెంట విడుషూ తల్లి

దండ్రులుకూడా బయలుదేరారు. వారు వధ్యభూమికి వెళ్ళేసరికి అప్పటికే గజి దొంగను తలార్లు కొరతవేశారు. ఆతను చావు బతుకుల మధ్య ఉన్నాడు.

రత్న దత్తుడు తన కుమారెను దొంగ వద్దకు తీసుకుపోయి, "ఇదుగో, నాయనా, నా కుమారె నిన్నె పెళ్ళాడతానని పట్టుబట్టి వచ్చింది!" అని చెప్పాడు. ఈ మాట విని దొంగ ఒక్కసారి రత్నవతికేసి చూసి కన్నీరు తార్చి, వెంటనే చిరునవ్వు నవ్వి, మరుణ్ణిలం ప్రాణించిచాడు.

రత్నవతి తాను నిర్ణయించుకున్న భర్త కథేబరాన్ని తీసుకుని శృంగానానికి పోయి,

ఆక్ష్రద చిత్త పేర్చించి, దానిమీవ దెంగ శంతోబాటు తానుకూడా ఎక్కుంది.

మనసులో భర్తగా స్వీకరించినమాత్రాన సహగమనం చెయ్యటానికి సిద్ధపడిన రత్న పతి పతిభక్తికి సంతోషించి కాలభైరవుడు ప్రత్యక్షమై, "అమ్మా, నీ పతిభక్తి అసాధారణంగా ఉన్నది. నీకేపరం కావాలో కోరుకో, ఇస్తాను," అన్నాడు.

"దేవా, నా తలిదండ్రులకు నేనెక్క తనే కుమారెను. నేను పొతె వాళ్లు కడుపు కోతతో అల్లాదిపోతారు. వారికి పుత్రులు కలిగేట్టు అనుగ్రహించు. వారిని మాను కుంటూ నన్ను మరిచిపోతారు," అన్నది రత్న పతి వినయంగా.

కాలభైరవుడు నవ్యి, "నీ కోరికప్రకారమే చేస్తాను; కాని నువ్వు నీకై ఏమీ కోరవా?" అని అడిగాడు.

"నాకు నా భర్తవెంట వుండటంతప్ప ఇంకే కోరికా లేదు!" అన్నది రత్న పతి.

"ఆ కోరికకూడా తీరుస్తాను!" అంటూ కాలభైరవుడు దెంగను బతికించి అంతర్భాన మైనాడు. రత్నదత్తుడు, దెంగను ఇంటికి తీసుకువచ్చి వైభవంగా తన కుమారెకు వివాహం చేశాడు.

బేతాళు డీ కథ చెప్పి, "రాజు, కొరత పడి చచ్చిపోతూ, రత్న పతి తనను పెల్లాడ గోరిందని విని దెంగ ఎందుకు విడ్డాడు? తరవాత ఎందుకు నవ్యాడు? తెలిసి నమాధానం చెప్పకపోయావా, తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

"ఈ అకారణ బంధువుల రుణం తీర్చుకోకుండానే పోతున్నానే అని దెంగ మొదట దుఃఖించాడు. ఎంతమంది రాజుధి రాజులనే నిరాకరించిన కన్య తనను వరిం చటంమాసి నవ్యాడు," అని జవాబు చెప్పాడు విక్రమార్గుడు.

రాజుకు మౌనభంగం కాగానే బేతాళుడు శంతోకూడా మాయమై చెట్టుకాగ్రు.

గోద్దలిజావ

ఒక సిపాయి సెలవుమీద ఇంటికిపొతూ, కాళ్లునెచ్చి, కడుపుమాడి ఒక గ్రామం చెరి, ఒక ఇంటి తలుపు తట్టాడు. ఒక ముసలమ్మె తలుపు తీసింది.

“అవ్వా, ఆకలి దహించుకుపొతున్నది. ఇంత గంజిఉంటే పోస్తావా?” అని అడిగాడు సిపాయి.

ముసలిది పిసినిగొట్టు. “నాకే నిన్నటినుంచి తిండిలేదు, నాయనా?” అని అబద్ధమాడింది. ఈలోపుగా సిపాయికన్ను గదిలో ఒక మూలవున్న క్రైస్తవీని గోద్దలిమీద పడింది.

“గోద్దలితల ఉన్నా కమ్మని జావ తాయవచ్చునే!” అన్నాడు వాడు.

“గోద్దలిజావా, బాబూ? నెనెన్నడూ వినలేద్?” అన్నది ముసలిది.

“అవును. ఒక కుండజయ్య, చూపిస్తాను,” అన్నాడు సిపాయి. వాడు గోద్దలి కడిగి కుండలో పెట్టి, అందులో ఇన్ని నీళ్లుపోసి, పొయిమీద పెట్టాడు. నీరు ఉడుకుపట్టినాక వాడు దాన్ని కలియబెట్టి, కొంచెంతిసి రుచి చూసి, “కాస్త ఉప్పుంటే బాగుండునే!” అన్నాడు.

“నే నిస్తానుండు, బాబూ,” అని ముసలిది ఉప్పు తెచ్చి ఇచ్చింది.

సిపాయి ఇంత ఉప్పుతిసి కుండలోవేసి మణ్ణ రుచిచూసి, “భేష! దీని కింకమీ ఆక్కరేదు—గుప్పెడు నూకలుంటే చాలు!” అన్నాడు.

“నే తెస్తానుండు,” అంటూ ముసలిది నూకలు తెచ్చింది. సిపాయి నూక లను కుండలోపోసి గరితుతో కలియబెట్టుతూ జావ తయారుచేసి, మళ్ళీ ఒకమారు రుచిచూసి, “ఇందులో ఇంత వెన్నకూడా పడితే స్వరానికి బెత్తెడు ఎడంగా ఉంటుంది!” అన్నాడు.

ముసలిది ఇంత వెన్నముద్ద తెచ్చి ఇచ్చింది. సిపాయి దాన్ని మరుగు తున్న జావలోవేసి, కాసేపు కలియబెట్టి పొయిమీదినుంచి కుండదింపి, “ఇప్పుడు రుచిచూడవ్వా!” అన్నాడు.

ఆవ్య రుచిచూసి, “ఎంతబాగుందీ! గోద్దలిజావ ఇంత రుచిగా ఉంటుందని నాకు తెలిసే తెలియదూ!” అన్నది.

ముసలిదాని అపూర్యకత్వానికి తనలో తాను నవ్వుకుంటూ సిపాయి, కుండలోని జావలో సగం ఆవ్యకిచ్చి; మిగిలినదాంతో తన ఆకలి తీర్చుకుని తనదారిన తాను వెళ్లిపోయాడు.

ప్రాయశ్చిత్తం

కై రో నగరంలో పూర్వం ఒక నగలవర్తకు దుండేవాడు. అతను ఇరవైలోపు వయను గలవాడు. అతని దుకాణానికి తరుచు స్త్రీలే వస్తుండేవారు. వారి పలలలో పడిపోతా నేమోనని అతను వారికేసి చూడునైనా చూసేవాడు కాదు. అతని ప్రవర్తన చూసి అందరూ మెచ్చుకునేవారు.

ఇలాపుండగా ఒకనా డతని దుకాణానికి ఒక నీగ్రో బానినపిల్ల వచ్చి, "ఫలానివారి దుకాణం ఇదేనా? దుకాణదారు మీరేనా?" అని అడిగింది. అప్పునన్న మీదట ఆ పిల్ల అటూ, ఇటూ చూసి అతని చేతిలో ఒక చీటి పెట్టింది. ఆ చీటి విప్పిచూసి దుకాణదారుకు ఆశ్చర్యమూ, కోపమూ కలిగాయి. ఎందు కంటే అందులో ఒక ప్రేమ గీతం రాసి వున్నది. అఖరు చరణంలో అది రాసిన యువతి పేరుకూడా వున్నది.

నగలవర్తకుడు ప్రరున చీటి చించే శాడు. సమాధానంకోసం క ని పెట్టు కుని ఉన్న బానిన పిల్లని నానాతిట్టూ తిట్టి, దుకాణంలోనుంచి బయటికి గెంచే శాడు. ఇదంతాచూసి చుట్టుపక్కల వాళ్ళంతా, "ఆహా, ఎంత నీతిపరుడు!" అని ఆ వర్తకుణ్ణి స్వాభుంచారు.

రెండు మూడు సంవత్సరాలు గడిచాయి. మంచి కన్య దెరికితే పెళ్ళాడా లన్న ఆభిలాష నగలవర్తకుడికి కలిగింది. తన దుకాణానికి వచ్చే పోయే యువతులలో అందగతే, బుద్ధిమంతురాలూ, కన్యా అయిన పిల్ల ఎవరన్నా దొరుకుతుందా అని అతడు చూడసాగాడు.

ఒకనా డతని దుకాణానికి అయిదారు గురు తెల్ల బానిన స్త్రీలను వెంటబెట్టుకుని ఒక అందమైన యువతి వచ్చి, "మంచి

సగలేషైనా ఉన్నాయా ?” అని అడిగింది.
దుకాణదారు ఉన్నాయని చెప్పినమీదట
ఆమె బంగారు పాజెబులు చూప
మన్మది. ఒక బానిస ఆమె పావడా అంచు
పైకిత్తి పాదం ప్రదర్శించింది. అంత చిన్న
పాదం చూసి దుకాణదారు నిర్మాంతపోయి,
“నా దగ్గిర వున్న చిన్న పాజెబులుకూడా
చాలా వెదులపుతాయి. ఎలాగ ?” అన్నాడు.

“ అదేమిటి ? నావి ఏనుగు కాళ్ళం
టారే ?” అన్నాడా యువతి ఆశ్చర్యపోతూ.

“ ఎవరా అనేది ? పురుగులుపడిపోతారు.
చక్కని గుప్పలాటి పాదం! బుల్లి పాదం !”
అన్నాడు దుకాణదారు, పారవశ్యంతే.

“ పోనీ, చేతులకు కంకణలేషైనా
ఉన్నాయా ?” అన్నామె. బానిస ఒకతె
ఆమె చేతులమీది బట్ట తెలగించేసరిక
దుకాణదారు మరీ నిర్మాంతపోయాడు.

“ నా దగ్గిర ఉన్న కంకణలలో ” అతి
చిన్నదికూడా ఈ చేతులకు వెదులవు
తుంది,” అన్నాడతను.

“ అదేమిటి ? నా వేళ్లు అరటికాయల్లాగా
ఉంటాయనీ, చేతులు ఏనుగుతొండల్లాగా
ఉంటాయనీ అంటారే ?” అన్నది యువతి.

“ అటువంటి మాటలనేవాళ్ళు నాశన
మైపోతారు. సుందరి, సివంటి అందగత్తే

మూడు లోకాలలోనూ లేదు. నన్న పెళ్లాడి
ధన్యాణి చెయ్యావా ?” అంటూ దుకాణ
దారు ఆమెముందు మోకరించి, కన్నీతి
పర్యంతమై వేడుకున్నాడు.

ఆమె చిరునప్పు నవ్వింది. “ మా
నాన్నకు నెనంటే ఎంత కోపమో ! నాది
చిరహచ్చుట, వికారమైన ముఖంట,
గొగ్గిపణ్ణుట, మొహమంతా స్ఫుర్తకం మచ్చ
లుట ! నన్నెపరూ పెళ్ళాడరుట ! నెను
అందంగా ఉన్నానని నువ్వ చెబితే నాకు
నిజంగా సంతోషంగా ఉంది !” అన్నది.

“ మీ నాన్నకేదో పిచ్చి అయిఉంటుంది.
ఆయన పేరేమిటో చెప్పు. నే నాయన

దగ్గరికి వెళ్లినిస్ను పెళ్లాడతానని ప్రమాణం చేస్తాను,” అన్నాడు దుకాణదారు.

“ అయిన పేరు మేక ఆల్ ఇస్లామ్. ఆయిన ఈ నగరపు వర్తకులలో ప్రసిద్ధుడు. నువ్వు నిస్ను పెళ్లాడతానంటే ఆయిన వెంటనే ఒప్పుకోడు. నా అనాకారితనం పర్వించి నిస్ను బెవరగడతాడు. అన్నిటికి నువ్వు, ‘నాకు నమ్ముతమే!’ అనాలి,” అన్నదా యువతి.

“ నే నా యన్ని ఎప్పుడు కలుసు కునేది ? ” అన్నాడు దుకాణదారు.

“ రేపు పదిగంటలకు,” అని ఆమె జానిసలతో సహా వెళ్లిపోయింది.

మర్మాడు ఉదయం పదిగంటలకు నగల వర్తకుడు మేక ఆల్ ఇస్లామ్ భవనం ఎక్కడ ఉన్నదీ కనుక్కుని ఆయన్ను చూడబోయాడు.

ఆల్ ఇస్లామ్ యువకుడి కోరిక విని విచారంగా, “ నీకు నా కుమార్తె సంగతి తెలియదలై ఉంది, నా యనా ! అది అభాగ్యురాలు. అది పగలు చూస్తే రాత్రి కలలోకి వస్తుంది,” అని తన కుమార్తె అనాకారితనం చాలా సేపు పర్పించాడు. ఆయిన మాట్లాడుతున్నంతసేపు యువకుడు, “ నాకు నమ్ముతమే ! నాకు నమ్ముతమే ! ” అంటూ వచ్చాడు.

ఇక చెప్పేదేమీ లేక ఆలో ఇస్తామ్ ఆ యువకుడికి తన కుమార్తె నివ్వుటానికి సమ్మతించాడు. యువకుడిచేత ఒప్పందం రాయించి సాక్షిసుంతకాలు చేయించాడు. వధుపును పరుడు అన్ని లోపాలతోనూ భార్యగా స్వీకరించేటట్టూ, అమెను విడాకు లివ్వోగేరె పక్షంలో ఇరవై వేల దీనారాల బంగారం పరిషరంగా భార్యకు చెల్లించే టట్టూ ప్రతంలో రాయించారు.

"పెళ్ళికూతురు రోగిష్టిది. మంచం దిగలేదు. అందుచేత పెళ్ళి ఇక్కడే జరగాలి!" అన్నాడు ఆలో ఇస్తామ్. మరీ మంచిదన్నాడు సగల ప్రకుడు.

పెళ్ళి అయిపోయింది. సగల ప్రకుడు తన భార్య ఉన్న గదిలోకి వెళ్ళి అమె ముఖంమీద వేసు కున్న మేలిముసుగు తెలగించి చూచాడు. అతని గుండె ఆగి పోయింది. పెళ్ళికూతురు పట్టి కురూపి. ఇంతకుముందు దుకాణానికి వచ్చి నగలు బేరంచేసిన పెల్ల కానేకాడు.

తనకంత ఘోరం ఎందుకు జరిగిందో తెలియక నగలప్రకుడు తన ఇంటికి తిరిగి వచ్చేశాడు. మర్మాడు తను దుకాణంలో కూచుని, విచారంలో ముణ్ణిగి ఉండగా మొదట వచ్చిన యువతి తన బాని

సలతోసహ వచ్చి, "పెళ్ళికొడుకు సుఖం కలగాలి! సాఖ్యం కలగాలి!" అన్నది.

యువకు డామెను తిట్టినారంభించాడు. అమె ఆశ్చర్యం నటిపూ, "నేను పంపిన గీతమూ, నా నీగో బానిసపిల్లా జూపకం లేవా?" అన్నది. అమె లేచి వెళ్ళిపోబో తుండగా యువకుడు లేచి, అమె కాళ్ళమీద పడి, "నాకు బుద్దిపచ్చింది. నన్ను ఎట్లాగెనా ఈ నరకంసుంచి బయట పడెయ్య," అని వేడుకున్నాడు.

అమె అతనిని చూసి జాలిపడి అతనికి ఒక ఉపాయం చెప్పి వెళ్ళిపోయింది. అమె చెప్పినప్రకారం అతను కొన్ని ఏర్పాట్లు

ముగించి నేరుగా తన మామగారయిన ఆల్ ఇస్తాం ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఆక్కడ పసారాల్ మామా, అల్లుడూ నుఖాసీనుతైందగా, తలవాకిలి తలుపు తోసుకుని అంతులైని అలగా జనం లోపలకి వచ్చారు. కొంధ్య తప్పెతలు వాయించారు, కొందరు ఈలలు వేశారు, కొందరు సాముగరిణీలు చేశారు, కొందరు కోతులనూ, యెలుగుబండ్లనూ అడించారు.

ఆల్ ఇస్తాం లేచి అమస్తూ, "ఏమిటీ అల్లరి ? ఆపండి !" అన్నాడు. కాని నగలవర్తకుడు ఆగమన్సుదాకా వాట్లు ఆగలేదు.

తరవాత ఆ యువకుడు ఆల్ ఇస్తామ్ కేసి తిరిగి, "మామా, వీళ్యంతా నా బంధువులూ, దాయాదులూనూ ! నేను పెళ్ళాడానని తెలిసి సంబరం చెయ్యి వచ్చారు. మరేచి లేదు !" అన్నాడు.

ఆల్ ఇస్తామ్ తెల్లబోయి, "వీళ్లా నీ బంధువులు? ఈ సంగతి ముందుగా తెలిసే

నా పెల్ల నిప్పుక పోదునే !" అన్నాడు. "నన్నడిగితే నేను మొదటు చెప్పి ఉందును," అన్నాడు యువకుడు.

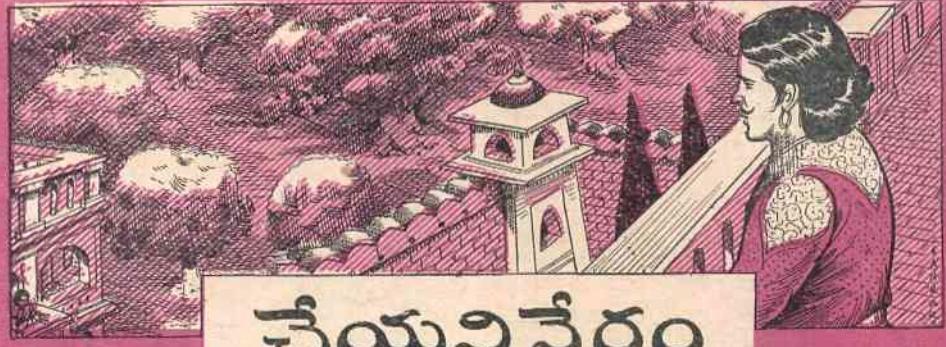
"ఆడక్కపోయినా చెప్పువలసింది. నువ్వు రాసి ఇచ్చిన పత్రం చెల్లదు. నేను ఒప్పును !" అన్నాడు ఆల్ ఇస్తామ్.

"నేను నా భార్యను చెప్పినా పదలను. మీరెం చేస్తారో నేనూ చూస్తాను," అన్నాడు యువకుడు కోపంసటిన్నా.

ఆల్ ఇస్తామ్ కాళ్ళు బేరానికి వచ్చి, "బాబూ, బాబూ ! నా పరువు కాపాడితివా, ఆల్లా నిన్ను కాపాడతాడు. నా కూతురికి విడాకు లిచ్చెయ్యి !" అన్నాడు.

బలవంతాన ఇస్తున్నట్టుగా యువకుడు తన భార్యకు విడాకులిచ్చి బయటపడ్డాడు. ఆ తరవాత ఆతను తాను ప్రేమించిన ముందరిని పెళ్ళాడాడు. ఆమె కైరో సుల్తాను దగ్గిరబంధువురాలని తెలియగానే ఆతని సంతోషానికి మేరలేక పోయింది.

చేయనెరం

పూర్వం అపంతినగరంలో ఒక రాజుండే వాడు. ఒక నాటి సాయంకాలం ఆయన తన మేడపైభాగాన విషారిష్టాండగా, ఒక వక్క ఉన్న డాబామీద ఆయనకోక అంద గత్తి అయిన స్త్రీ కనిపించింది. రాజుగారు వివేకి, న్యాయబుద్ధి అయినవాడే. ఆయన ఆ స్త్రీ సాందర్భం చూడగానే ఆయనకు ఆమెపై కోరిక కలిగింది.

ఆయన వెంటనే పినివాళ్ళను పెలిచి, ఆడాబా ఎవరిదని ఆడిగాడు.

“చిత్తం, మహాప్రభూ! అది తమ దగ్గిర కొలువుచేసే వీరభద్రుడు అనే వాడిది,” అన్నారు నోకర్లు.

“వీరభద్రుణ్ణే ఒక సారి పెలవండి,” అన్నాడు రాజు.

వీరభద్రుడు రాగానే రాజు అతని చేతికి ఒక ఉత్తరం ఇచ్చి, “విషాయ్, దీన్ని తీసుకుని వెళ్లి ఘలాని నగరంలో ఘలాని

జవాబు తీసుకురావాలి. రెపు ఉదయమే బయలుదెరి వెళ్లు!” అన్నాడు.

“చిత్తం, మహాప్రభూ!” అని వీర భద్రుడు రాజుగారిచ్చిన ఉత్తరం తీసుకుని తన ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు.

మర్మాడు ఉదయం వీరభద్రుడు ఇల్లు వదిలి వెళ్లేదాకా కనెపెట్టుకుని ఉండి, తరవాత రాజుగారు ఒంటరిగా వీరభద్రుడి ఇంటికి వెళ్లాడు.

వీరభద్రుడి భార్య తమ ప్రభువుకు చేయుదగిన మర్యాదలన్నీ చేసి, “మీరు మా ప్రభువులు, కాని మాకు రక్షకుడు ఆ భగవంతుడే!” అన్నది.

“ఎందుకూ అన్నావు?” అన్నాడు రాజు.

“మీరెందుకు దయచేశారో నాకు తెలు సును. కాని నాకు ఒకటీ సందేహం— మృష్టాన్నిభోజనాలు చేసేవారికి ఎంగిలి కూడుమీద భ్రమ ఎందుకా అని!” అన్నది

వీరభద్రుడి భార్య; మర్యాదగానూ, మెత్తని చెప్పతో కొట్టినట్టుగానూ.

ఈ మాట వినగానే రాజుకు ఎంతో అవ మానమయింది. ఆయన చివాలున లేచి తన పాదరక్షలుకూడా తెడుకే క్రుకుండా తన భవనానికి తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

రాజు కార్యంమీద కొంతదూరం వెళ్లిన వీరభద్రుడు, తాను ఉత్తరం తీసుకోకుండా బయలుదేరినట్టు తెలుసుకుని, ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. వసారాలో అతనికి రాజుగారి పాదరక్షలు కనిపించాయి. తనను రాజుగారు ఎందుకు పంపినచీ గ్రహించాడు. భార్యకు కనిపించనైనా కనిపించక, మరిచి

పోయిన ఉత్తరం తీసుకుని, తిరిగి గుర్త మెకిప్పి ఆతను వెళ్లిపోయాడు.

ఆతను వెళ్లివలసినవారికి ఉత్తరం ఇచ్చి, జవాబు తీసుకుని తిరిగివచ్చి రాజుగారికి సమర్పించుకున్నాడు. రాజుగారు ఆతనికి అప్పుడే నూరు మొహరీలు పారితోషికం ఇచ్చి పంపించేశాడు.

వీరభద్రుడు ఆ సామ్యండా కమసాలి దగ్గిరికి తీసుకుపోయి, ఆ విలవకు సరిపడ్డా నగలు కొని ఇంటికి తిరిగివచ్చి. వాటని భార్య కిచ్చి పెట్టుకోమన్నాడు. ఆమె అందాన్ని ఆ నగలు రెట్టింపుచేశాయి.

“ ఇవి రాజుగారి అనుగ్రహంవల్ల లభించిన ఈనాం. పీటిని పెట్టుకుని మీవాళ్లు వద్దకు వెళ్లు! ” అన్నాడు వీరభద్రుడు.

“ మావాల్లవద్దకు దెనికి? ” అన్నది భార్య.

“ దెనికేమిటి ? రాజుగారికి మనమంటు ఎంత అభిమానమో సలుగురికి తెలియ వద్ద? ” అన్నాడు వీరభద్రుడు.

“ సరే, అయితే అలాగే వెళతాను! ” అని వీరభద్రుడి భార్య పుట్టింటికి ప్రయాణ మయింది.

అమె పుట్టింటిదగ్గిర నెలరోజులున్నది. కాని అమెను తీసుకుపోవటానికి వీర

భద్రుడు వెళ్లితేదు. కనీసం, మరెవరి నన్నా పంపలేదు. అథమం, తన శైఖు సమాచారాలైనా కబురుచెయ్యితేదు.

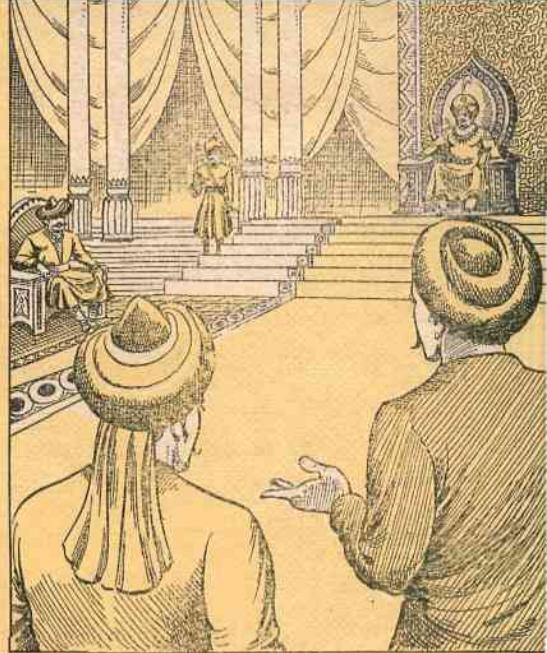
నెల నిండగానే వీరభద్రుణ్ణి బావమరిది మాడ పవ్వాడు. మాటల ధోరణిని బట్టి, వీరభద్రుడు తన భార్యను వదిలిపెట్టే ఉద్దేశంతే ఉన్నట్టు బావమరిదికి స్పష్ట మయింది. అతడికి చాలా కోపంపచ్చింది.

“ ఇన్ని మాట లెఁదుకు ? నుపు మా చెల్లెలిని మర్యాదగా తెచ్చి ఏలుకుంటావా? రాజుగారిదగ్గిర ఫిర్యాదు చెయ్యమన్నావా? ” అన్నాడు బావమరిది.

“ నీ చెల్లెల్లి మొగుడు వదిలిపెశాడని దివాళి మంతా తెలియాలంటే ఫిర్యాదు చేసుకో. నామ టు కు నేను గుట్టురట్టు కాకుండా ప్రపర్తించాను. తరవాత నీ యిష్టం ! ” అన్నాడు వీరభద్రుడు.

“ ఎట్లా ఫిర్యాదు చెయ్యాలో నాకూ అమాత్రం తెలు సులే ! చూద్దుచూగాని, ” అన్నాడు బావమరిది.

ఒక రోజున వీరభద్రుడికి దర్శారు నుంచి పిలుపు పచ్చింది. రాజుగారి సింహసనానికి సమీపంలోనే న్యాయాధికారి కూచుని ఉన్నాడు. ఆయన వీరభద్రుడి బావమరిదిని పటిచి, “ ఫిర్యాదు చేసున్నది

నివేకదా ? నీ ఫిర్యాదు సభవారికి విన్న వించు, ” అన్నాడు.

బావమరిది ఈ విధంగా చెప్పాడు :

“ ఏలినవారు న్యాయం చిత్తగించాలి. మా కోక ముచ్చులైన తేటు ఉండేది. దానిని ఎత్తయిన గోడలమధ్య ప్రాణంతే సమంగా పెంచుకున్నాం. చక్కగా పెరిగి పూలతే, పట్టతే కథకథలాడుతున్న ఆ తేటను ఈ వీరభద్రుడికి వచ్చగించి, జాగ్రత్తగా రక్షించి అనుభవించుకోమన్నాం. ఈ వీరభద్రుడు ఆ తేటను కొంతకాలం పాటు యథేచ్ఛగా అనుభవించి, చివరకు గోడలన్నీ కూలదేసి తేటను గాలికి వదిలి

వేశాడు. తనకిక ఆ తోటతో పనిలేదనీ, కూపలిస్తే మేం పుచ్చుకోవచ్చుననీ ఇదేమైన ధర్మమేనా ?”

“ ఇది నిజమేనా ? ఈ ఆరోపణకు నువ్వేమంటావు, వీరభద్రా ? ” అన్నాడు నాట్యయాధికారి.

వీరభద్రుడు ఈ విథంగా చెప్పాడు :

“ తోటను నేను మొదట తీముకుడ్న మాటా, తిరిగి వదిలవేసిన మాకూకాడా నిజమే. కానీ నేనా ఏని ఇష్టమై చెయ్యి లేదు, ఒకరి ప్రాదృలంమీదా చెయ్యిలేదు. జరిగినదేమంటే, ఒకనాడు నేను తోటలో ప్రవేశించేనరికి నాకక్కడ సింహంపాదాల గుర్తులు కనబడ్డాయి. ఇక ఆ తోట నాకు ఛైమకరం కాదనిపించింది. సింహంపట్లు నాకు గల గౌరవభావమూ, నా ప్రాణాలపై నాకు గల తీపి చేరి నాచేత ఈ పని చేయించాయి. నేను చేసిన తప్పేమిటో ఏలినవారు సెలవియ్యాలి.”

ఇంతవరకూ మౌనంగా వింటున్న రాజు ఆడ్డువచ్చి, “ వీరభద్రా, నువ్వు అపోహ పడ్డట్టు కనిపిస్తున్నది. ఆ తోట సంగతి నాకూ తెలుసును. పారపాటున సింహం అందులో అడుగుపెడితే పెట్టిందేమాగాని అక్కడ ఆ సింహానికి ఏం దొరుకుతుంది ? ఒక్క పుర్వుగాని, ఘలంగాని, చిగురాకు గాని అంటకుండా, తనకది చేటుకాదని తెలుసుకుని, ఆ సింహం ఆప్యడే వెళ్ళి పోయిఉంటుంది. సింహానికి వెరిచి నువ్వు నీ ప్రియమైన తోటను గాలికి వదలవలసిన అవసరం కొంచెమైనా లేదు. అందుచేత నువ్వు నీ బావమరిదితో రాజీపడి, నీ తోటను తిరిగి తీసుకో ” అన్నాడు.

ఈ మాటలు వీరభద్రుడికి తప్ప సభలో ఇంకెవ్వరికి ఆర్థరంకాలేదు. అవి విని వీర భద్రుడు ఎంతో సంతోషించాడు. అతను తన భార్యను పుట్టింటినుంచి తిరిగి తెచ్చ కుని సుఖంగా జీవించాడు.

మతదోషా

పూర్వం అలెగ్గాండ్రియా నగరంలో ఆబూ కిర్ అనేవాడికి కలంకారీ దుకాణం ఒకటి ఉండే. వాడు కావటానికి మంచి పనివాడే గాని మోసగాడు, సౌమరిపోతు, బోత్రిగా నీతిమాలినవాడు. రంగు వెయ్యుమని ఎవరన్నా బట్టలిస్తే రంగులకని ముండుగా సామ్యు తీసుకుని, బట్టలు ఆమ్యైసి, అదంతా పెట్టి సుఖంగా భోంచే సేవాడు. బట్టలిచ్చిన వాడని తెగతిన్న చివరకు, అడ్డకఁ వేసిన బట్ట లెవరో ఆపహరించినట్టు చెప్పివాడు.

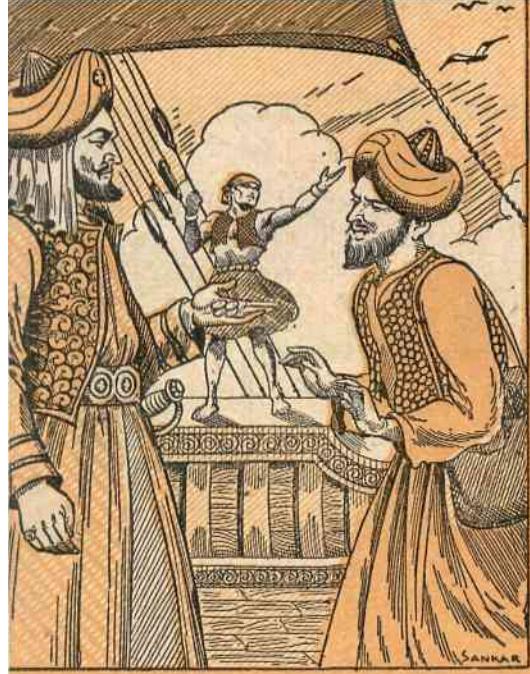
కొంతకాలానికి ఆబూకిర్ అంటే యొటు వంటివాడే చాలామండికి తెలిసిపోయింది. అప్పుడికి తెలియని వాళ్ళువరన్నా ప్రస్తుతి మోసంచేస్తూనే ఉండేవాడు. వాడు తన దుకాణం తెరవటంకూడా మానేసి, దాని కెదురుగా ఉండే మంగలి దుకాణంలో కూర్చువటం మొదలుపెట్టాడు. వాడివల్ల మోసవాయినవారు వచ్చిమాసి, దుకాణం

మూసిప్పందని వెళ్ళిపోయేవారు. ఎప్పెన్నా కొత్తవాళ్ళు బట్టలు పట్టుకునివస్తే ఆబూకిర్ బేరం తిసుకుని ఆ బట్టలు అమ్మేసి చిద్యులాసంగా ఖ్యాపెట్టుకునేవాడు.

ఇట్లా ఎంతకాలం సాగుతుంది? ఒకనాడెవరో ఆబూకిర్ పూపుకు జవ్వ పెట్టారు. రాజు భట్టులు తన దుకాణానికి సీళ్ళువెయ్యటం మంగలిపూపులోనుంచి ఆబూకిర్ మాశాడు.

మంగలిపూపు గలవాడి పేరు ఆబూకిర్. అతను చాలా పెద్దమనిషి, శాంతమూర్తి. అతను ఆబూకిర్తో, "ఎందుకు వచ్చిన ప్రారభా? అక్కమంగా ఎంతకాలం వృత్తి చేసుకోగలవు? ఆల్లా ఇచ్చేవానితో తృతీపడి న్యాయంగా బతకరాదా?" అన్నాడు.

"నన్నేం చావమంటావా? ఎంత కష్టపడి చేసినా తిండికి చాలకపాయే! నీలు నిక్కిపంగా జరిగిపోతున్నది గసక కబ్బల్లు చెబుతావు," అన్నాడు ఆబూకిర్.

“ లేదు, తమ్ముడూ. నాకుకూడా ఏమీ బాగా జరగటం లేదు. పోనీ, ఈ నగరం విడిచి ఎక్కుడికైనా పోయి, ఇంతకన్న సుఖంగా బతకగలమేమో చూడ్దాం,” అన్నాడు ఆబూసీర్.

దీనికి కలంకారీవాడు ఒప్పుకున్నాడు. ఇద్దరూ ఘతేహా జపించి ప్రమాణం చేసు కున్నారు: ఇద్దలో ఎవరు ముందు సంపా దించినా రెండేవారిని భరించాలి; ఒకరు ఎక్కువ సంపాదించినా తక్కువ సంపా దించినా ఇద్దరూ సమంగా పంచుకోవాలి.

మర్మాడు ఉదయమే వారిద్దరు రేపుకు వెళ్లి, ఒక పదవ పట్టుకున్నారు. వారు

తమవెంట కొద్ది ఆహారమే తెచ్చుకున్నారు. అందుచేత మంగలి, పదవలో వున్నవారికి క్షారంచేసి, డబ్బుకు బదులు ఆహారం స్వీకరించి, దానితో తమ ఇద్దరి పొట్టలూ నింపటానికి నెఱ్చయించుకున్నాడు.

పదవలో మంగలి ఆబూసీర్ ఒకడే. అతను పొదితీముకుని ప్రయాణి కు అమధ్యకు వెళ్ళేసరికి కొందరు అతనిచేత క్షారం చెయించుకున్నారు. అందరి దగ్గిరా అతను ఆహారమే పుచ్చుకున్నాడు. కొందరు రొప్పలూ, కూరా మొదలైనవి ఇచ్చారు. మరి కొందరు చిల్లరదబ్బులుకూడా ఇచ్చారు.

పదవమిద మంగలి ఉన్నట్టు తెలియ గానే సరంగు అతనికోసం కబురుచేశాడు. ఆబూసీర్ సరంగుఖ క్షారంచేసి, డబ్బు లివ్యబోతే తీముకోక, తమ కథ యావత్తూ అతడికి చెప్పుకున్నాడు.

“ అయితే, భోజనంవేళకు నీ మిత్రుణ్ణి కూడా వెంటబెట్టుకురా. వంటచేయస్తాను. నాతేనే భోంచేద్దురుగాని,” అన్నాడు సరంగు.

మంగలి సంతోషించి, తాను సంపా దించిన ఆహారమంతా మూటకట్టుకుని, కలంకారీవాడున్న చేటికి తిరిగివెళ్లాడు. ఆ సామరిపాతు పదవ ఎక్కినది మెదలు అట్టాగే పడుకుని నిద్రపాతున్నాడు. ఆబూ

సీర వచ్చి లేపగా వాడు, "విమీ అనుకోలు, అన్నా. నాకు చాలా షైత్య వి కారంగా పుంది. లేచి నిలబడలిను," అంటూ, మంగలి తెచ్చిన రొప్పలూ, కూరా గబగబా వేట కుక్కొసాగాడు.

" ఇవెందుకు తింటా పు? మనిద్దరినీ సరంగు భోజనానికి రమ్మన్నారు. వేళ కావచ్చిందికూడా," అన్నాడు ఆబూసీర.

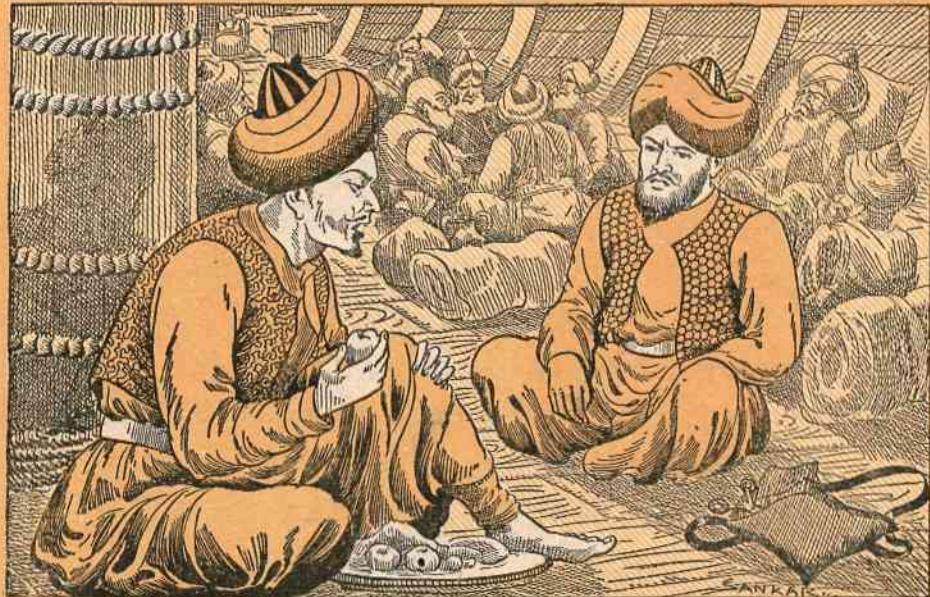
"నే నెట్లా రాను? లేస్తేనే ఒఱ్లు తూలుతుంది," అంటూ ఆబూకీర్ తన పాట్ట అత్రంగా నించుకున్నాడు.

మంగలి ఒక్కడే రావటం చూసి సరంగు, "నిస్సేహితుడెక్కడ?" అన్నాడు.

" అతనికి ఒఱ్లు తిప్పుతున్నదిట," అని జవాబిచ్చాడు మంగలి. భోజాలయాక సరంగు ఒక పశ్చై నిండా భోజనపవార్థాలు పెట్టించి, కలంకారీవాడి కోసం మంగలి వెటు పంపాడు.

మంగలి కష్టపడి సంపాదించిన ఆహారం యాపత్తూ ఖాఛిచేసి నిద్రపొతున్న ఆబూకీర్ నిద్రలేచి, సరంగు పంపించిన పశ్చాంకూడా ఖాఛిచేసి మళ్ళీ నిద్రకు పడ్డాడు.

ఈ వివంగా ఇరవై రోజులు సమ్మదం మీద ప్రయాణించేసి పదవ ఒక నగరం చేరింది. ఇద్దరు స్నేహితులూ పదవ దిగి, నగరంలోకి వెళ్ళి, ఒక సరాయిలో గది

ఆర్ద్రేకు తీసుకున్నారు. అందులో ప్రవేశించి నవి మొదలు కలంకారీవాడు ఒకటే నిద్ర.

మంగలి ఆబూసిర్ మాత్రం బయటికి వెళ్లి తనవృత్తి చేసుకుని, కూరానారా కొను క్షుం ఇంచికి ఏచ్చేవాడు, వంట చేసేవాడు, స్నేహితుషికి పెట్టి తాను తినేవాడు. ఆబూ కిర్ భోజనానికి మాత్రం నిద్రలేది, మల్లి వెంటనే వధుకుని నిద్రపోయేవాడు. ఆబూ సిర్ అతనితో “ఏమిటి సామరితనం?” అని ఎన్నడూ అనలేదు. పైపిచ్చు, తనకు పనిలేకపోయా నగరం వినేదాలు చూడ టానికి బయటికి పోతూ, “నేను పోతు న్నాను, నువ్వు వికారంతిసుకో!” అనేవాడు.

ఈ విధంగా సలభైరోజులు గడిచాయి. నలభైషకటో రోజున మంగలి ఆబూసిర్కు జబ్బుచేసింది. అతను సరాయ్ కౌకరును బతిమాలి, అతనిద్వారా తనకు కావలిసిన తిండి అది తెప్పించాడు. ఆబూకిర్ మటుకు ఇంకా తింటూ, నిద్రపోతూ ఉన్నారు.

మరి నాలుగురోజులు లీవిధంగా జరిగినాక ఆబూసిర్ జ్యురం, త్తివమై అతనికి అప స్వారకష్టితి ఏర్పడింది. అందుచేత ఇతను సరాయ్ నౌకరు పిలిచి డబ్బులిచ్చి బణారు నుంచి తిండి తెప్పించలేదు.

వేళలు తిండి రాకపోయేనరికి కలంకారి ఆబూకిర్కు ఆకలి దహించసాగింది. అతను లేచి ఆబూసిర్ చోక్కు వెతికాడు. అందులో కొంత డబ్బు దొరికింది. అది చేతబట్టుకుని ఎవరికి చెప్పకుండా, గది తలపు మూసి, ఆబూకిర్ నగరంలోకి వెళ్ళపోయాడు.

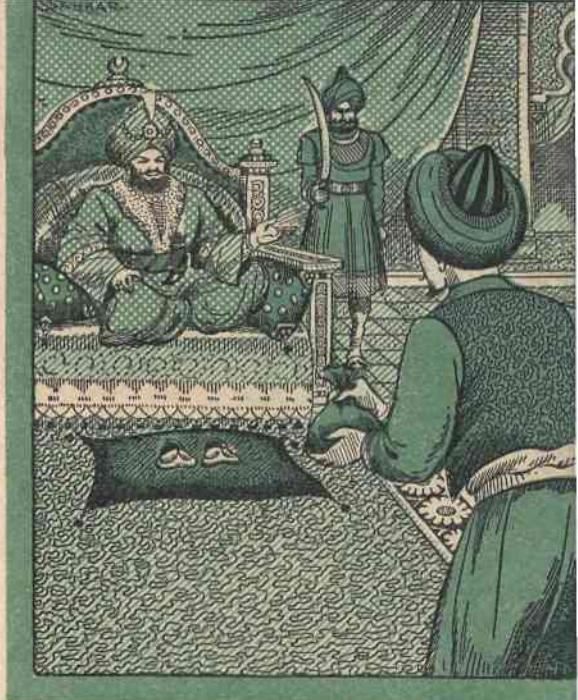
నగరం చాలా దివ్యంగా ఉంది. కానీ ఒక చిత్రం కనిపించింది. ఆ నగరంలో ఏ మనిషిమాసినా తెల్లిదుస్తులు, నీలిరంగు దుస్తులు వేసుకుని కనబ్దారేగాని ఇతర రంగుల దుస్తులతో ఎవరూ కనిపించలేదు. దానికి కారణం తెలుసుకుండామని ఆబూ కిర్ అక్కుడ ఒక కలంకారి దుకాణానికి వెళ్లి, “నా చేతిరుమాలుకు రంగువెయ్యాలి.

ఏరంగు వేస్తారు. ఎంత పుచ్చుకుంటారు ?”
అని దుకాణదారును అడిగాడు.

“సీలిరంగు వేస్తాం. ఇరవై వెండి
కామలు పుచ్చుకుంటాం,” అన్నారు
దుకాణంవాడు.

కొంచెంసేపు సంబాషించిన మీదట ఆబూ
కీర్తు ఆ హూరి రహస్యం తెలిసిపోయింది.
ఆక్రూడ సీలిరంగు చౌకగా దీరుకుతుంది.
ఆ హూరి కలంకారీవాళ్ళకు మరొక రంగు
వెయ్యటం చేత కాదు. వారు అంతేని
మజూరి పుచ్చుకోపటానికి కూడా కారణం
ఉంది. ఆ నగరంలో కలంకారీ పనిచేసే
వారు నలభైముదై ఉన్నారు. వారంతా
కట్టుగా నిలబడి కొత్తవారి నెవర్స్ ఆ వృత్తి
లోకి రానివ్యక్తండా అడ్డుకుంటున్నారు.
నలబైముందిలోనూ ఎప్పరైనా చస్తే, వారి
పిల్లలో ఎవరో ఒకరికి కలంకారీపని నేరిపి
ఆ వృత్తి చేసుకొనిస్తారు.

ఈ విషయాలన్నీ తెలుసుకుని ఆబూ
కీర్త నేడుగా ఆ సగరపు రాజుగాదివద్దకు
వెళ్ళాడు. తనకు కలంకారీపని తెలుసుననీ
తాను బట్టలకు ఏ రంగు తావాలంపే ఆ
రంగు వేయగలననీ, అందుచేత తనకు
కలంకారీ దుకాణం పెట్టుకునే అవకాశం
జప్పేంచమనీ అడిగాడు.

రాజు, ఈ మాటవిని ఆశ్చర్యపోయి
అబూకీర్ కలంకారీ దుకాణం పెట్టుకునేం
దుకు అనుమతి ఇవ్వటమేగాక, పెట్టు
బడికి ఆయిదువేల బంగారు కాసులూ,
సహాయపడేటందుకు కొందరు బాసిసలూ,
ఉచితంగా ఇల్లా ఇప్పించాడు.

ఆబూకీర్ ఆ దుకాణంలో తనకు కావలి
నిన సమకుసరంజామా అంతా ఏర్పాటు
చేసి, రాజుగారు పంపిన తానులకు రక
రకాల రంగులు వేసి, దుకాణం ముందర
ఆట్టపోంగా ఆరగట్టాడు. జనం విధూ
రంగా ఎగబడి రంగురంగుల బట్టలకేసి
నేళ్ళుతెచుకు చూడసాగారు.

వాటినిచూసి రాజుగారు పాందిన ఆనందానికి మేరెలెదు. ఆయన ఆబూకీర్ మీద కనకవర్షం కురిపించాడు. గోప్యగోప్య రాజోద్యగులందరూ తమ బట్టలను ఆబూకీర్ వద్దకు పంచి రకరకాల రంగులు వేయించు కున్నారు. చూ స్తుండగానే కలంకారీ ఆబూకీర్ అధికారమూ, సంపదా కూడా అంతులేకుండా పెరిగిపోయాయి.

అక్కడ సరాయిలో మంగలి ఆబూసీర్ కు మూడురోజులపాటు స్వృహరాలెదు. గది తీసుకున్నవారు ఏమయారో చూడామని నోకరువచ్చి చూసేసరికి ఆబూసీర్ మూలుగు కున్నాడు. ఆతనికి అప్పుడెప్పుపువచ్చింది.

“నా చోక్కాలో ఉబ్బుంటుంది, తీసుకు పోయి నాకేదైనా తాగేటందుకు తెచ్చిపెట్టు బాబూ,” అన్నాడు ఆబూసీర్.

కాని చోక్కా జేబు శాఖిగా వుంది. ఆబూసీర్ ఏమయాడో తనకు తెలియ దన్నాడు నోకరు. ఆబూసీర్ తనకు ద్రోహం చేసి వెళ్ళిపోయాడని తెలుపుకుని ఆబూసీర్ కంట తడిపెట్టాడు. నోకరు అతన్ని ఓచార్పి, అతని కింత జావ తానే కాచిపోసి, తన ఉబ్బుతోనే అతన్ని పోషిస్తూ సమస్త మైన సేవా చేశాడు. చివరకు ఒకనాడు ఆబూసీర్ కు ఇల్లంతా చెమటలుపట్టి జ్వరం దిగిపోయింది. ఆతను సరాయి నోకరుకు తన కృతజ్ఞత తెలుపుకుని, ఆల్లా అనుగ్రహస్తే త్వరలోనే రుణం తీర్చుకుంటానని చెప్పి బయలుదేరాడు.

మంగలి ఆబూసీర్ వీధులవెంట కొద్ది దూరం వెళ్ళిడేలేదో ఆతనికి ఒక కలంకారీ దుకాణమూ, దాని బయట అరగ్గట్టిన రంగు రంగుల బట్టలూ, వాటిని చూడ టూనికి మూగిన జనమూ కనిపించారు. అది ఆబూకీర్ దుకాణమని తెలియగానే మంగలికి పరమానందమయింది. పని తౌందర పల్లనే ఆతను తనను తిరిగి కలుసుకోలేక పోయాడనికూడా అనుకున్నాడు.

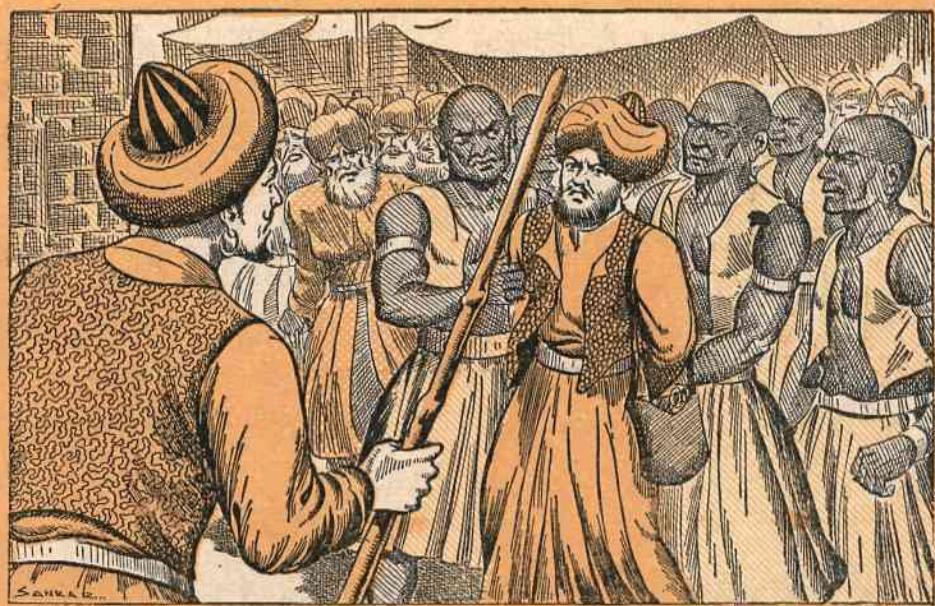
ఆబూసీర్ దుకాణంలోకి తొంగిమాసే
సరికి ఆబూకీర్ లోపల కూచుని వైభవంగా
కనిపించాడు. అయితే ఆబూకీర్ తన స్నేహి
తుట్టి మాయగానే సంతోషంతో లెచివచ్చి
కొగలించుకోకపోగా అగ్రహంతో గొంతెత్తి,
"తప్పుడు వెధవా! మళ్ళీ వచ్చావ? నీ
దెంగమొహం ఇక్కడ చూపించవద్దని ఎన్ని
సార్లు చెప్పాను?" అని అరిచాడు.

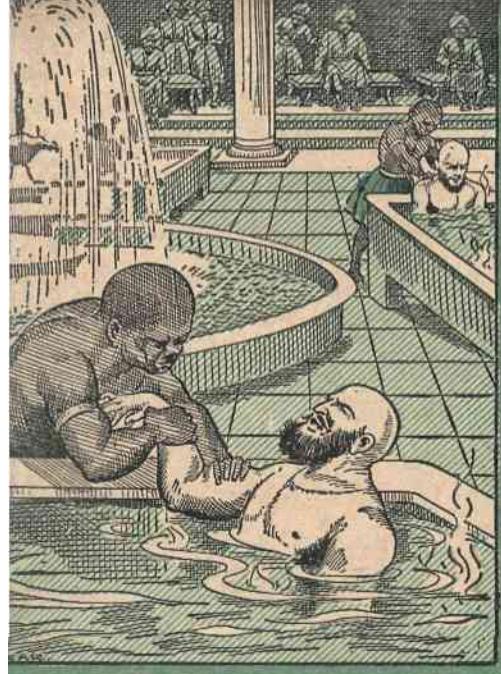
మరుక్కణమే ఆబూకీర్ బానిసలు వచ్చి
ఆబూసీర్ను పట్టుకున్నారు. ఆబూకీర్ లెచి
వచ్చి అతన్ని తన కర్రతో గొడ్డును బాది
వట్టు బాది, "నీ మొహం ఈపారి ఇక్కడ
చూపించావే, రాజుగారితో చెప్పి నీ తల

తియించేస్తాను, జాగ్రత్త! పో అవతలిక!"
అంటూ గెంచి వేశాడు.

అల్లా తనని పరీక్షిస్తున్నాడని తప్ప,
ఆబూసీర్ ఇంకేమీ అనుకోలెకపోయాడు.
అతనికి స్వానం చెయ్యాలని బలమైన కోరిక
కలిగింది. కానీ ఎంత దూరం వెళ్లినా
ఒక్క స్వానశాలకూడా కనిపించలేదు.
అందుచేత అతను దారేపాయ్యేవాట్లి ఒకణ్ణి
పెలిచి, "బాబూ, సమీపంలో స్వానశాల
ఏదైనా ఉంటే అక్కడికి వెళ్లేందుకు దారి
చెబుదూ!" అని అడిగాడు.

"స్వానశాల? అంటే ఏమిటి?" అని
ప్రశ్నించాడు దారేపాయ్యేవాడు.

“పురజనులు స్వానాలు చేస్తూంటారే, అ ప్రదేశం,” అన్నాడు ఆబూసిర్.

“పురజనులయేది, రాజుగార యేది, స్వానం చెయ్యాంటే నమ్మదానికి పొపలి సిందే.” అన్నాడు దారేవణ్ణేవాడు.

ఈ దేశంలో స్వానశాలలు లేవనీ, వాటి సాభ్యాన్ని ఇక్కడి ప్రజ తెరగరని ఆబూ సీర్కు ఆర్థముయింది. అతను నేడుగా రాజుగారిపద్ధకు వెళ్ళి, “ఇంత అందమైన సగరం వుండికూడా ఇక్కడ స్వానశాలలు లేవంటే ఇంతకంటు వేరే లోటుండము,” అన్నాడు. స్వానశాలలో ఎటువంటి ఏర్పాటుంటాయో ఆబూసిర్ వివరించి చెప్పిన

మీదట రాజు, “బాగుంది. నీకు కావలిని సంత డవ్విస్తాను. ఈ సగరంలో నీకు నవ్విన చోటు చూసి ఆ ప్రాంతాన చక్కని స్వానశాల కట్టించి నడుపు. అది ఎట్లా నడు స్తుందే చూస్తాం,” అన్నాడు.

రాజుగారి ప్రాపక్కతే మంగలి ఆబూ సీర్ సగర మధ్యంలో మంచిచోటు చూసి అక్కడ ఒక మనేషరమైన స్వానశాల కట్టించాడు. అంధులో మధ్య అందంగా ఒక జలయంత్రం నిర్మించాడు. నీళ్ళ తెట్లూ, నీటు కాచటూనికి యేర్పాట్లూ అమర్చాడు. రాజుగారు పంపిన బానిసలకు ఒట్టుపట్టటం మొదలైసి నేర్చారు.

స్వానశాల ప్రారంభోత్సవంనాడు రాజు గారూ, సామంతులూ వచ్చారు. వారికోసం స్వాన జలంలో ఆబూసిర్ హన్ని రు కలి పించాడు. నౌకర్లు అందరికి ఒట్లుపట్టి, ఒట్లు దుర్ది, సుఖంగా స్వానాలు చేయించారు. ఆటువంటి నుఖం రాజుగారుగాని, సామం తులుగాని వారి జన్మలో ఎడగచు.

రాజు పరమానందభరితుడై, “ఇటు వంటి స్వానం చేయించినండుకు ఒక్కొక్కడిగ్గిరా ఎంత పుచ్చుకోబోతున్నాపు? వెయ్యి బంగారు కాసులకు తక్కువ తీసుకుటు,” అన్నాడు.

ఆబూసీర్ సలాంచేసి, “తమరు ప్రభు శ్వలు కనక అంత సామ్యవ్యగలరు. పేద వాళ్ళిమ్ముకోగలరా? ఈ సుఖం అందరికి అందుబాటులో ఉండటానికి ఎవరు ఎంత మనస్సుడుగా ఇస్తే అంతే పుచ్చుకుండా మనుకుంటున్నాను,” అన్నాడు.

రాజుగారు వెయ్యి బంగారుకాసులూ, ఆయన వెంట వచ్చిన నాలుగువందల మంవీ తలా నూమ బంగారుకాసులూ ఆబూసీర్ కిచ్చారు. అదే చాలా పెద్ద మొత్తమయింది.

మూర్తిసుంచి మామూలు ప్రజలు తండేవతఁడాలుగా వచ్చి స్వానుశాలలో స్వానాలు చేయసాగారు. ఎవరెంత ఇచ్చినా ఆబూసీర్ పుచ్చుకున్నాడు.

ఇంకెకనాడు స్వానుశాలకు రాజుగారి పతవ సరంగు వచ్చాడు. ఆబూసీర్ను గుర్తించి పలకరించాడు. ఆబూసీర్ ఆయ సకుచక్కగా స్వానంచేయించాడు. సరంగు ఆతనికి ఉబ్బివ్యవోయామ గాని ఆబూసీర్ తీసుకో నిరాకరించాడు.

ఈలోపల స్వానుశాలనుగురించి అందరూ మెచ్చుకోగా ఆబూకీర్ విన్నాడు. ఆతను స్వదేశంవిడిచి వచ్చాక స్వానుశాల అన్నది ఎరగడు. అందుచేత ఆతను ఒకనాడు తన నిన్నా?

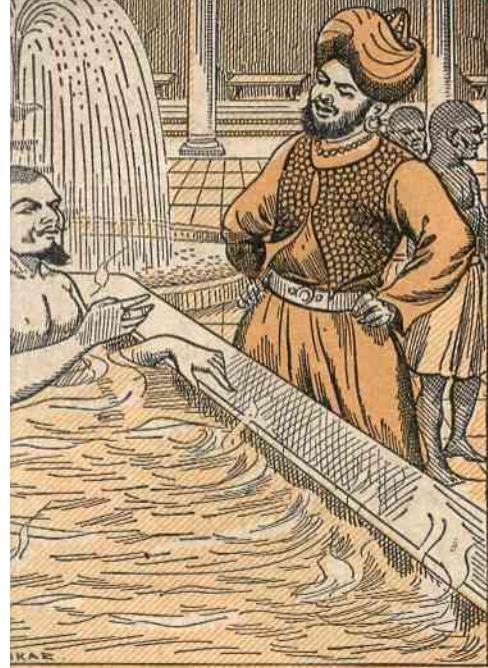
బానిసలందరినీ వెంటబెట్టుకని ఆట్ట హంగా స్వానుశాలకు వచ్చాడు.

ఆబూకీర్ను చూడగానే ఆబూసీర్ ఎదురుగా వెళ్ళి ఆలింగనం చేసుకున్నాడు.

“అన్న, మనం ఘతచో పరించి ప్రమాణం చేసుకున్నాంగదా, ఒక్కమార్కెనావచ్చి నన్ను చూసిపోతేంటా? ” అన్నాడు కలంకారీ ఆబూకీర్, అప్పాయంగా.

“రాకేం, తమ్ముడూ? వచ్చాను. నన్ను పట్టుకుని చాపగట్టి, దొంగ అని తిట్టి సత్కరించావు!” అన్నాడు ఆబూసీర్.

ఆబూకీర్ అశ్వర్యంగా, “నేను కొట్టింది నిన్నా? ఎంత ఫోరం, ఎంత ఫోరం!

చూశావా? నీలాంటివాడే ఒక దొంగవెథవ రేజు నా దుకాణానికి వచ్చి ఏదో ఒకటి కాజేస్తూ ఉండేవాడు. పోనీ పెదవాడుగదా అని మంచిగా ఎన్నోసార్లు చెప్పిచూశాను. చివరకు ప్రాణంవిసిగి ఒకనాడు కొట్టాను. అది నువ్వేనని నేను కలలోకూడా అనుకో లేదు సుమా,” అన్నాడు.

“నేను నీదుకాణానికి ఒకసారి వచ్చాను. అనాడే నన్ను తన్ని పంపావు!” అన్నాడు ఆబూసీర్ విచారంగా.

“ఆరెరె, నువ్వు ఫూనా అని చెప్పలేక పోయావా? ఎంత ఫూరం జరిగింది!” అన్నాడు ఆబూసీర్.

“అదంతా రాసిపెట్టి ఉంది జరిగిందసుకో. దాన్నిగురించి విచారించ నవసరం లేదు,” అంటూ ఆబూసీర్ తాను ఈ స్వాన శాల ఏర్పాటుచేసేన వైనమంతా తెలిపి, ఆబూసీర్ వేత తను దగ్గరపుండి మహా వైభ వంగా స్వానం చేయించాడు.

స్వానం పూర్తిచేసి ఆబూసీర్ తన స్నేహాత్మికులోపంచేశాపు,” అన్నాడు.

“ఏమిటది?” అని ఆడిగాడు మంగలి ఆబూసీర్ ఆత్రంగా.

“ఉల్లిపాపాణమూ, సున్నమూ కలిప నూరిన నలుగుకూడా ఉంటే నీ స్వానశాల కేలోచూ లేదుగదా!” అన్నాడు ఆబూసీర్.

“ఆరెరె, దానిమాటే మరిచానుసుమా! రెపే ఆ నలుగుకూడా తప్పక ఏర్పాటు చేస్తాను,” అన్నాడు ఆబూసీర్.

ఆబూసీర్ తన స్నేహాత్మికు దగ్గిర శలవు పుచ్చుకుని నేరుగా రాజుగారి దగ్గిరికి వెళ్లి ఆయనతో ఈవిధంగా చెప్పాడు;

“మహారాజా, తమరు నమ్మిన బంటును గనక ఒక హాచ్చరికచేయవలసి ఉన్నది. తమరొక స్వానశాల కట్టించారు, బాగానే ఉన్నది. కాని అందులో తమరుంచిన మనిషి తమకు ఆపకారం తలపెట్టినవాడు.

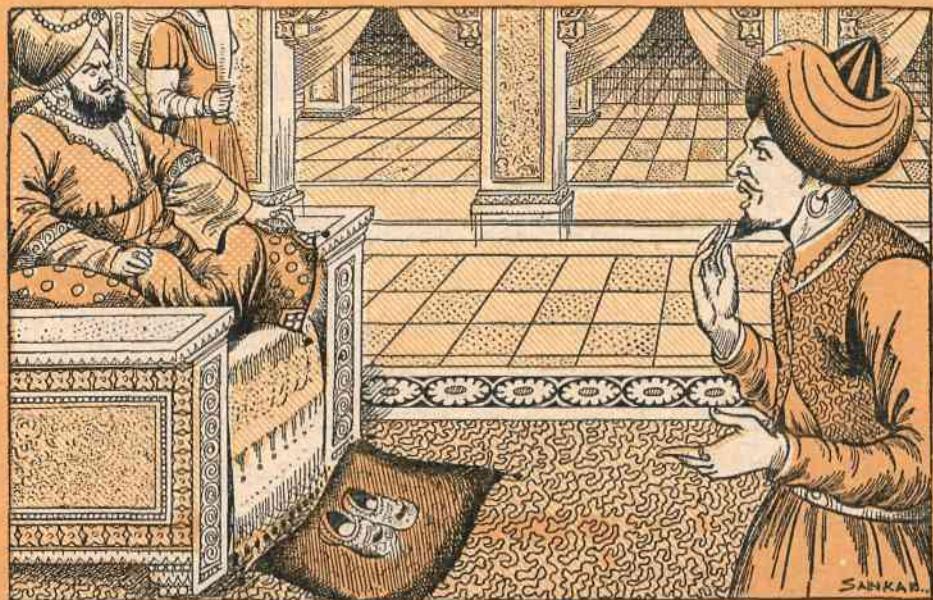
తమర్పి విషంతో తుదముట్టించటానికి ఈ స్వానశాల కట్టించాడు, సందేహం లేదు. అతని కథ చెబుతా వినండి.

“అతనూ, నెనూకూడా మరొకదేశపు సుల్తానుకు బందిలుగా చిక్కాడు. నెను వారి రాజ్యంలో కలంకారి దుకాణంపెట్టి బట్టలకు చిత్రవిచిత్రమైన రంగులువేసి, సుల్తానుగారిని మెప్పించాను. ఆయన నాకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చి పంపేశాడు. ఈ మంగలి మాత్రం భార్యాచిద్దలతో సుల్తానుకు బంది అయి బయటపడలేక పోయాడు. చివరకు ఒక పురతుపై ఆ సుల్తాను ఇతన్ని ఒక్కట్టి వదిలిపెట్టాడు. ఆ పురతేమిటంటే అతను

స్వానశాల విచ్చాటువేసి విషపు నలుగుపెట్టి ఏమ్ముల్ని తుదముట్టించటం. అతనిపని ముగించాడ, ఆ సుల్తాను అతని భార్యాచిద్ద లను వదిలేస్తాడు. ఆ తరవాత ఆ సుల్తాను వచ్చి తమ రాజ్యం ఆపహరిస్తాడు. ఇందుకే మంగలి ఇక్కడ చేరాడు!”

“విషపు నలుగేషటి? ఆబూసీర్ నాకే నలుగు పెట్టించలేదే?” అన్నాడు రాజు.

“కనుకనే తమరింకా కైమంగా ఉన్నారు. ఎప్పుడే తమకు ఉల్లిపాటాణవు నలుగు పెడతాడు. తమ కైమంకోరి చెప్పాను. హెచ్చరికగా ఉండటం మంచిది,” అని ఆబూసీర్ వెళ్లిపోయాడు.

తీసుకురండి,” అంటూ, తన దుస్తులు వేసు
కుని స్నానం చేయకుండా వెళ్లిపోయాడు.

ఆ బూసీర్ ను భట్టులు దివాహానికి
తీసుకుపోయేపరికి రాజుగారు తన పడవ
సరంగుతో మాట్లాడుతున్నాడు. అయిన సరం
గుకు ఆబూసీర్ ను చూపి, “ఈ ద్రోహాని
తీసుకుపో. వాణ్ణి ఒక గోతంలో పెట్టి,
అందులో రెండు మణిగులు సున్నపురాయి
కూడా చేసి మూతికట్టి, నీ పడవలో వేసు
కుని తీసుకురా. మిద్దెమీద కిటకిలో సేనుం
టాను. నేను చూస్తాండగా సంచిని సిటిలో
పడెయ్యి. ఈ దుర్వార్గుడు సున్నంతోపుడికి
చావాలని మా నిర్ణయం!”

రాజుకు ఆబూసీర్ మీద ఉండిన ఆదర
మంతా ఆగ్రహంగా మారింది. అయిన
మర్మాదే సపరివారంగా స్నానశాలకు
వెళ్లాడు. ఆబూసీర్ ఎంతో ఆదరంతో
అయినకు స్వాగతం చెప్పి, తానే స్వయంగా
అయినకు ఒళ్లుపట్టి, ఒకరకం పెండితెచ్చి
అయినకు నలుగు పెట్టి చోయాడు.

“నిమిటది?” అన్నాడు రాజు.

“నలుగుపిండి,” అన్నాడు ఆబూసీర్.

రాజు దాన్ని తీసుకుని వాసన చూశాడు.
ఉల్లిపాషాణం వాసన కొడుతున్నది. రాజు
చివాల్పుతేచి, తన భట్టులతో, “ఈ రాజ
ద్రోహాని పెడరెక్కలు కట్టి దివాహానికి

ఈ మాటలు వినగానే సరంగు గుండె
లపిసిపోయాయి. కాని అతనికి, “చిత్తం!”
అనటం తప్ప గత్యంతరంతేదు. అతను,
పెడరెక్కలు విరిచికట్టిపున్న ఆబూసీర్ ను
వెంటబెట్టుకుని తన ఇంటికి బయలుదేరాడు.

“ప్రభువుకు ఇంత ఆగ్రహం కలగచ్చానికి
నువ్వేం చేశావు? నువ్వేంతో పెద్దమనిపి
వసుకున్నానే!” అన్నాడు సరంగు.

“ఆల్లా సాక్షిగా నేనే పాపమూ ఎరగను.
కాని ఏదో అపరాధం జరగకపోతే రాజు
నన్ను శికిస్తాడ? అయినకు నేనంటే ఎంతో
ప్రేమ!” అన్నాడు ఆబూసీర్.

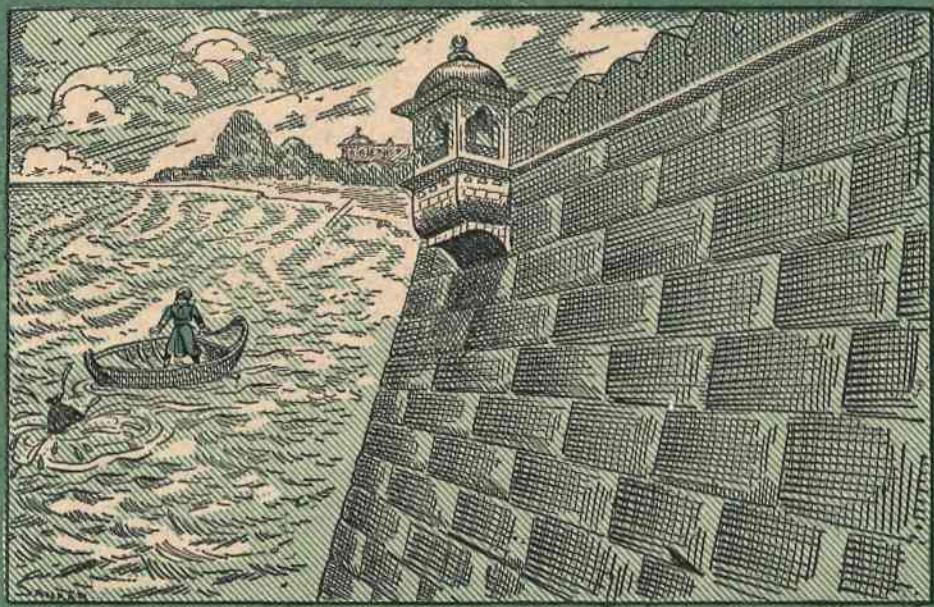
"ఏమైనా నాచేతమీడిగా సీకి ఫూర మరణం కలిగించలేను. నువ్వు మా ఇంటి నుంచి రహస్యంగా బయలుదేరి సముద్రంలో ఉన్న దీవికి వల తీసుకువెళ్లి, చీకటిపడినదాకా చేపలు పట్టుతూ కూచో. చీకటిపడగానే రాజుగారి వంటవారు చేపల కోసం పస్తాకు. ఈలోవల నెను గోతంలో విదో దుంగపెట్టసి, సీటిలోకి తేసేస్తాను. నిజం నిలకడమిద అనే బయలుపడుతుది," అన్నాడు సరంగు.

సరంగు ఇంటినుంచి ఆబూసీర వల తీసుకుని, చేపలు పట్టుటానికి దీవికి వెళ్లి పోయాడు. సరంగు ఒక పెద్ద గోతంలో

రెండు మణిగులు సున్నపురాయి వేసి అందులో ఒక దుంగపెట్టి, మూతి కట్టి, తన పడవలో వేసుకుని, తెడ్డువేస్తూ రాజు భవనం ఎదురుగా వెళ్లి పడశను నిలిపాడు.

పై కిటకిలో రాజు కూచుని ఉన్నాడు. అయిన చెయ్యివిసిరి, గోతాన్ని సీటిలోకి తేసేమ్ముమని పంజు చెచాడు. ఆనమయంలో అయిన చెతిమంచి, ఒక పుంగరం తలతలా మొచ్చు సీటిలో పడిపోయింది. దాన్ని ఎవరూ గమనించలేదు. సరంగు గోతాన్ని సీటిలోకి తేసేశాడు.

సున్నపురాయిక నీరు తగులు తూనే బుడగలూ, వెచ్చని ఆపరి బయలుదేరింది.

అక్కడ దీవిలో ఆబూసీర్ పొద్దుకేదా కా
వలవేసి చేపలు పట్టాడు. చాలా చేపలు
దోరికాయి. అతనికి బాగా ఆకలివేస్తున్నది.
అందుచేత ఒక చేపను కాల్పును తిని
బయలుదేరుదామనే ఉద్దేశంతో అతను ఒక
పెద్దచేపను తీసి కత్తితో కోరాడు. మరు
క్షణం దానిపొట్టలో ఏదో తళతళలాడింది.
తీసిచూస్తే రాజుగారి ముద్దిక !

ఆ ముద్దిక ఈ చేపలోకి ఎల్లావచ్చిందో,
ఆ చేప తన వలలో ఎల్లా పడిందో, అన్ని
చేపలలోనూ దానినే తానెందుకు కోయ
పలిసివచ్చిందో ఆబూసీర్ ఆర్థంచేసుకోలేక,
“అంతా తల్లా సిద్ధేశం,” అనుకున్నాడు.

అతను పరంగు ఇంటకి వెళ్లి, అతడికి
రాజముద్దిక చూపించి, “ఇది లెనెందువల్ల
రాజుగారికి చాలా ఇఖ్యంది కలుగుతుంది.
కనుక దీన్ని ఇప్పుడే తీసుకుపోయి రాజు
గారికి ఒప్పుచెపుతాను.” అన్నాడు.

పరంగు భయపడ్డాడు. తాని ఆబూసీర్
“అల్లా అనుగ్రహం ఉన్నఁతకాలం భయ
పడవలసిన అవసరమేమీ లేదు. నాపల్లి
జరిగిన ద్రోహమేమితో ఈసౌరైనా రాజుగారి
నదిగి తెలుకుంటాను,” అన్నాడు.

ఆబూసీర్ను చూడగానే రాజు నిర్మాంత
పోయి, “ఆ సంచిలోనుంచి ఎట్లా బతికి
తప్పించుకు వచ్చావు ?” అన్నాడు.

ఆబూసీర్ జడిగినదంతా చెప్పి, ముద్దిక
తీసి రాజుగాడిక్కాడు.

“నిన్న చూస్తే మంచివాడివిగా, రాజు
భక్తికలవాడివిగా కసిపిస్తావు. నన్న చంప
టానికి ఎందుకు యత్తించావు ?” అని అడి
గాడు రాజు ఆశ్చర్యపడుతూ.

“తమకెవరో నామీద చాడిలు చెప్పి
ఉంటారు. నేను ఆటువంటి ద్రోహం ఎన్నడూ
తలపెట్టలేదు,” అన్నాడు ఆబూసీర్.

“ఎవరో తాడు, కలంకారీ వర్తకుడు
ఆబూసీర్ స్వయంగా చెప్పాడు. నీ భార్య
బిడ్డలను ఎవరో మర్తన్ బందిచేసి ఉంచా

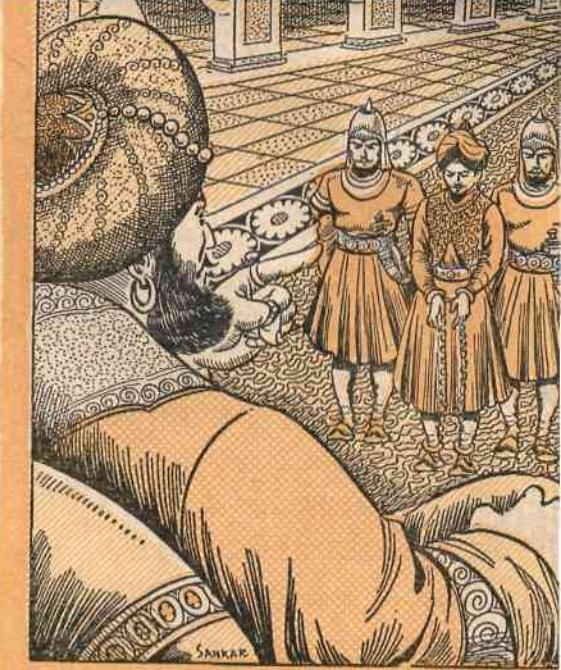
దుట. వారిని విడిపించుకునేటండుకు నాకు విషపు నలుగుపెట్ట నిశ్చయించావుట. నువ్వు తెచ్చిన నలుగు నేను వాసనచూశాను. అది ఉల్లిపాపాణం వావన!" అన్నాడు రాజు.

ఆబూసీర్ కళ్ళు పెద్దవిచేసి కొంతసేపు ఆశ్చర్యంగాచూసి, చివరకు, "ఈ ఆబూ కీర్కు నేను చేతనైన పహాయం చేశానుగాని ఎన్నడూ అపకారం చెయ్యలేదు. అతను నాడబ్బు హరించాడు, నన్ను ఆకారణంగా కొట్టాడు, ఇప్పుడు నన్ను చంపించటానికి ఎత్తువేశాడు. అతను ఎంతో ఆప్తుడల్లే స్వాన శాలకు వచ్చి, అన్ని ఏర్పాట్లూ మెచ్చుకుని ఉల్లిపాపాణంనలు ఒలేకపోవటం ఒక్కటే లోపమని నాతేచెచ్చి, వెంటనే మీ దగ్గికి వచ్చి నేను మిమ్మల్ని చంపవోతున్నానని ఫిర్యాదుచేశాడు! ఇటువంటి మిత్రద్రోహాని విమనాలి?" అన్నాడు.

"అయితే, ఇంతకూ ఆ నలుగు విషం కాదా?" అన్నాడు రాజు.

"అది అపకారం ఏమీ చేయదు. మా దేశంలో అందరూ వాడతారు. నేనె మరచి పోయాను. అతను జ్ఞాపకం చేశాక గుర్తు వచ్చింది," అన్నాడు ఆబూసీర్.

"సీకతను చేసిన ద్రోలన్నిటనీ వివరంగా చెప్పు. శికిస్తాను." అన్నాడు రాజు.

ఆబూసీర్ తమ కథ యావత్తూ ఆమూ లాగ్రం రాజుకు వినిపించాడు. అంతా విని రాజు, సరాయలో ఉండే నౌకరునూ, ఆబూ కీర్కిగిర పనిచేసే నౌకర్లునూ పిలిపించాడు. సరాయ నౌకరు ఆబూసీర్ను గుర్తించి, అతను జ్వరంతో వెళ్ళుతెలియకుండా పడి ఉన్న సమయంలో అతని స్నేహితుడు డబ్బంతా తీసుకుని పారిశాయిన వృత్తాంతం చెప్పాడు. ఆబూకీర్ నౌకర్లకూడా ఆబూ సీర్ను గుర్తించి, తమ యజమాని అతన్ని కొట్టిన వృత్తాంతం చేపారు.

ఆబూకీర్ ను పెడరెక్కలు విరిచికట్టి పట్టుకురమ్మని రాజు భటులను పంపాడు.

వారు త్వరలోనే ఆబూకీర్ను పడ్డతెచ్చారు. స్వాయి నౌకరు అతన్ని గుర్తించి, "ఈ బాబుగారే పగలూ రాత్రి పషుకుని నిద్ర పోయేవారు. వేళలుమాత్రం ఇంత తినే వారు. ఆఖరుకు, ఆ మానవుడు ఒక్క తెలికుండా పడివుండగా, దబ్బంతా కాజేసి ఎక్కడికో పారిపొయాడు. ఎంత గొప్ప ఇర్కుత్తుడు!" అన్నాడు హేళనగా.

ఆబూసీర్ చెప్పినది అభ్యరాలా రజు వయింది. ఆబూకీర్ చేసిన మిత్ర ద్రోహం కూడా రుజువయింది.

"ఈ మిత్రద్రోహాని ఊరంతా ఊరెగించి సున్నపురాణ గోతంలో కట్టి సముద్రంలో పొరేయండి," అని ఉత్తరించ్చాడు రాజు.

అతన్ని క్షమించమని ఆబూసీర్, రాజును బతిమాలాడుగాని, రాజు నినిలేదు.

"నీకు వాడు చేసిన ద్రోహన్ని నువ్వ క్షమించినా, నాకు చేసిన ద్రోహన్ని నేను క్షమించను!" అన్నాడు రాజు.

రాజుజ్ఞప్రకారం ఆబూకీర్ను సున్నపు రాళ్ళతోసహా గోతంలో కట్టి సముద్రంలోకి తేసేశారు. అతను సున్నంలో పుడికి భయంకరమైన చాపు చచ్చాడు.

తరవాత రాజు, ఆబూసీర్ను పిలిచి, ఏం కావాలో కోరుకోమన్నాడు.

"ప్రభుపువారు నన్ను నా దేశానికి వంపె ముగ్గిండి. నాకిక ఇక్కడ ఉండ బుద్దికావటంలేదు," అన్నాడు ఆబూసీర్.

రాజు అతనికి ఆంతులేని నగలూ, బహు మతులూ ఇచ్చి పడవలో అలెగ్గాండ్రియాకు ప్రయాపంకట్టించాడు. ఆబూసీర్ పడవలో పొతూండగా నీటిమీద తేలుతూ ఒక గోతం కనిపించింది. దాన్ని ఆబూసీర్ పడవలోకి లాగించి, విప్పి చూసేసరకి అందులో ఆబూ కీర్ శవం పున్నది. ఆ శవాన్ని ఆబూసీర్ తనవెంట అలెగ్గాండ్రియాకు తీసుకుపోయి అక్కడ దాన్ని సమాధిచేయించే, దాన్నిపై ఒక చక్కని గోరీ కట్టించాడు.

SANKAR...

గ్రేల శ్రీమద్భాగవతము

ఒక నెట దేశంలో గ్రేల రాముడని ఒక కావరి ఉండేవాడు. ఒక నాడు రాముడు పచ్చి కబురులులో తన గ్రేలను మేపు కుటూడగా ఒక చెట్టు క్రింద పొత్తిళ్ళు గడ్డలలో రెండు రోజుల వరుసుగల పెల్ల వాడు దోషికాడు. హిల్లులునెని రాముడు అక్కరవాణి తీసుకుని, వాడికి ఒక గ్రేగ్గిర పాలుపెట్టి, ఇంటకి తీసుకుపోయాడు.

ఆదిమ్ముడలు ఆ గ్రే వాడికి తల్లి అయింది. ధాని పాలుతాగి ఆ చంటేవాడు బాగా పుష్టి నంపాడించసాగాడు. వాడు రోజురోజుకూ పెంగి పద్ధతిమూసి వాడికి భీముడని పేరు పెట్టుకున్నారు. భీముడు విజేషుకే ఒకమాదిరి చెట్లను సునాయా సంగా పీకి పారేనే బలం సంపాదించాడు.

తాను పెంచిన ఆనాధ శేషమ్మ ఏవో విధంగా ప్రయోజకుడయినఁడుకు గ్రేల రాముడు చాలా ఆనందించాడు.

భీముడికి పథ్మలుగెళ్లు నిండగా నే, వాడితండ్రి, “నాయనా, నీపేరు అప్పేడే పనెండ మడ పాకింది. నీకు గ్రేలను కానే కర్మ ఏమితి? దేశదేశాలూ తరిగి, కీర్తి ధనమూ ఎంపాదించి గొప్పవాడివి అపు దుష్పగాని, జయలుదెరు!” అన్నాడు.

ఆప్రకారమే భీముడు బయలుదేరాడు. వాడు అనేక పట్టణాలు చూకాడు. ఆక్కుడి బలశాలు లను టుక్కించాడు. “గ్రేల భీముడు” ఆంటే ఆదరికి తెలిసిపోయింది.

కొంతకాలం గడిచింది. భీముడు ఒక సగరం సమీపంలో ఉన్న ఆడవిలోనుంచి

పాతూండగా, వాడికొక మనిషి కనిపిం
చాడు. ఈ మనిషి పెద్ద పెద్ద చెట్లను పట్టు
కుని చీల్చి, నారతీస్తున్నాడు. భీముడు
వాణ్ణి సమిపించి, “అన్న, ఏమిటిది?
చెట్లనెందు కిట్లా చిత్పేస్తున్నావు?” అని
ఆశ్చర్యపడుతూ అడిగాడు.

“గ్రేల భీముడు వస్తాటు. వాణ్ణి గెల
చట్టానికి తయారు తింటున్నాను,” అన్నాడు
చెట్లు చీల్చేవాడు.

“నెనె గ్రేల భీముణ్ణి. కావలిస్తే
గెలు!” అన్నాడు భీముడు.

ఆశ్చర్య మంచి ముద్దం ఆరంభించారు.
ఆశ్చర్య మంచి బలాలుతే. చెట్లు చిత్పే

వాణ్ణి నడుముపట్టి భీముడు కిందపడగాట్టి
యత్తించాడు. చెట్లు చీల్చేవాడు పట్టు
తప్పించుకుని దూరంగా వెళ్లి భీముడి
మీదికి ఉరుకుతూవన్ని అతని గుండెల్లో
రెండు కాళ్లు ఎత్తి బలంగా తన్న
బోయాడు. భీముడు వాడి కాళ్లు పట్టుకుని
గిరగిరా తిప్పి విసిరివేశాడు. వాళ్లు భయం
కర పూర్ణానికి భూమి ద్వారా లీంది. చెట్ల
మీచినంచిప్పులు కేకలు పెడుతూ ఆకాశం
లోక ఎగిరిపోయాయి.

ఆఖరుకు భీముడు చెట్లు చిత్పే వాణ్ణి
రెండుచెటులా పట్టి ఎత్తి నిలపునా భూమి
మీదికి బంతెని కొట్టసట్టు విసిరికట్టాడు.

దెబ్బు వాడు మోకాళ్లూకా భూమిలోక ఇయలు పోయాడు. కాని వెంటనే వాడు పైకివచ్చి ఎఱ్లగో భీముణ్ణీ పర్పుకుని యొత్తి తన బలంకోద్దీ భూమికెని కొఱ్ఱాడు. అదెబ్బుకు భీముడు మొలలో తన భూమిలో దిగుబడిపోయాడు. అతడికి కొపంపచ్చి, పైకిపస్తునే చెట్లు చీల్పేవాణ్ణి బాగా పైకిత్తి తనఁన్న శక్తిశంతా పుషమోగించి, వాణ్ణి భూమిలోకి మేలు డిగవేసినట్టు మెదలోతురడిగవేశాడు. భూమిలోనుంచి వాడు పైకి రాలేకపోయాము.

చెట్లు చీల్పేవాడి ప్రాణాలిప్పుడు భీముడి చేతుల్లో ఉన్నాయి.

"చాలు, చాలు! నువ్వే గలిచావు! ఇయలు పోయాడు. కాని వెంటనే వాడు నన్ను పైకిలాగు. ఇకనుంచి నేను నీ కిమ్మడుగా వెంట తిరుగుతాను!" అన్నాడు చెట్లు చీల్పేవాడు, ఉణ్ణింపెడుతూ భీముడు వాణ్ణి పైకిలాగి కిమ్మడుగా తనవెంట తిను కునె బమలుదేరాడు.

ఇద్దులూ కలిసి కొంతకాలం తిరిగి ఒక కొండప్రాంతం చేరారు. ఆక్కడ వాళ్లకోక వింతమనిషి కనిపించాడు. ఈ మనిషి పెద్ద పెద్ద బండరాళ్లను ఎత్తి రెండు చేతుల మధ్య నెకిక్కి పిండివేసేస్తున్నాడు.

'ఎందుకిక్క రాళ్లు పిండిచేస్తున్నావు?' అని అడిగాడు భీముడు.

“గ్రెల భీముడు వస్తాట. వాళ్ళి ఓడించబానికి తయారు తింటున్నాను,” అన్నాడు రాళ్ళు పిండిచేసేవాడు. “నేనే గ్రెల భీముళ్లి! కావలిస్తే ఓడించ,” అన్నాడు భీముడు.

ఇద్దరూ కలియజ్ఞారు. చెట్లు చీల్చే వాడి గతి రాళ్ళు పిండిచేసేవాడికి పట్టింది. వాడుకూడా మెషలోతున భూమిలో ఇచ్చకు పోయి పైకి రాలేకపోయాడు. అందువేత వాడుకూడా భీముడికి శిమ్ముడై, అతనివెంట బయలుదేరాడు.

ముగ్గురూ కలిసి చాలాకాలం ప్రయాణించగా ఒక ఊళ్ళు వారికోక వింత

మనిషి కనిపెంచాడు. ఈ మనిషి ఇనుప ముడ్డలు తీసుకుని, అప్పుడాలపిండి పిసికి సట్టు పిసుకుతున్నాడు. “ఎదు కిట్టాయి నుము ఏ సు కు తున్నావు?” అని భీముడు వాళ్లి అడిగాడు.

“గ్రెల భీముడు వస్తాట. వాళ్లి జయించబానికి తయారు తింటున్నాను,” అన్నాడు ఇనుము పేసేవాడు.

“నేనే గ్రెల భీముళ్లి! కావలిస్తే జయించు!” అన్నాడు భీముడు.

ఇద్దరూ కలియజ్ఞార్చ. ఇనుము పిసికే వాడుకూడా మిగిలినవాళ్ళలాగే ఓడిపోయి, భీముడికి శిమ్ముడై, వెంట బయలుదేరాడు.

నలుగురూ కలిసి ప్రయాణించేస్తూ ఒక మహారణ్ణం ప్రవేశించారు. మొదచబోజు మధ్యస్సం భీముడు, వంట చయ్యమని చెట్లు చీల్చేవాళ్లి నియమించి, మిగిలిన వాళ్ళతోపో వేటకు బయలుదేరాడు.

చెట్లు చీల్చేవాడు వంట చేస్తూండగా ఒక మరగజ్జావాడు వచ్చి, “అన్నా, ఆకలిగావుంది. భోజనం పెహతావా?” అని అడిగాడు.

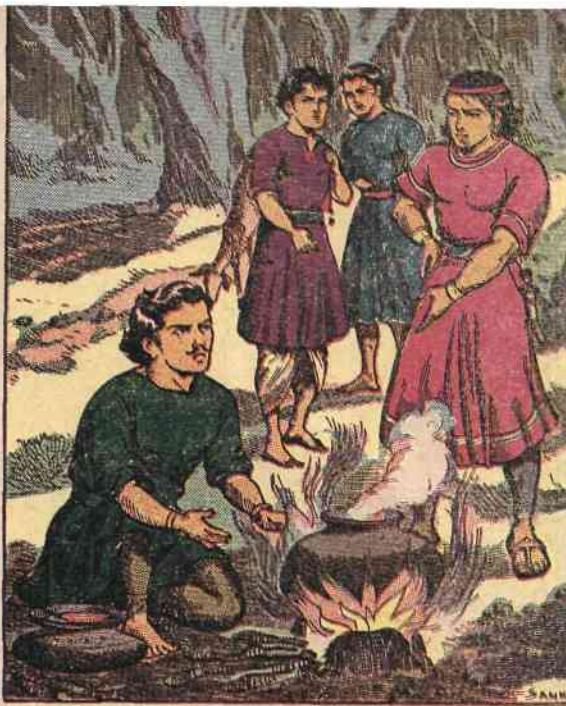
“భోజనంలేదు, బోగ్గులేదు! పద పద!” అని అడిలించాడు, చెట్లు చీల్చేవాడు. మరగజ్జావాడు కొంచెంమారంగా వెళ్లి

కూచుని, వంటలాయే సమయానికి వెనక
సుంచి పచ్చి, చెట్లు చిట్టెవాళ్లి వెల్లగిల్లా
పడేసి, పాడి గుండెలమీద ఎక్కుకూచుని,
వంటంతూ తినేసి, తాపీగాల్చివెళ్లిపోయాడ.

మూరెడు లెని మనిషి ఇంతపని చేసాడు ఉంటే చెట్లు చీల్చేవాడికి చ్చెసి గ్రహింది. వెటులు పెళ్ళినవాళ్ళకు ఈ నుగ్గి చెప్పుటం ఇష్టిలెక వుళ్లు వెంటనే వాడు కొత్తవంట అరంభించాడు. అయితే వంట పూర్తికాదే లోగా మిగిలినవాళ్లు తిరిగివచ్చారు. ఎంత సేవటినుంచి చెస్తున్నా చెట్లుచీల్చేవాడి వంట పూర్తికాకపొవటం చూసి, "నీను వంటపని ఏమీ చెతకాదు," అన్నాడు గొరిల భీముడు.

మర్కు టి మజిలీ వంటవనికి రాళ్ళు
పిండిచేసేవాణ్ణి నియాగించి మిగిలినవారితో
భీముడు వెటు వెళ్ళాడు. అరోజుకూడా
మరుగుజ్జు వచ్చాడు. చెట్లు చీల్చేవాడికి
జిగిన పరాఫవమే రాళ్ళ పిండిచేసేవాడికి
అయింది. భీముడూ మొచల్లెరవాళ్ళు తిలిగి
వచ్చేపరికి తెండో వంట ఇంకా ఆపుతూనే
పుండి. దాడికి కారణం రాళ్ళు పిండిచేసే
వాడు బయట ఉట్టేలేదు.

మూడోళ్ళ మజిలో ఇనుము పిసికే
వాడు వంటకుగాను ఉంచబడ్డాడు. మిగి

లినవాళ్ళు వెటకుపోయిన సమయంలో
మరుగుజ్ఞ రానేవవ్వాడు. ఇనుము పిసికే
వాళ్ళు పడదేసి, వాడి గుండెలమీద యోచ్చి
కూచుని వంటయావత్తూ తినేసి వెళ్లి
పోయాడు. ఇంకా వంట ఎందుకు కాల్చిద్ద
చెంగు చిప్పివాడూ, రాళ్లు పిండిచేసేవాడూ
గ్రహించ గలిగారు.

భీముడు తిరిగిపచ్చి ఇంకా వంట కాక
పోవటం చూసి ఆశ్చర్యపడిపోయాడు.
ఇందులో ఏదో రకొన్యమున్నదని, తన
శిష్యులు దానిని ఒయటపెట్టబానికి సిగ్గు
పడుతున్నారని గ్రహించి, నాలుగో రోజు
మజిలీలో తానే వంటకు వుండిపోయి మిగి

అన్నాళ్ను వేటకు పంపాడు. మామూలుగానే పటటాయే సమయానికి మరుగ్జువచ్చాము. భోజనం పెట్టుమని అడిగాడు. భీముడు వంట గిన్నెలు ఎత్తుగాయెత్తి పట్టుకుని, “పద పద!” అన్నాడు. మరుగ్జు వెళ్లిపోక, ఎగుఱ భీముడి గొతుపట్టుఁజూచాడు. భీముడు వాణ్ణి పట్టుకుని దూరాన ఒక లావుపాటి చెట్టుకు కష్టసితిరిగి వచ్చాడు.

ఆపారి గురుపుగారికి పరాభం అపుతుందనుకుంటూ వేటనుంచి తిరిగివచ్చిన శిష్మ్యులు, వంట సిద్ధుగా వుండబం చూసి ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డారు.

“మో ఆలంత లేనివాడికి లొంగిపోయిన మీ తెలివి తగ్గఁజడ్డట్టే ఉంది. భోజనం చెయ్యింది. వాణ్ణి ఏంవేశానే చూపిస్తా!” అన్నాడు భీముడు.

భోజనాలుచేశాక నలుగురూ పొడ్డువాణ్ణి కట్టివేసిన చెట్టువద్దులు వెళ్లారు. కాని ఆక్కుడ చెట్టులేదు. అది పుండవలసిన చేట గొయ్యిమాత్రం వుంది. చెట్టును పెక లించి ఈడ్పుకుంటూ పొడ్డువాడు వెళ్లి పోయిన జాడలు అషవిలో కసిపెస్తున్నాయి. నలుగురూ ఆ జాడనుజట్టి బయలుదెరి అడవివెంబడి చాలా దూరం వెళ్లారు. ఈ జాడలు ఆకస్మాత్తుగా ఒక పెద్ద

గుంటువద్ద శగిశాయాయి. ఆ గుంటలోకి తెంగిమాసై దాని అడుగు కనఁడలేదు.

“బక తట్టో కూచుంటాను. నన్ను తాళ్ళతో దించండి. ఆ పొట్టిరాది ఆఱు తేరిపాక మల్లీ పైకి లాగుదురుగాని,” అన్నాడు భీముడు.

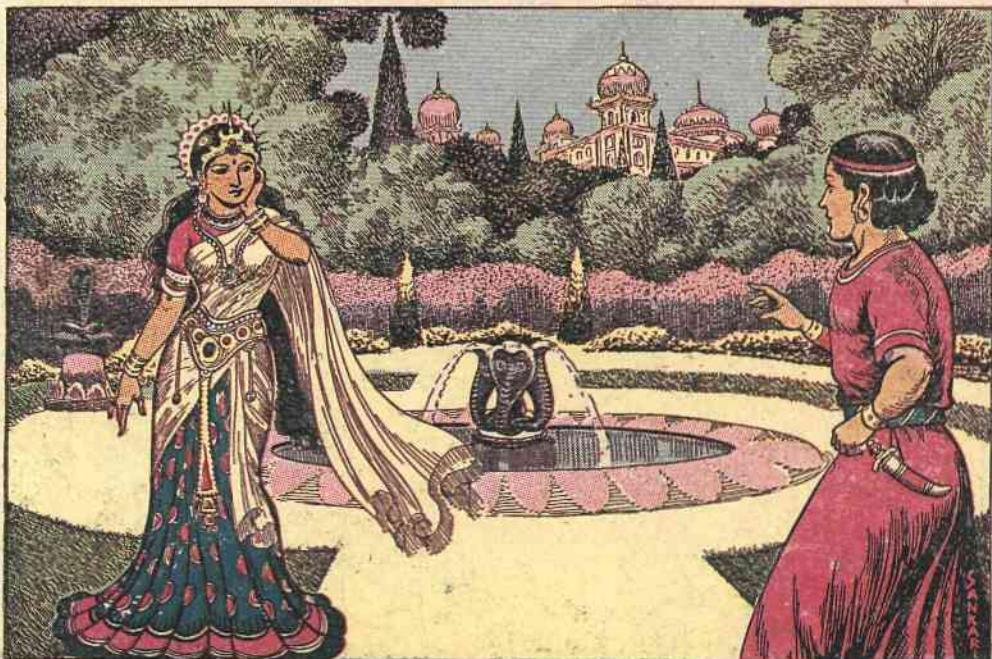
ఎంతో లోతున తట్ట నేల తగిలింది. అక్కడ అందమైన ఉద్యానవనాలా, భవ నాలూ పున్నాయి. ఉద్యానవనంలో విహిరిస్తూ భీముడికి ఒక అందమైన ఆమ్రాయి కనబడింది. అమె భీముణ్ణి చూడగానే కంగాయిపడి, “ఇక్కడికెడుకు వచ్చాపు? ఇచ్చి నాగోకం. పన్నెందు తలల నాగిం వచ్చాము. భీముణ్ణి చూడగానే బుసలు

ద్రుదు నిన్ను చూస్తే బతకనివ్వుదు. ఇక్కడినుచి వెంటనె వెళ్ళిపో!” అన్నది.

“నన్ను చూపచాసిక నాగేంద్రుడు భయ పడాలి; నాగేంద్రుడి భయం నాకేమిలి? ఇంతకూ నువ్వెపరిషు?” అన్నాడు భీముడు.

“నెను ఒక రాజకస్యము. నన్ను, నా అక్కలు ముగ్గుర్లు ఈ నాగరాజు పట్టి తెచ్చి ఇక్కడ వుంచాడు. వచ్చే నాగుల చవితినాడు, కుబుసంవిధిచి మమ్మల్ని పెళ్ళాడతాడు,” అర్పించి పట్టాడు.

వాళ్లావిథంగా మాట్లాడుకుంటూండగానే పన్నెండుతలల నాగేంద్రు డక్కడికి ఇచ్చి నాగోకం. పన్నెందు తలల నాగిం వచ్చాము. భీముణ్ణి చూడగానే బుసలు

కొదుతూ, "మదాంధుడా, నాకు ప్రాన్ బలంపుర్య చేయికి వద్దా? ఇప్పుడెబ్బా తప్పించుకుంటావ్?" అంటూ భీముడి మిడికి దూకాదు. నాగేంద్రుడి శరీరం అప్పుడే భీముడై చుట్టునారంభించింది.

"సాగేంద్రుడు తనను నలిపివెయ్యుకి ఒక వుండగలండులకు భీముడు తన శరీరాన్ని ఉక్కలాగా చేసేశాదు. ఇదిచూసి నాగేంద్రుడు కాటువెయ్యుకొనికి తన పన్నెండు తలల పడగను బుసలు కొడుతూ భీముడి మిడికి చాచాడు. భీముడు తన రెండు చేతులతో పడగను గట్టిగా ప్రట్టేశాదు. నాగేంద్రుడు భీముడి చేతులను పడిలించు కొవాలని తన శరీరాన్ని అతని భుజాల మీచిగా చుట్టాడు. కానీ లాభంలేక పోఖుంది. భీముడు పట్టవిడువక నాగేంద్రుడి పడగను బలంకొద్ది నేలకువేసి కొట్టాడు. క్రమంగా నాగేంద్రుడి శరీరం లోని బలం తగిపోయింది.

చివరకు పన్నెండుతలల, నాగేంద్రుడు ప్రాణం సామ్యస్తు నేలమీద పడిపోయి, "నన్నుకూడా నీ శిష్ముణ్ణిగా చేర్చుకో!" అని భీముడితో మొరపెట్టుకున్నాడు.

"సుపు బలంగలవాడివైతే నీ ప్రతాపం నీ లోకంలో వెలగవచ్చిట్టు. మా లోకంలోకి పర్సివా నిలుపూరా, చీట్చేస్తాను, జాగ్రత్త!" అన్నాడు భీముడు.

ఆ తరువాత భీముడు నలుగురు రాజుకుమార్తెలతోపశా తట్టలో కూచుని తాళ్ళు ఆడించాడు. భీముడి శిష్ములు తట్టమ తరిగి భూమిపైకి లాగారు.

భీముడూ, అతని శిష్ములూకూడా ఆ నలుగురు రాజుకుమార్తెలనూ పెళ్ళాడి మామగారి ఇంకనే ఉండిపోయారు. మత్తి ఎన్నరూ పన్నెండుతలల నాగేంద్రుడు భూమిమీదికి శథగుపెట్టి ఎరగడు. గౌరేల భీముడింకా యా భూమిమీద పున్నాడనే నాగేంద్రుడి భయం!

రాజదర్శనం

CHITRA

కృపురానికి రాజు బలవర్ధనుడు. ఆయన భార్య ఒక ఆడపిల్లను కని మరణించింది. రాజు మరొక భార్యను వివాహమాడుగాని ఆమెకు సంతాపం కలగలేదు. రాజు తన కుమారెకు హేమ అని పేరుపెట్టుకుని ఎంతో గారాబంగా పెంచాడు. తన అనంతరం ఆమె సింహాసనం ఎక్కుతుందిగనక ఆమెకు రాజు సమస్తవిద్యలూ నేర్చించాడు.

హేమ బాగా చదువుకున్నది కావటమేగాక ఎంతో అందగత్తుకూడాన్నా. అమెను చూసి సంతోషించని మనిషి ఆమె మారుత్తలి ఒక్కతే, ఆవిడకు హేమనుచూస్తే సహించరాని ఆసూయ. అందుచేతనే రాజు హేమకు ఎన్ని సంబంధాలు చూసినా ఆవిడ, “ఇంకా మంచి సంబంధం వస్తుంది!” అంటూ అడ్డుపుల్లవేష్టూ వచ్చింది.

ఇలా ఉండగా ఒక నాడు బలవర్ధనరాజు వేటకు బయలుదేరి వెళ్ళాడు. మారుత్తలి

హేమను ఒకసారి రమ్మని కబురుమీద కబురు పంచింది. హేమ వెళ్ళాడూనికి మొదట వస్తాయించి చివరకు, బాగుండదని సాయంకాలంవేళ తన మారుత్తలని చూడటానికి వెళ్ళింది.

మారుత్తలి, హేమమీద ఎంతో అపేక్షగల దానిలాగా నటస్తూ తినటానికి అవీ ఇవి తెచ్చిపెట్టింది. హేమ తనకు ఆకలిగా లేదని అబ్దమాడి తినుబండారాలన్నిటినీ మూటగట్టుకుని, తరవాత తింటాలెమ్మన్నది. ఆ తరవాత మారుత్తలి, హేమకు గంధం పూయించింది, పూలుపెట్టించింది. అగరు వాసన చూడమని హేమ ముక్కుదగ్గిర ఏదో పెట్టింది. అది వాసనచూస్తానే హేమ ఒళ్ళుతెలియకుండా పడిపోయింది.

రాజుభార్య మైకంలో ఉన్న హేమను ఒక కొయ్యపెట్టెలో పడుకోబెట్టి, అర్దరాత్రి వేళ తన నౌకర్లను పిలిపించి, వారిచేత

ఆ పెట్టెను కోటగోడమీదుగా శ్రుకానంలో వడేటట్టు పారవేయించింది.

అరాత్రే ఆ శ్రుకానం ప్రాంతాలకు విజయుడునే యువకుడు గుర్రంమీద దూర దేశంనుంచి వచ్చివేరాడు. చీకటిలో అత నికి ఒక పాకా కనబడింది. అందులో తెల్ల వారినదాకా విశ్రమింతామని అతను పాకా సమీపానికి వచ్చేసరికి దాని అవతల రెండు మూడు చితులు కాలుతూ కనపడ్డాయి. అని చూడగానే శ్రుకానమనితిలసిపోయింది. ఆ పాకా కర్మదేసేవారి కోసం వేసినది.

విజయుడు గుర్రాన్ని వెలపల కట్టేసి పాకలోకి వెళ్లాడు. కాని అతనికి నిద్రపట్ట

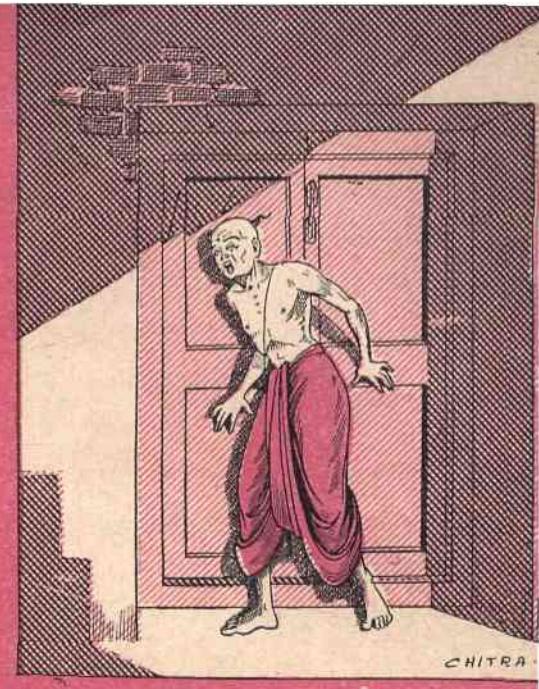
లేదు. ఇంతలో దూరాన దబేలుమని ఏదో వడిన చప్పుడు వినిపించింది. వెంటనే విజయుడు చితిలో కాలే కాష్టం ఒకటి చెతబట్టుకుని చప్పుడు వినిపించిన చోటకి వెళ్లాడు. కాష్టం వెలుగులో ఆతనికి కోట గోడా, దానివక్కనే ఒకపైటే కనిపించాయి. అతను పెట్టెమూత తీసి చూసేసరికి అందులో ఒక అహార్యమైన అందగత్త సృష్టాలేని స్థితిలో కనబడింది.

విజయుడామెను తన చేతులలోకి ఎత్తు కుని పాకలోకి వేర్చి, ఆమెకు స్ఫూర్హ తెప్పించటానికి ఎన్నో యత్నాలు చేశాడు. కాని లాభం లేకపోయింది. గిట్టనివారెవరో ఆమెకు ద్రోహం చేసిపుంచారని అతను గ్రహించాడు. తెల్లవారబోతున్నది. జన సంచారం ఆరంభమయితే ప్రమాదం. అందుచేత విజయుడు, హోమను గుర్రం మీద ఎకిగ్రంచుకుని ఒక గ్రామంచేరి ఒక బ్రాహ్మణుడి ఇంటికి వెళ్లి “అయ్యా మేము చాలా దూరంనుంచి వస్తున్నాము. నా భార్యకు చాలా జబ్బుగా ఉంది. రెండు రోజులు మీ ఇంట పుండనిపొరా ? చికిత్స చేయించుకుంటాను!” అని అడిగాడు.

గృహస్తు సరేనని ఒక మూలగది చూపిం చాడు. పగలల్లా విజయుడు ఉపచారాలు

చేయగా, చేయగా సాయంకాలానికి హేమకు స్వాపుతెలిసింది. అమె విజయుణ్ణి చూసి ఆశ్చర్యపోయింది. ఆతను తనకు తెలిసిన దంతా ఆమెకు చెప్పాడు. తరువాత ఆమె అతనితో తన చరిత్రయావత్తూ చెప్పింది. తాను అతని భార్య అయినట్టు విజయుడు గృహస్తుతో తప్పనిసరిఅయి చెప్పినపుటకి, హేమ తనప్రాణాలు కాపాడిన విజయుణ్ణి మనసులో భర్తగా స్వీకరించింది.

కొద్దిరోజులలోనే హేమ ఆరోగ్యం కుదట పడింది. కానీ ఆమెకూ విజయుడికి కొత్త బెడద ఒకటివచ్చిపడింది. వేటనుంచి తిరిగి వచ్చిన బలవర్ధనుడు హేమ నిమయిందని అడిగతే, అయినభార్య, “ఎవరి వెంటనే వెళ్ళిపోయింది,” అని చెప్పేసింది. రాజుకు ఆగ్రహంవచ్చి తన కుమార్తెను వెదకటానికి అన్నివైపులా భట్టులను పంపాడు. ఈ విషయం నలుగురూ చెప్పుకుంటూండగా విజయుడువిని ఇంటికివచ్చి హేమతో సంగ తంతా చెప్పేశాడు. ఇద్దరూ చర్చించుకుని ఆరాత్రి ప్రయాణమై వెళ్ళిపోవటానికి నిశ్చయించుకున్నారు. ఎందుచేతనంటే, హేమ నిజం చెప్పినా రాజు నమ్ముడు. అపాయం హేమకు మాత్రమేగాక, ఆమెను రక్షించిన విజయుడికికూడా చుట్టుకుంటుంది.

CHITRA

విజయుడూ హేమ రహస్యంగా జరిపిన చర్చను ఇంటి యజమాని అయిన బాహ్యాడు మాత్రం విన్నాడు హేమ రాజకుమార్తెత్తానీ, ఆమెను మారుతల్లి చంపటానికి యత్తించిం దనీ ఆయనకు తెలిసిపోయింది.

అనుకున్నప్పకారం ఆరాత్రే విజయుడూ హేమ గుర్రంమీద ప్రయాణమై వెళ్ళి పోయారు. వారావిథంగా చాలా రోజులు ప్రయాణంచేసి జయపురమనే నగరంచేరి, సత్తంలో బసచేశారు. ఆరాత్రి హేమకు నిద్రపట్టలేదు. ఎన్నడూ కష్టమన్నది ఎరగ కుండా రాజబోగాలు అనుభవించిన తాను అన్నిసుఖాలకూ దూరమై ఎక్కుడే దేశం

కాని దేశంలో సత్రంలో తలదాచుకోవలసి పచ్చినందు కామె దుఃఖించసాగింది.

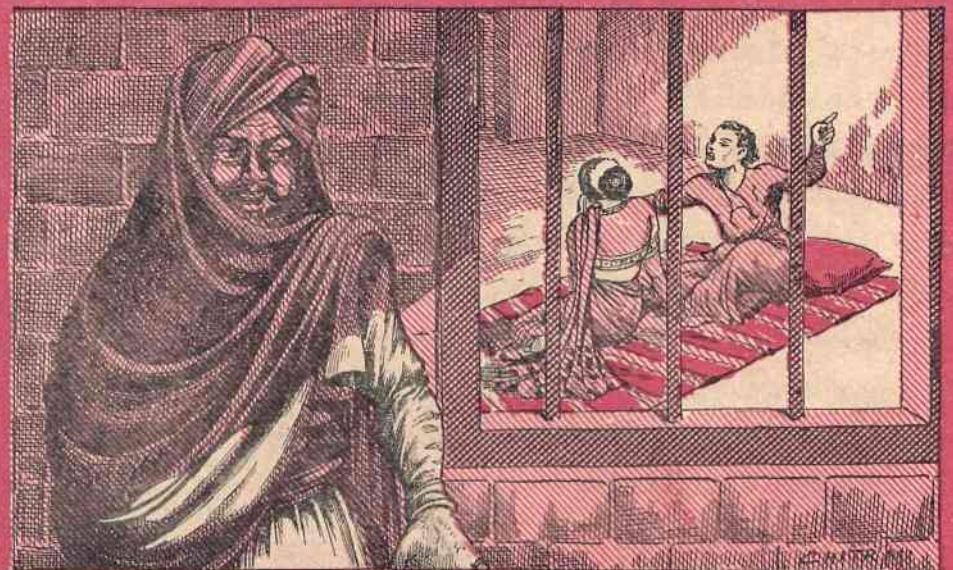
విజయుడు ఆమెను టిడార్చుతూ "విచారించకు, హామూ! ఒక్కసారి ఈ ఊరి రాజు దర్శనం నాకు లభించిందంటే, నిష్ఠ విడంతస్తుల మేడలో బంగారు తూగు టుయ్యాలలో ఊగించనా?" అన్నాడు.

ఈ మాటలు జయపురం రాజులున భీమ వర్కుచెవిని పడ్డాయి!

అది ఎలా జరిగిందంటే, భీమవర్కు నెలకొకరాత్రి మారువేషంలో సగరమంతా తిరిగి ప్రజలేమనుకుంటున్నారో వినేవాడు. ఈరాత్రి ఆయన మారువేషంలో సత్రం

సమిపానికి వచ్చేసరికి విజయుడి మాటలు ఆయన చెవినిపడ్డాయి. ఈ యువకుడు తన దర్శనం లభించినంత మాత్రం చేతనే తన భార్యను విడంతస్తుల మేడలో ఎట్లాఉంచు తాడో చూడాలని ఆయనకు ఆసక్తి కలిగింది. ఆయన మర్మాదు సభకు వస్తునే తన మంత్రిని ఏలిచి, "సత్రంలో ఒక యువకుడు భార్యనమేతుడై వచ్చి బస చేస్తున్నాడు. అతని భార్య పేరు హ్రమంటనే భటులను పంపి అతన్ని సభకు ఆహ్వానించండి," అన్నాడు.

రాజబటులు సత్రానికివెళ్లి సగారవంగా విజయున్నాటి సభకు తీసుకుపచ్చారు. భీమ

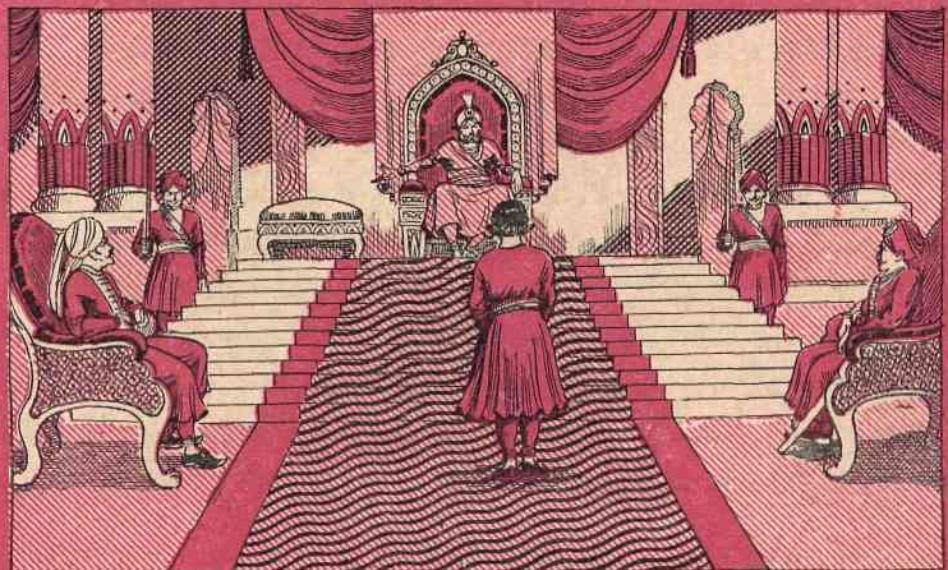
వర్ష ఆతన్నిచూసి తన సింహాసన పక్కనే అపనం చూపి కూచోమని సంజ్ఞచేశాడు. అంతకన్న ఆయన విజయుడితో మరే నంగతి మాట్లాడలేదు.

మధ్యాన్నికి రాజు సభ చాలించాడు. రాజుతోబాటు అందరూ లేచారు. ఎక్కువ మంది రాజుగారిపద్ధ సెలవుతీసుకుని వెళ్లి పోయారు. మిగిలినవారు తమతమ హోదా అనుబట్టి మొదటి అంతస్తుదాకా, రెండో అంతస్తుదాకా, మూడో అంతస్తుదాకా రాజు గారిని సాగనంపి సెలవు పుచ్చుకుని కిందికి దిగిపోయారు. మంత్రి, సామంతు లూ సయితం నాలుగో అంతపువద్ద రాజుగారి

వద్ద సెలవు పుచ్చుకున్నారు. ఒక్క విజ యుడుమాత్రం అరో అంతస్తుదాకా రాజు గారివెంట వెళ్లి అక్కడ సెలవుపుచ్చుకుని గబగబా మెట్లు దిగివచ్చి మిగిలినవారిని “మంత్రి ఎవరు?” అని అడిగాడు.

“చిత్తం నేనేనండి!” అన్నాడు మంత్రి.

మంత్రి ఇంత వినయంగా ప్రప్రించ టానికి చాలా కారణాలున్నాయి. ఈ యువకుడు రాజదర్శనంకోసం విజ్ఞాపన చేసుకో కుండానే రాజు ఇతనిని సభకు ఆహ్వానించాడు. అతను పచ్చాక రాజు సింహాసనం పక్కనే చోటు చూపించాడు. సభ చాలించి నాక రాజు పైకివెళ్లిపోయేటప్పుడు, అందరూ

వెనక్క తగ్గినాకూడా ఈ కుర్రవాడు రాజు వెంట వెళ్లాడు. రాజుకూ ఇడినికి మధ్య ఇతరులు వింటూండగా ఎట్టి సంభాషణ జరగలేదు. ఏమైనా జరిగితే ఏకాంతంగానే జరిగి ఉండాలి. వీటన్నిటినీబట్టి ఇతను రాజుకెంత ఆప్తుడే అని మంత్రి భయపడ్డాడు.

“ఒహో, మంత్రి తమరేనా? అయితే నాకు వెంటనే వెయ్యమంది కూలిలనూ, పలుగులనూ ఇప్పించండి. వందగజల గొలుసుతే మూడువందలమంది రక్కకభటు లను ఇప్పించండి!” అన్నాడు విజయుడు.

రాజుగారి ఆజ్ఞ అయింది కాబోలునను కుని మంత్రి తక్కణమే విజయుడు కోసిన

విర్మాటన్ని చేశాడు. విజయుడు కూలిలనూ, రక్కక భటులనూ, పలుగులనూ, గొలుసులనూ వెంటబెట్టుకుని వీఘుల వెంబడి బయలుదేరాడు. కొత్త మేడలూ, పెద్దపెద్ద భవంతులూ కనిపించినచేపల్లూ అగి అతను ఆ మేడలుగలవాళ్ళతే, “వీఘులు పెద్దవిచేపున్నాం. ఈ ఇల్లవరిది?” అని అడగసాగాడు.

మొట్టమొదటి ఇంటివద్ద ఇల్లగలమనిషి “చిత్తం ఈ ఇల్లు నాదేనండి!” అన్నాడు.

“మీరు వెంటనే ఇల్లు ఖాళీచెయ్యండి. ఈ ఇల్లు పడగట్టాలి. చూస్తారేంరా? పలు గులు!” అన్నాడు విజయుడు.

ఇంటి యజమాని హడలి పోయి, “ఆయ్యా, కొంచెం నిదానించండి. ఒక్క క్లాం లోపలికి దయచేయాలి!” అంటూ విజయుడై లోపలికి తీసుకుపోయాడు. సంచులలో ధనం తెచ్చి విజయుడిమందు పెట్టి, “కట్టాక్కించాలి! కొత్తయిల్లా! మండి గం పసుపన్నా చెరగలేదు!” అన్నాడు.

“సరే,” నంటూ విజయుడు సంచులు పట్టుకుని మరొకచోటికి వెళ్లాడు. ఈవిధంగా అతను సాయంకాలందాకా నగరమంతా తిరిగి అంతులేని సామ్య సంపాదించాడు. చీకటిపడ్డాక అతను తనవెంట పచ్చిన

ప్రాణికి విజయుడు తాను సంపాదిం

చిన ధనరాషులతో సగరంమధ్యము ఒక ఏడంతస్తుల మేడ కొనేసి, అందులో దెదిష్య మానంగా దీపాలూ, ఖరీదైన సామానూ, బంగారు తూగుటుయ్యాలా ఏర్పాటువేసి అందులో హేమకు తగిన రాణవాసం కట్టించె, ఆనాటినుంచీ సుఖంగా ఆమెతో కాపరం చెయ్యసాగాడు.

నెల తిరిగి వచ్చింది. మళ్ళీ ఒకరాత్రి భీమవర్య మారువేషం వేసుకుని సగరపర్య టన ఆరంభించాడు. అయిన సగరమధ్య నికి వచ్చేసరికి, రాజసాధాన్ని తలదన్నే ఏడంతస్తుల భవంతి దెదిష్యమానంగా వెలిగి పోతూ కనిపించింది. ఆక్కుడ అలా వెలిగి పోదే భవంతి ఉండటం ఆయన ఎన్నడూ గమనించలేదు. ఆ యింటినిగురించి రాజు ఆరాతీయించాడు. నెలకితం తాను కొలు పుకు పిలిపించిన యువకుడే ఆ మేడకు యజమాని అని తెలిసింది. రాజు ఆశ్చర్య నికి అంతులేదు.

“పీడ వడే ఉద్దండుడులాగున్నాడు! అన్నంతపని చేశాడే!” అనుకుని భీమవర్య

విజయుణ్ణి పిలిపించి జరిగినదంతా తెలుసు కున్నాడు. తనమంత్రి వట్టి బుద్ధిహసుడనీ, ఆంతకంటే విజయుడే ఎంతో సమర్థుడనీ తేచి రాజు విజయుణ్ణి ఆనాటినుంచే తన మంత్రిగా నియమించుకున్నాడు.

కొంతకాలం గడిచింది. హేమ గర్భ పతిగాఉండి కాలక్రమాన మగశిశువును కన్నది. మంత్రిగారికి కుమారుడు కలిగాడని ఊరంతా ఉత్సవాలు చేశారు. కాని హేమకుమాత్రం ఏమాత్రమూ ఆనందం కలగలేదు. తన తండ్రి రాజున్నికి రాజు కావలిసిన తన భర్త ఇంకోక రాజకింద మంత్రిగా ఉండటమూ, యువరాజు అని

చందులు

పెంచుకోవలసిన తన కుమారుడై అందరూ మంత్రికుమారుడునటమూ ఆమెను బాధించింది. ఆమె మను ఎన్నోసార్లు స్వదేశం మీదికి, తండ్రిమీదికి పోయింది.

కానీ హామకు స్వదేశం వెళ్ళే అర్థత తేడు. ఆమె కనిపిస్తే బలవర్ధన మహారాజు తల తీయించేస్తాడు. మారుతల్లి హామను చంపటానికి యత్నించిందని ఇంతకాల మయ్యాక రుజువు చేయటం అనంభవం. మీదుమిక్కలి, హామ ఎవరితోనే వెళ్లి పోయిందని మారుతల్లి చేసిన ఆరోపణకు ప్రత్యక్షసాక్షంగా విజయుడూ అతనికి పుట్టిన కుమారుడూ ఉన్నారు. అందుచేత హామ తన కోరికను అఱుచుకున్నది.

కానీ నిజం దాగలేదు. మొదట హామకు ఆశ్రయం ఇచ్చిన బ్రాహ్మణుడు రాజుగారి వద్దకు వెళ్లి నిజం చెప్పేశాడు. తాను వెటకు పోయిఉన్న సమయంలో హామను తన భార్య చంప యత్నించిందనీ, ఆమె నెవరో

యువకుడు రక్షించాడనీ, తరవాత ప్రాణ రక్షణార్దం తనకుమార్తె ఎటో వెళ్లిపోయిందని తెలిసి బలవర్ధన మహారాజు చాలా చింతించాడు. ఆయన తన భార్యను చెర సాలలో పెట్టించి కుమార్తెకోసరం దేశాల మీద మనుషులను పంపాడు. పీరిలో కొందరు జయవురంపచ్చారు. వారు అక్కడి సత్రంలో బసచేసి, చెప్పిన యియి విచిత్రతథ విజయుడిదాకా వెళ్లింది. వెంటనే ఆతను హామతో ఆ విషయం చెప్పేశాడు.

తనకొరకు తండ్రి వెతికిస్తున్నాడని తెలియగానే హామకు ఎక్కుడలేని ఆనందమూ వచ్చింది. తరవాత విజయుడు, భీమవర్గుతో జరిగిన సంగతులన్నీ చెప్పే, ఆయనవద్ద సెలవు పుచ్చుకుని భార్యతో కుమారుడితో కలిసి కరిపురం వెళ్లాడు. బలవర్ధనుడి ఆనందానికి మేరలేదు. ఆయన తన సింహసనాన్ని విజయుడికిచ్చి మనవడిని యువరాజుగా ప్రకటించాడు.

మా యుమైన మాంసం

ఒకనాడు గోహో బజారుకు వెళ్లి కట్టడు మాంసం కొన్నాడు. దానిని తెచ్చి తన భార్యకిచ్చి, “నేను పనిమీద వెళుతున్నాను. సరిగా భోజనంవేళకు తిరిగి పస్తాను. ఈలోపల ఉల్లిపాయల మసాలాతే కబాబ్లు చేసి ఉంచు,” అన్నాడు.

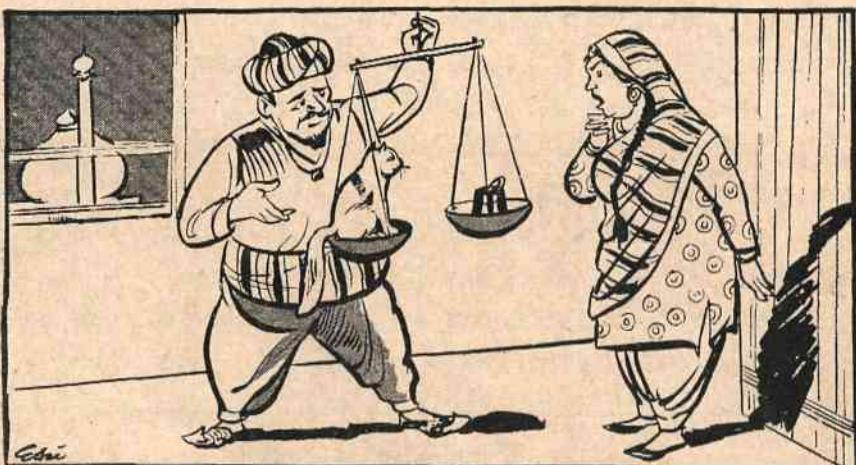
గోహో చెప్పినట్టే అతని భార్య మాంసంతో కబాబ్లు తయారుచేసింది. ఇంకా భోజనాలవేళకు వాలా వ్యవధి ఉంది. అందుచేత కబాబ్లు రుచిచూడ చూనికి తన తమ్ముణ్ణి ఒకసారి వచ్చిపొమ్మని ఆమె కబురుచేసింది. అతను వచ్చాక ఇద్దరూ కలిసి కబాబ్లేన్ని ఖాళిచేసేశారు.

భోజనంవేళకు గోహో ఇంటికి వచ్చి భోజనానికి కూచున్నాడు. కబాబ్లు కంచంలోకి రాకపోవటం చూసి అతను భార్యను, “కబాబ్లు చేయమంటిని గదా, చేయ్యాలేదేం?” అని అడిగాడు.

“ చేయ్యామనే అనుకున్నాను. ఈని ఈలోపల మన పిల్లి మాంసమంతా తన పూటనపెట్టికుంది. నేనెం చేసేది?” అన్నది గోహోభార్య.

వెంటనే గోహో కంచంముందునుంచి లెచి త్రాసు తెచ్చి పిల్లని అందులో తూచాడు. పిల్ల సరిగా కట్టడే తూగింది.

“ దిక్కుమాలినదానా? ఇది మాంసమైతే, పిల్లి ఏది?” అని భార్య సడిగాడు గోహో.

కాళిదాసుతోపోటీ

SANKAR

ఆవంతిదేశంలో హేమచంద్రుడనే ఒక కవి ఉండెవాడు. అతను చాలా ధనికుడు. అతను కాళిదాసు పేరు ప్రతిష్ఠలూ, భోజ రాజు అష్టానంలో కాళిదాసుకు గల అగ్ర స్థానం మొదలైన విషయాలు విన్నాడు. కాళిదాసును కవిత్వంలో ఉడించి, అతని స్థానం కాజెయ్యాలనే దుర్ఘాటి హేమచంద్రుడికి కలిగింది.

ఈ ప్రయత్నంమీద హేమచంద్రుడు తన పల్లకీ ఎక్కు, కొంత పరివారాన్ని వెంట బెట్టుకుని ధారానగరం చేరి ఒక సత్రంలో బనచేశాడు. తనను ఉడించి తన స్థానం ఆక్రమించే ఉండేశంతో హేమచంద్రుడు వచ్చినట్టు కాళిదాసుకు తెలిసింది.

అతను ఈ హేమ చంద్రుడి శక్తి ఏపాటిదో చూడామనే ఉండేశంతో బోయా వేషం వేసుకుని హేమ చంద్రుడి బన ముందున్న బోయాలలో చేరాడు. కొద్ది

సేపల్లో హేమచంద్రుడు బయటికి వచ్చి, “బరే, బోయాలూ!” అని కేకపెట్టాడు. మిగిలినవాళ్ళతోబాటు కా ఇ దా సు కూడా ముందుకువచ్చాడు.

హేమచంద్రుడు పల్లకీ ఎక్కు కూచే గానే ముందువైపు ఇద్దరు బోయాలూ, వెనుక వైపున ఇద్దరు బోయాలూ పట్టి పల్లకీ ఎత్తారు. ముందున్న ఇద్దరిలో ఒకడు కాళిదాసు.

పల్లకీ పాగిపోతున్నది. పల్లకీ మోత కొంచెమైనా అలవాటులేని కా ఇ దా సు మాటిమాటకీ భుజం మార్చుకోసాగాడు.

ఇది గమనించి హేమచంద్రుడు,

“అయి మాన్నోలికా దండః స్క్రంధం

కిం తప చాధతి ?”

(పల్లకీ బొంగు నీ భుజాన్ని బాధిస్తున్నదా ఏం?) అని అడిగాడు.

హేమచంద్రుడు ఆన్న మాటల్లో ఒక వ్యాకరణ దేషం ఉంది. “బాధతే” అన

వలసినదానికి అతను “బాధతి” అన్నాడు. కాళిదాసును స్వయంగా చూడ టానికి ఈ అవశ్యం విని కాళిదాసు మండిపోయి,

“న బాధతే తథా మాం హి యథా
బాధతి బాధతే”

(నీవు ప్రయోగించిన ‘బాధతి’ బాధించి నంతగా నన్నుడి బాధించటంలేదు.) అని ఎత్తిపొడిచాడు.

బోయాకి ఇంత పాండిత్యం ఉన్నదా? అని హేమచంద్రుడికి ఆశ్చర్యం కలిగి, “విమోచ్య? నీకింత భాషాజ్ఞానం ఎలా కలిగింది?” అని కాళిదాసును అడిగాడు.

“అయ్యా, నేను కాళిదాసుగారి పల్లకి మోస్తాంటాను. ఆయన దిష్ట్యులకు పాలాలు చెప్పేటప్పుడు నాలుగు ముక్కలు నా చవినిపడతాయేగాని నాకు భాషాజ్ఞానం ఏమీ లేదు,” అన్నాడు కాళిదాసు.

‘కాళిదాసు పల్లకి మోసేవాడికి ఇంత పాండిత్యం వుంటే కాళిదాసు కెంత ఉండాలి?’ అనుకొని హేమచంద్రుడు

కాళిదాసును స్వయంగా చూడ టానికి బయలుదేరాడు.

హేమచంద్రుడు తన ఇంటికి వస్తున్నాడని తెలిసి కాళిదాసు ఒక నోకరు వేషం వేసుకుని తలవాకిలి వద్ద నిలబడ్డాడు. హేమచంద్రుడు “కాళిదాసుగారున్నారా?” అని అడిగాడు. వెంటనే కాళిదాసు,

నభలీన లీలయి ననుయ స్నుస్నుమయ స్నువం హయం విరగా దురగారి రంహసా పురగారుత్యుత గోపురా దృహిః”

(కొత్త గుర్రం ఎక్కు, చేతిలో కళ్ళుం పట్టుకుని లాగుతూ, వదులుతూ గరుత్యుం తుడి వెగంతే, పట్టుజంలోని పచ్చలగోపురం దాటి బయటకి వెళ్లాడు) అని చెప్పాడు.

‘కాళిదాసు వాకిటి కాపలా కాసేవాడే ఇంత కని అయితే కాళిదాసును మనం ఉడించేదేమిటి?’ అనుకుని హేమచంద్రుడు అనాడే ఆవంతి నగరానికి వెళ్లిపోయాడు.

అమాయమలు

పూర్వం రష్యాలో ఒక ముసలావిదు ఉండేది. అవిడిద్దరు కుమారులుండేవారు. అందులో ఒకడు చనిపోయాడు. రెండవ వాడు దూరదేశం ప్రయాణమై వెళ్ళాడు.

వాడు వెళ్ళిన మూడు రోజులకే ముసలావిదు ఇంటికి ఒక సిపాయివచ్చి, “ఆవ్యా, చీకటి పదుతున్నది, ఈరాత్రికి మీయింటో పదుకోనిస్తావా?” అని అడిగాడు.

“అలాగేలే నాయనా. అయితే నువ్వు ఎక్కులుంచి వస్తున్నావు?” అని అడిగింది ముసలావిదు.

“నేను ఆలోకంనుంచి వస్తున్నాలే!” అన్నాడు సిపాయి.

“నిజంగానా! నా కొడుకు ఈ మధ్యనే పోయాడు. వాడుగాని నీకక్కడ కనపడు లేదుగద?” అని అడిగింది ముసలావిదు.

“కనబడకేం? అతనూ, నేనూ ఒకే గదిలో ఉండేవాళ్ళం,” అన్నాడు సిపాయి.

“నిజంగానా!” అన్నది ముసలావిదు.

“మీవాడు ఆ లోకంలో కొంగలను కాస్తున్నాడవ్వా!” అన్నాడు సిపాయి.

“అయ్యా, పాపం! మావాడెంత కష్ట పడిపోతున్నాడే?” అన్నది ముసలమ్మ.

“కష్టం కాదా, ఆవ్యా? కొంగలంటే ఎటువంటివనుకున్నావు? ముల్లపాదల మధ్యకి పారిపోతాయి.” అన్నాడు సిపాయి.

“ఇంకేం? వాడి బట్టలన్నీ కొర్కువట్టి ఉంటాయి!” అన్నది ముసలమ్మ.

“అతని బట్టలన్నీ పేలికలూ, వాలికలూ అయాయంటే నమ్ము,” అన్నాడు సిపాయి.

“నాదగిర నలభైగజాల తానూ, కొంత తబ్బా ఉన్నది, నాయనా వాడని తీసుకు పోయి వాడికిస్తావా?” అని అడిగింది ముసలమ్మ.

“అలాగేలే, ఆవ్యా,” అన్నాడు సిపాయి. వాడారాత్రి ముసలమ్మ ఇంట పడుకుని

మర్మదు బట్టల తానూ, ఉబ్బా తిసుకుని తనదారిన తాను వెళ్ళిపోయాడు.

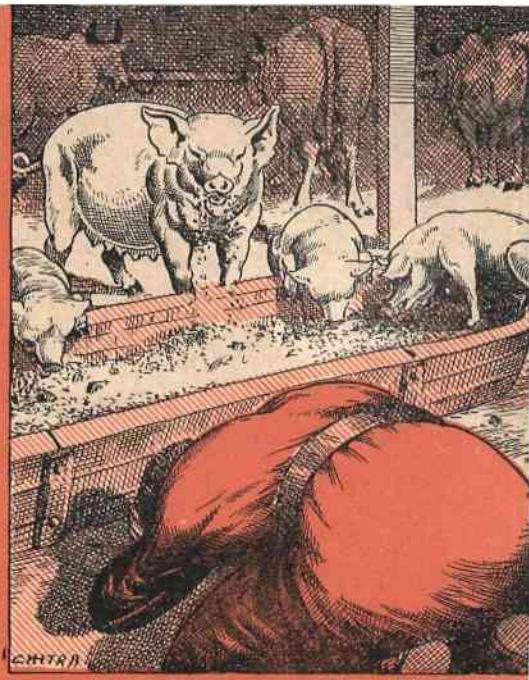
ఆది జరిగిన కొంతకాలానికి, దూరదేశం వెళ్ళిన ముసలమ్మ కొడుకు తిరిగివచ్చాడు.

“ఒరే, నాయునా, నుపు వెళ్ళిన సమయంలో ఆ లోకంనుంచి ఒకడు వచ్చాడు. చచ్చిపోయిన నీ అన్న విషయాల స్నీచప్పాడు. ఇద్దరూ ఒక గదిలోనే ఉంటున్నారుట. మీ అన్నకివ్వమని ఒక బట్టలతానూ, ఉబ్బా ఇచ్చిపంపించా,” అన్నది ముసలమ్మ తన రెండో కొడుకుతో.

“చాలా గస్పవని చేశావు! నిన్ను అమాయికురాలిని చేసి ఎవడో దోపిడిచేశాడు. నీవంటి అమాయికులు ప్రపంచంలో ఇంకా ఎందరున్నారో చూసినా తెలివితేటలు వాళ్ల మీద చూపిస్తాను,” అంటూ ముసలమ్మ కొడుకు బయలుదేరాడు.

పోగాపోగా ఒకగ్రామం వచ్చింది. ఆ గ్రామం జమీందారు భవంతిపక్క పశువుల శాలముందు ఒక ఆడపంది, దాని పిల్లలూ మేత తింటున్నాయి. ముసలమ్మ కొడుకు ఆడపందిముందు మోకరించి నేలకు వంగి నమస్కరంచేశాడు.

ఆదంతా భవంతి కిటకినుంచి చూస్తున్న జమీందారు భార్య, తన దాసీని పిలిచి, భార్య, “పెళ్ళించ పందుల్ని పిలుచుకుపా

“ఆ కాపువాడు ఎందుకట్టా నమస్కరం చేస్తున్నాడో విచారించిరావే!” అని పంపింది.

దాసీది వచ్చి ముసలమ్మ కొడుకుతో,

“మా పందిముందు సాష్టాంగపడుతున్నావే?” అని అడిగింది.

“చల్లని తల్లి, ఈ పంది నా భార్యకు వేలువిడిచిన బంధువు. రెపు నా కొడుకు పెళ్ళి. పెళ్ళిపెత్తనం చెయ్యడానికి పందినీ తోడుపెళ్ళికూతుట్టుగా పంది పిల్లల్ని పంపుతారేమా కాప్ట్ అమృగారినడిగి పట్టావా?” అన్నాడు ముసలమ్మ కొడుకు.

దాసీచెప్పిన మాటలు విని జమీందారు భార్య, “పెళ్ళించ పందుల్ని పిలుచుకుపా

వచ్చాడా? ఎంత వెర్రివాడూ! సరేకానీ, వాణిచూసేనప్యుతారు, మనకేం? ఆ పందికి నా ఉన్నికోటును తొడిగి, పిల్లలతోపహ గుర్ర బ్యండిలో వైభవంగా పంపించు!” అన్నది దానితే. దానీ అలాగే చేసింది.

“గురాలను బండికి పూన్ని, పందినీ, పిల్లల్ని అందుల్లో కూచేబెట్టి, బండిని మున లమ్మ కొడుకుగై వప్పగించారు. వాడు బండి తోలుకుంటూ ఇంటికి బయలుదేరాడు.

వెటకు పోయిన జమీందారు ఇంటికి తిరిగిరాగానే జమీందారు భార్య విరగబడి నప్పుతూ, “అయ్యా, నప్పలేక చచ్చాం! మీరు లేకపోతిరి! ఇక్కడి కొక కాపువాడు

వచ్చి మన ఆడపందికి పంగి, పంగి దళ్లాలు పెట్టసాగాడు. ఎమిట్రా అంటే ఆ పంది తన భార్యకు వేలువిడిచిన బంధువనీ, దానిని తన కొడుకు పెళ్ళికి పెత్తనం చెయ్యటానికి, తోడుపెళ్ళికూతుట్టుగా పందిపిల్లల్ని పంప మన్నాడు,” అన్నది.

“ఇంకెం? నువ్వ పంపాపు, అపునా?” అన్నాడు జమీందారు.

“అపును. పందికి నా ఉన్నికోటు తొడిగి పిల్లలతోపహ గుర్రబ్యండిలో ఎక్కుంచి మరీ పంపాను,” అన్నది భార్య.

“వాడెక్కడ ఉంటాడు?” అని అడి గాడు జమీందారు.

“నాకేం తెలుసునండి ?” అన్నది భార్య. “మతలెనిదానవు నువ్వు, వాడుకాదు!” అంటూ జమీందారు తన గుర్తం ఎక్కు ముసలమ్మె కొడుకును పట్టుకోవటానికి బయలుదేరాడు. గుర్తపుడైక్కల చప్పుడును బట్టి ముసలమ్మె కొడుకు తనవెంట ఎవరో పడ్డట్టు పసికట్టాడు; బండిని దట్టమైన అర జ్యంతోకి తేలి, తాను రోడ్డుమీదికివచ్చి, తన తోపీని నేలమీదపెట్టి, ఏమీ ఎరగనట్టు దానిపక్కనే కూచున్నాడు.

ఆంతలో జమీందారు హడావిడిగా అక్కడికి వచ్చి, “ఏయి, కుర్రవాడా? గుర్త బ్బండిమీద పందినీ, పిల్లల్ని ఎక్కుంచు

కుని ఇటుగా ఎవడన్నా కాపు పారిపోవటం నువ్వు మాశావా?” అని ముసలమ్మె కొడుకును అడిగాడు.

“మాశాను దేరా. వాడు వెళ్లి చాలా సేపాయో!” అన్నాడు ముసలమ్మె కొడుకు.

“వాణిపట్టుకోవాలి. ఇటుగా వెళ్లాడూ?” అని అడిగాడు జమీందారు.

“వాణి మీరు పట్టుకోలేకేం? పోనీ, మీకి ప్రాంతాల ఆద్దదార్లు తెలుసా?” అన్నాడు ముసలమ్మె కొడుకు.

“ఒరె, నువ్వు చాలా మంచివాడివిగాని, కాపు నువ్వు వెళ్లి వాణి పట్టుకురా!” అన్నాడు జమీందారు.

“నేనాండీ? నావల్లకాదండీ! నా టోపి కండ డెగ ఉన్నది. దానికి కాపలా కాపు న్నాను,” అన్నాడు ముసలమ్మ కొడుకు.

“నీ డెగను నేను చూపుంటాలే,” అన్నాడు జమీందారు.

“అది పోయిందంటే యజమాని నాపీక కోసేప్పాడు,” అన్నాడు ముసలమ్మ కొడుకు.

“దానిఖరీదెంత?” అన్నాడు జమీందారు.

“మూడువందలకు తగ్గదు,” అన్నాడు ముసలమ్మ కొడుకు.

“ఇంకెం? అది పోతే దాని ఖరీదు నేను ఇచ్చుకుంటాలే!” అన్నాడు జమీందారు.

“మాటలకేం? ఎన్నయినా చెప్పాచ్చు!” అనాడు ముసలమ్మ కొడుకు.

“నా మాటలో నమ్మకం లేదురా? ఇదుగో, నామాట నమ్మకపోతే మూడు వందలూ తీసుకో!” అన్నాడు జమీందారు.

ముసలమ్మ కొడుకు మూడువందలూ తీసుకుని, జమీందారుగారి గుర్రం ఎక్కు

ఆడవిదారి పట్టి, చెట్లచాటున దాచిన గుర్ర బృండితోసహ ఇంటకి వెళ్ళిపోయాడు.

జమీందారు గంటల తరబడి కూచున్న వెళ్ళినవాడి జాడలేదు. ఆ సమయానికి సూర్యాస్తమయంకూడా కాబోతోంది.

“ఈ టోపికింద నిజంగా డెగఉందేమో చూతాం. ఉంటే, వాడు తిరిగి వస్తాడు. లేక పోతే వాడికోసం కనిపెట్టుకోవటం అనవ సరం,” అనుకుని జమీందారు టోపి నేల మీదినుంచి ఎత్తాడు. దానికింద ఏమీలేదు.

“దెంగవెథవ! నాభార్యము మొసగించిన వాడు వాడే ఆయిఉండాలి!” అనుకుంటూ జమీందారు ఇంటకి బయలుదేరాడు.

ముసలమ్మ కొడుకు జమీందారు గుర్రాన్ని, బండినీ, వందినీ, పిల్లలమూ, డబ్బునూ ఇంటికి పట్టుకుపోయి తల్లికి చూపించి, “చూశావా అమ్మా? నీకన్న కూడా అమాయికులున్నారు, ప్రవంచంలో! ఇక మన కేలోటూ వుండదు!” అన్నాడు.

తప్ప లెన్నువారు తమ తప్ప లెరుగరు !

బ్రహ్మదేవుడు సృష్టియావత్తూ ముగించిన పిమ్మట సమార్థ జీవరాసులనూ సమావేశపరచి, “జీవులారా ! మిమ్మల్ని నేను నా చేతనైనట్టు సృష్టిచేశాను. అయితే మీరిలాగే ఉండిపోనవసరంలేదు. మీలో మీకు నచ్చని లోపాకేవైనా ఉంటే సరిచెయ్యటానికి నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. మీలోగల లోపాలు సరిచెయ్యటమేకాదు, ఇతరులలోగల గుణాలు మీకు కావాలన్నప్పటికి నేను మీకు వాటిని ఇచ్చేయ్యగలను. ఒకా తరవాత ఒకరుగా నేను చేసిన సృష్టిని విమర్శించుకుంటూ రండి,” అన్నాడు.

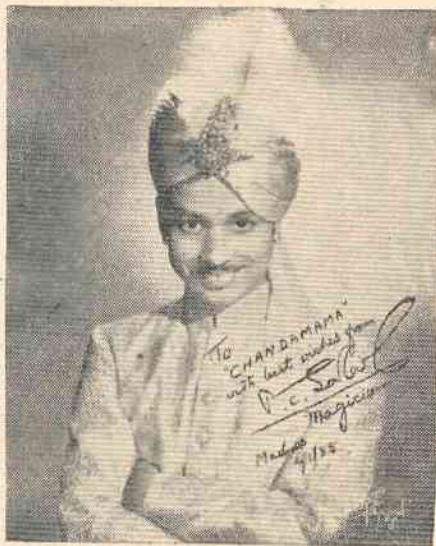
ముందు కొండ ముచ్చ లేచి గొంతు సవరించుకుని, “నాన్నగారు ! నామటుకు నాలో ఏ లోపమూ లేదు. నేను నిక్షేపంలా ఉన్నాను. కాని ఈ ఎలుగుబంటిని చూస్తే నాకు ఏడుపు పస్తాంది—వెంటనిండా జూలూ, అర్దంలేని నడకా అదినూ !” అన్నది.

తరవాత ఎలుగుబంటి లేచి, “నా బోచ్చుకేం వంక వచ్చింది ? హాయిగా వెచ్చగా ఉంటుంది. తమదయవల్ల నాకు ప్రతి క్షణమూ ఎలా ఉండాలో అలా ఉంచారు. కాని, పాపం, ఈ వినుగును చూస్తే నాకు చాలా అవకతువకగా కనిపిస్తాంది,” అన్నది.

ఈ విధంగా ప్రతి జంతుష్టా లేచి తమకు తాము చాలా ఆదర్శపంతంగా పున్నట్టూ, ఇతరులను సృష్టించటంలో బ్రహ్మదేవుడు అనేక పారపాట్లు చేసి నట్టు మాట్లాడాయి.

అంతావిని బ్రహ్మదేవుడు చివరకు ఒక్క నిట్టూర్చు విడిచి జంతువుల నన్నింటిని పంపేశాడు. అయినకు వాటి లోపాలను సరిదిద్దువలసిన జాధ తప్పిపోయింది!

ఇంద్రజాలము

ప్రాఘసర్ : పి. సి. సర్కార్

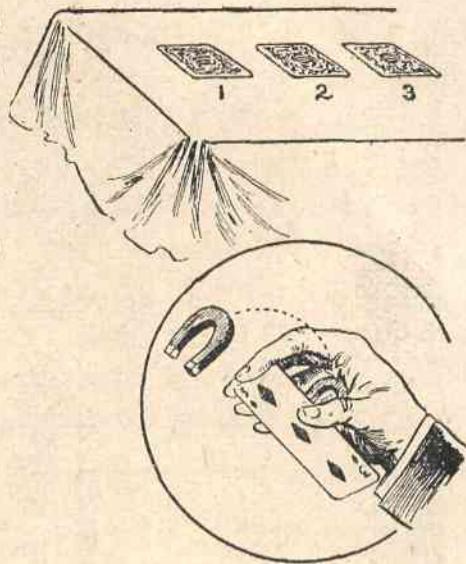
అప్పుడెవరైనా ఆ పావలాబిల్ల దేనికింద
 పున్నది అని అడిగితే 1 వ పేకముక్కు
 కింద పున్నదని నిస్యందేహంగా చెప్పి
 వెయ్యాలి. ఆ ముక్కు ఎత్తి చూపితే
 ఆ పావలా అక్కడే పుంటుంది. అప్పుడే
 2,3 ముక్కల్నికూడా కొంచెం ఎత్తి,
 వాటి కింద విమీలెదని చూపవచ్చు.

కోన్నాళ్ళకితం బెంగాల్ రాష్ట్రంలోని, బాలీగంజీలో ఆ ఖిలభారత ఇంద్రజాలికుల సంఘు సమావేశం ఒకటి జరిగింది. అప్పుడు ఆక్కడివారంతా నన్నెదయినా ఇంద్రజాలం చేసిచూపమని కోరితే నేనిది చేసిమాపాను.

ఓ కొత్త పావలాబిల్ల, మూడు పేకముక్కులతో నేని ప్రదర్శన ప్రారంభించాను. ముందు పేబిల్ మీద ఒక కొత్త పావలాబిల్ల పెట్టి, దానిమీద ఓ మామూలు పేకముక్కను పెట్టాలి. దానిని 1 గుర్తున్న చేటు పెట్టామను కొండి. తర్వాత 2,3 గుర్తులుగల చేటు రెండు పేకముక్కలు తిరగేసి పెట్టాలి.

ఇంద్రజాలికుడు తర్వాత తన మాయాదండ్ర ప్రభావంతో—1.వ పేకముక్కు కింద పావలాను మాయంచేస్తాడు. ఆ పేకముక్కను ఎత్తిచూపితే ఆక్కడ పావలా ఉండదు. అది 2.వ పేకముక్కు కిండికి వెళ్ళిపోయిపుంటుంది. అలాగే తర్వాత దాన్ని 3 పేకముక్కు కింద చూసి తెల్లబోతారు ప్రేక్షకులు. పసుతుః 1,2,3 పేకముక్కల్లో దేనికింద నుంచి అయినా దీన్ని తీసి చూపించవచ్చు. ఇదిచూసి అందరూ ఆశ్చర్యపోతారు. కానీ ఒక పేకముక్కింది పావలా, మరొక ముక్కకిండికి ఎలా వచ్చిందో తెలుసుకోలేరు. నిజానికిది

చేసి మాపటం చాలా నులభం. మూడు మామూలు పేకముక్కలు, మూడు ఒకేరకపు పావలా విల్లలతో దీన్ని చేసి చూశాలి. ఐంద్రజాలికుడు పక్క చిత్రంలో చూపిన రీతిగా తన చేతిలో ఓ క్రిందంతమైన సూదంటు రాయిని దాచి ఉంచుకోవాలి. దాన్ని అలా దాచి వుంచుకోవటాన్ని 'హస్త లా ఘువం' అంటారు. ప్రతి ఐంద్రజాలికుడికి ఈ ఘస్తులాఘువం అలవాటయే ఉంటుంది. అలా సూదంటు రాయిని చేతిలో దాచుకుని, దాంతో పేకముక్కను తాకితే అది కిందనున్న పావలా ను పేకముక్కకు అతుక్కనేట్లు చేస్తుంది. అది ప్రైష్ కులు సాధారణంగా గ్రహించలేదు. చేతిలోవున్న సూదంటు రాయిని పేకముక్కకు కొంచెం దూరంగా ఉంచితే అది పావలా విల్లను ఆకర్షించలేదు. అప్పుడిపూ ఆ పావలా విడిగా ఉండిపాతుంది. ఆ సూదంటు రాయిని సేర్పుగా దాచి ఉంచుకోవటం లోనే ఈ తమాషాఅంతా అధారపడి వుంది. దీన్ని కొత్త పావలా విల్లలతోనే చెయ్యాలి. పాతపావలాలను అయితే ఈ సూదంటు రాయి ఆకర్షించలేదు. మూడు పావలాలు ఒకే రకానిపి, ఒకే సంవత్సరానివీ, ఒకే రకంగా తళ తళలాడుతున్నవీ అయి వుండటం

మేలు. లేకపోతే 1-వ ముక్క కింది నుంచి 2-వ ముక్క కిందికి, అలాగే 3-వ ముక్క కిందికి వచ్చినట్లు చూపించేప్పుడు పట్టుబడి పోవలని వస్తుంది. ఇది చాలా సుళువైనదే, కాని ఎరగనివాళ్ళ ఎదుట చేసిచూపేస్తే— చాలా తమాషాగా ఉంటుంది.

[పాతకులు, యాగారణిని గురించి నలపాలు పాండలద్దు, వారు 'చందమామ' పెరు ఉదహరిస్తూ, ప్రాఫెనరుగారి పేరు ఉత్తరం రాయవచ్చు. ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషు లోనే రాయాలి.

వారి అడ్రను యిది:- ప్రాఫెనర్ : పి. సి. సర్కార్, మెజిషియన్, పోస్టుబాక్సు 7888, కలకత్తా-12.]

సు పోత్తపచారాలు

ఒక జమీందారు కొనక కొనక ఎంతో ఉబ్బుపోసి ఒక మంచి జాతిగల అరట్టు గురాన్ని కొన్నాడు. ఆ గురాన్ని కొన్నదిమొదలు జమీందారుకు దాన్ని చూసి మురియటమేగాని మరొక ఆలోచనలేదు. ఈ గుర్రంకోసం జమీందారు చక్కని భవంతిలాచి సాల కట్టించాడు. దాన్ని రోజు రెండుహాటలూ తానే స్వయంగా మాలీసు చేస్తూ వచ్చాడు. జమీందారు ఇంత ఆప్యాయంగా చూసుకుంటున్నా గుర్రం నానాటికి చికిత్సాగింది.

శిథరుకు ఒక నాడు జమీందారు తన గుర్రంతో, “నేను ఇంత అఖిమా నంతో నిన్ను స్వయంగా సాకుతున్నాను. నేనే స్వయంగా నీకు మాలీసుకూడా చేస్తున్నానుగదా, నీకు పోషణచే సేవా రెలెనట్టుగా ఎందుకిలా చికిత్స శల్యమై పోతున్నావు?” అని అడిగాడు.

ఈ ప్రశ్నకు గుర్రం హినస్వరంతో ఇలా సమాధానం చెప్పింది :

“నన్ను ఇంత పెద్ద భవంతిలో పెట్టి, తమయ స్వయంగా మాలీసు చెయ్యటంవల్ల నాకు ఒరిగినదేమిటి? నా పొట్టనంగతి మీకు తెచ్చనెలేదు. మాలీసూ వద్దు, మట్టి వద్దు. వేళకింత తిండి పడెయ్యండి, నేను మళ్ళీ ఒట్లుచేస్తాను!”

సు మృత్యుగం

ఒకాదిక కొక కొడుకుండేవాడు. ఇంకొక కొడుకు కలగాలని కోరిక కలిగి ఆమె ఒక శాక్తేయుణి సలహా అడిగింది. “నీ కొడుకును శాక్తిచాదేవిక బలి ఇస్తివా, నీకు మరొక కొడుకు పుడుతాడు,” అని వాడు చెప్పాడు. ఆ పిచ్చిది అలాగే చెయ్యబోతుండగా ఒక ముసలిది, “ఓసి, విష్ణు బలిఇనే నీకు మళ్ళీ ఒకడేకదా కలుగుతాడు? ఒకవేళ ఇంకొడు కఁక్కపోతే, విడుకూడా పోడా?” అని మందలించి వారించింది.

స్వర్దం - ఆ నర్దం

ఒక వర్తకుడు ఒక గాడిదమీడా, గుర్రంమీడా సరుకువేసుకుని దూరప్రయాణం చేస్తున్నాడు. గాడిదమీడ మోయరానంత బరువున్నది. రానురాను అది సదవ లేని స్థితికి పట్టింది.

అప్పుడు గాడిద గుర్రంతో, “ఆన్నా, ఇట్లాంయితే నేనింకెంతో దూరం నడవలేను. నీ పుణ్ణం ఉంటుంది, నామీది బరువు కాస్త నువ్వు తీసుకుందూ!” అని బ్రతిమాలింది.

దీనికి ఎంతమాత్రం ఒప్పుక గుర్రం, “నీ బరువు నేనెందుకు మొయ్యాలి? ఎవరి కర్క వాళ్ళు అనుభవించవలసిందే!” అని వేదాంతం చెప్పింది.

కొంతదూరం పోయాక బడలికతో గాడిద పడిపోయి చచ్చింది. వర్తకుడు అప్పుడే గాడిద చర్చం ఒలిపించి, గాడిదమీడ ఉండిన బరువుతోబాటు గాడిద తోలుకూడా గుర్రంమీడనే వేసి తోలుకుపోసాగాడు.

ఇప్పుడు గుర్రంమీడ మోయరానంత బరువయింది. అది బలవంతాన కాలుతీసి తాలువేష్టూ, “అయ్యా, ఎంత అనర్థం పచ్చిపడింది? గాడిద అడిగి నప్పుడే కొద్దిపాటి బరువు నేను పంచుకునిపుంటే ఇంత బరువూ నామైన పడదు కద. గాడిదను చావనిచ్చినందుకు నా చాపు మూడేలాగుంది!” అనుకున్నది.

దురాశ దుఃఖం చేటు

ఒక తోడెలు ఒక నక్కతో స్నేహం చేసుకున్నట్టే చేసుకుని ఆ నక్కపై పెత్తనం సాగించింది.

తోడెలు బలమైనది శాపటంచేత నక్కకు దాస్యంతప్పలేదు.

తనకు తిండి దేరకనప్పుడ్లూ తోడెలు, "నాకు తిండి చూపిస్తావా? నిన్న చంపితననా?" అని నక్కను బెదిరించేది.

నక్క యుక్తిగలది గసక ఏదో మాయాపాయంచేసి తోడెలుకు తిండి చూపుతూ ఉండేది.

బకనాడిలాగే తోడెలు నక్కతో, "నాను ఆకలి దహించుకుపోతేంది. వెంటనే ఎక్కుడైనా తిండి దోరికేమార్గం చూపిస్తావా? లెకపాతే నిన్న చంపితినమన్నావా?" అని అడిగింది.

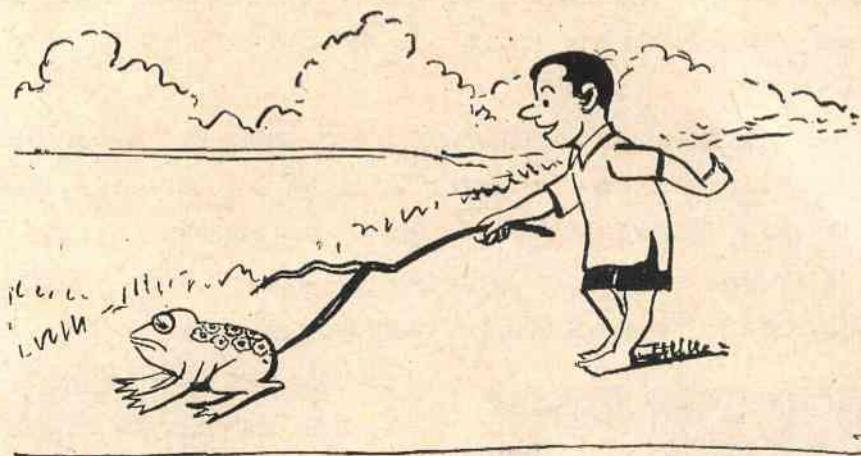
"ఏలినవారు తొందరవడకండి. ఇవాళ ఉదయమే ఒక చాకలివాడు గౌర్రెను కోసి దాని మాంసమంతా బానలో దాచివుంచాడు. చీకటి పడగానే మనం వెళ్లి తినపచ్చ," అన్నది నక్క.

ఆ ప్రకారమే చీకటిపడ్డాక నక్క, తోడెలూ కలిసి చాకలి ఇంటివద్దకు వెళ్లాయి. ఇంటి గోడలో చిన్నకంత ఉన్నది. దానిమంచి దూరి రెండూ

లోపల ప్రవేశించాయి. నక్క చెప్పి సట్టు బానలో మాంసం ఉన్నది. నక్క కొఢిగా తిని, "ఇక మనం పోదాం," అన్నది. తోడెలు వినిపించుకోక, "దోరికన తిండి ఎందుకు పోగొట్టుకోవాలి? తినగలగి సంత తిన్నదాకా నేను రాను," అన్నది. లోపల చప్పుడువిని చాకలి లేచివచ్చాడు. నక్క కంతలో నుంచి దూరి బయట పడింది. కాని తెగతిని కడుపు ఉబ్బిపున్న తోడెలు కంతలో ఇరుక్కుపోయింది. చాకలి దాన్ని దృష్టుకర్తతో చాప మోదాడు.

కదవకురా, కరిచేను!

శ్రీ. టి. ఆమృతకుమార్.

గాడిదకు చదువు

ఒకదశానికి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చిచేరాడు. తాను మహా విద్యాంసుడిననీ, ఎంత చదువురానివారికైనా చదువు చెప్పగలననీ ఆయన అడిగినవారికల్ల చెప్పాకున్నాడు.

కాలమాన ఈ వార్త ఆదేశపు రాజుకు తెలిసింది. ఆయన ఈ విద్యాంసుట్టు తన కొలువుకు పిలిపించి, “విమయ్యా? నువ్వు ఎటువంట శుంఠల కైనా చదువు చెబుతావని విన్నాను, నీజమేనా?” అని ఆడిగాడు.

“చిత్తం, మహాప్రభూ! డబ్బిచ్చేదాత ఉండలేగాని పదెళ్లు గడువిస్తే గాడిదచేత వేదపాతాలు చెప్పించనూ?” అన్నాడు విద్యాంసుడు.

“మా దివాణంలో ఒక గాడిద ఉన్నది. దానిచేత వేదం చెప్పించబానికి ఏం తీసు కుంటావు?” అని ఆడిగాడు రాజు.

“పదెళ్లు గడువిప్పయింది. నెల ఒకటిం టికి వెయ్యి వరహాలిప్పించండి,” అన్నాడు విద్యాంసుడు.

“పదెళ్ల అనుంతరం గాడిద వేదం చదవలేక పోతే, నీతల తీయస్తాను, తెలిసిందా!” అన్నాడు రాజు.

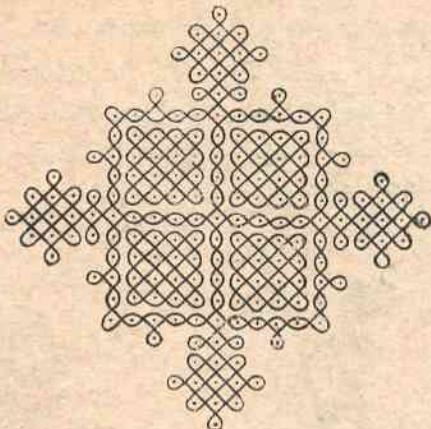
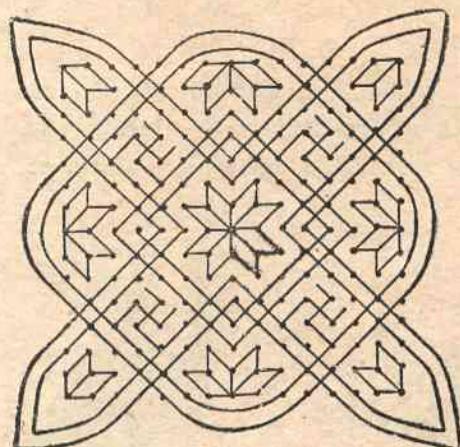
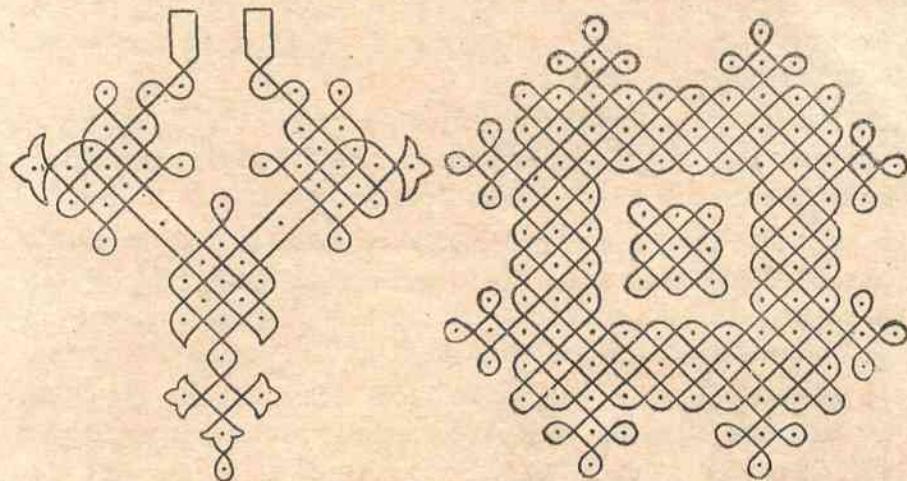
“నిరభ్యంతరంగా తీయించండి!” అన్నాడు విద్యాంసుడు. రాజు ఆరోజునే, విద్యాంసుట్టి వెయ్యి వరహాల నెలజీతంమీద గాడిదకు ఉపాధ్యాయుడుగా నియమించాడు.

ఇదంతా చూసిన ఆప్తుడికడు విద్యాంసుడితో, “ఇదేంపని? నూరేళ్లకు మాత్రం గాడిద వేదపాతాలు చదువుతుందా? నీ ఆయుర్వ్వాయం పదెళ్లు దాట కుండా చేసుకున్నావేం?” అని ఆడిగాడు.

“పదెళ్లకు నేనె చస్తానని ఎందు కనుకోవాలి? ఈ లోగా గాడిద చావ గూడదా? రాజు చావగూడదా?” అన్నాడు విద్యాంసుడు.

ము గు లు

వరాతన జంతువులు

వెన్నెముకగల తోలి జంతువులు చేపలు. చేపల యుగంలో ఇవి చాలా విరివిగా అభివృద్ధి చెందాయి. వీటిలో కొన్ని ఊపిరితిత్తులుకూడా సంపాదించి నీటి బయట ఊపిరిపీల్పు గలిగాయి. చేపలయుగం ముగిసెనాటిక్ కొన్ని రకాల జీవరాషులు నెలపై నివసించసాగాయి. వీటిలో తెణ్ణు, సాలీణ్ణు, చాలాపెద్ద తూనిగలూ, బ్రహ్మండమైన బోద్దింకలూ ఉండేవి. ఇవన్నీ వెన్నెముక లేని జంతువులే.

నెలమీద నివసించ నేర్చిన తోలి జంతువులలో వెన్నెముక గలవి ఉభయ జీవులు. ఇవి నీటిలో పెళ్లిన మెత్తని గుఢ్ఱముంచి వెలుపడి, నీటికొనే కొంతకాలం అభివృద్ధిచెంది, వాటిరూపం తలిదండ్రుల రూపాన్ని పోలినాక నెలమీదిక వచ్చాయి.

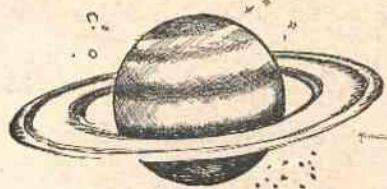
గట్టిపెంకు గల గుఢ్ఱముంచి నెలమీదనే నేరుగా, తలిదండ్రుల ఆకృతికి సమమైన రూపంలో, మొట్టమొదట జన్మించిన జంతువులు సరిస్సపాలు. 27 స్వర కోట్ల ఏళ్ళకితం ఎందటి సరిస్సపాలు భూమిపై అవతరించాయి. మరి 15 కోట్ల ఏళ్ళకాలంలో ఇవి బ్రహ్మంచ మైన ప్రమాణాలకు తమ శరీరాలను పెంచుని భూమిమీద ఏకచ్ఛుతాధివశ్యం సాగించాయి.

సరిస్సపాలలో అనెకవెల రకాలు పుట్టాయి. వీటిలో నెలమీద నివసించిన వాటిక “దిన జార్” లూ పేరు. ఈ మాటకు “శయంకరమైన లల్లులు” అని అర్థం. “శిరసౌరన్” అనే జంతువు నిబంగానే భయంకరమైనది. దాని ఎత్తు 18 లేక 20 అడుగులు. దాని సేరు పూర్తిగా విషితే గబం నిడివి ఉండేది. నేటనిండా వాడిఅయిన దంతా లుండేవి. దాని చేతులకు వాడిఅయిన గోళ్లుండేవి. అది తోక పశాయంతో నిలబడి నదిచేది. సృష్టిలో ఇంత పరకు దీనిని మించిన మాంసాహార లేదు.

“బ్రాష్టసార్పె” అనేది మూడు కొమ్ములు గలది. దానికి ముఖమంతరూ కవవం ఉండేది. ఇది మొక్కలు తిని జీవించేది.

“బ్రాష్టసార్సె” నిడివి 70 అడుగులు. దాని బరువు సుమారు 35 టన్నులు. ఇది సదుస్తూంచే భూమి దర్శనిలిసి ఉండాలి. అయితే ఇదికూడా మొక్కలుతినే జంతువే. దీని గరిరంతో పోలిస్తే దీని మెచడు చాలా చిన్నది. అందుచేత ఈ జంతువు ఆచే తెలివితేటలు గలవై ఉండడు.

గ్రహాలు: శని

శనిగ్రహం మార్యోదికి 90 కోట్ల మైళ్ళు దూరంలో తిరుగుతున్నది. దినిమీదపడె సూర్యు కాంతి భూమిమీదపడె కాంతిలో నూరోపంతు

మాత్రమే ఉంటుంది. ఇది సెకండుకు సుమారు 6 మైళ్ళు వెగంతే సూర్యుణి చుట్టివస్తూ, 10,760 రోజులలో ఒకసారి చుట్టివస్తుంది. అది శనికి ఒక సంవత్సరం—మన సంవత్సరానికి 30 రెట్లు.

★ గురుగ్రహంలాగే శనిగ్రహంకూడ్యా చాలా పెద్దగోళం. దాని వ్యాసం నిడివి 76,470 మైళ్ళు. శనిగ్రహం 10 గంటల 14 నిమిషాల కొసారి తనచుట్టూ తాను తిరుగుతుంది. అది శనికి ఒకరోజు—మనరోజులో నగంకంట తక్కుప.

★ అందుచేత భూమిమీద 90 ఏళ్ళు బతికేమనిపి శనిగ్రహంమీద 3 ఏళ్ళు మాత్రమే చూస్తాడు. అయితే ఆమనిపి ఆ మూడేళ్ళకాలంలో సుమారు 80 వేల రోజులు చూస్తాడు! కాని ఇది అంచనా మాత్రమే. ఎందుకంటే శనిగ్రహంలో ప్రాణులుండే అవకాశంలేదు. ఆ గ్రహంలో చలి విపరితం. అదీకాగ ఆ గ్రహంలో ఉండే వాతావరణపు వాయువులు జీవులు బతకటానికి అసుకూలించేవికాపు.

★ శనిగ్రహం చుట్టూ తిరుగుతూ 9 ఉపగ్రహాలున్నాయి. ఇవి అగ్రహానికి చంద్రుడు లాటివి.

★ మిగిలిన గ్రహాలకు వెటికిలెనిది శనిగ్రహానికి ఒకటున్నది. ఇదేమంటే, శనిగ్రహం చుట్టూఉన్న వలయాలు. ఇవి ఉత్తర కంటిక కనబడపు, పాలెస్ట్రోవైలోనుంచి చూసేనే కనిపిస్తాయి. గలిలియో అనే ప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞుడు మొట్టమొదటిసారి పాలెస్ట్రోనుంచి శనిగ్రహం చుట్టూఉన్న వలయాలను చూసినప్పుడు అత్యాక్షర్యం పాండాడట. ఇప్పటికి ఇవి చూసే వారిని ఆశ్చర్యపరుస్తాంటాయి.

★ శనిగ్రహం చుట్టూ మూడు పలచని వలయాలున్నాయి. అందులో గోణానికి దగ్గరిగా ఉండేది అంత కాంతిపంతంగా ఉండదు; చూడటానికి క్రేమెలాగుంటుంది. కెండపది చాలా కాంతిపంతంగా ఉంటుంది. దానిచుట్టూ ఉండేది అంత కాంతిపంతంగా ఉండదు. ఈ మూడు వలయాల నిడివి కలిని 40 వేల మైళ్ళుంటుంది. కాని వాటిమందం 100 మైళ్ళు మాత్రమే.

★ ఈ వలయాలలో చేరిఉన్నవి గాలిలో తెలే నలునులాటివని శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు. ఇవి కోటాన్కోట్ల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. ఈ వలయాల నీట శని గోళంమీద పడుటం మనం పాలెస్ట్రోవైలోనుంచి చూడవచ్చు. ఆ నీడయొక్క నిడివి ఒక భూభాండమంత ఉంటుంది.

గోదమీది బోమ్మ - 5 (అట్టచివరి బోమ్మ)

“జ్యోతి”కి చాలా అగ్రహం వచ్చింది. ఆమె చక్రవర్తితే, “నేను నా భర్తను ఎంతమాత్రం పడలను. ఆయన మీకన్న అన్నివిధాల గస్పవాడు,” అంటూ చరచరా అక్కడినుండి వెళ్లిపోయింది.

ఈ మాటలు విని చక్రవర్తి మండిషఢాడు. “తన భర్త నాకన్న అన్ని విధాలా గస్పవాడనటానికి అమెకెన్ని గుండెలు! అయినా మాలో ఎవరు ఎత్తువే చూపిస్తాను!” అంటూ ఆయన ఒక భట్టుణ్ణీ పిలిచాడు.

“ఒరే, నీపు వెంటనే ఆ చ్యాంగ్ దగ్గరికి వెళ్లి రేపు నాతో గుర్పుస్వారీ పందం వెయ్యటానికి రమ్మని ఆజ్ఞాపించు. మా ఇద్దరిలో ఎవరు ఆ పందంలో గలిస్తే, వారికి ‘జ్యోతి’ భార్య అష్టతుందని చెప్ప. తెలిసిందా, వెళ్ళు!” అన్నాడు చక్రవర్తి భట్టుడితే.

ఆ భట్టుడు చ్యాంగ్ దగ్గరకు వెళ్లి సంగతంతా చెప్పాడు.

ఈ పార్తవిని “జ్యోతి” కొంచెమైనా కలవరపడలేదు. ఆమె తన భర్తతో “నీకెమీ భయంలేదు. పందంలో నీవే గలుస్తావు!” అన్నది.

ఆమె వెదురుక్రలతోనూ, తాగితంతోనూ ఒక గుర్చం బోమ్ముచేసి దాని మీద ఒక్కసారి ఉండింది. వెంటనే అది ప్రాణంగల తెల్లగుర్చంగా మారి పోయింది. చ్యాంగ్ అమితాశ్చర్యం పొందాడు.

మర్మాడు చ్యాంగ్కూ, చక్రవర్తికి గుర్పుస్వారీ పోటీ జరిగింది. చక్రవర్తి ఎక్కిన గుర్చం చ్యాంగ్ గుర్చంకన్న ముందు పరిగత్తసాగింది. చక్రవర్తి వెనక తిరిగిచూసి చ్యాంగ్ను విజయగర్వంతో హేతునచేశాడు.

కాని తీరా గమ్యషానం సమీపించేలోగా చ్యాంగ్ గుర్చం ఒక్క దొడుతీసి చక్రవర్తి గుర్రాన్ని దాటి ముందు పరిగత్తింది. ఇదిచూసి అక్కడ చేరిన ప్రజలు హర్షధ్వనాలుచేశారు.

“అయిందా?” అన్నాడు చ్యాంగ్ చక్రవర్తితే.

“అప్పుడేనా? రేపు పడవల పందం వేసుకుందాం. అందులో గలిస్తే నీ భార్యను నువ్వే ఉంచుకో!” అన్నాడు చక్రవర్తి.

1956 జనవరి సంచికలో ప్రకటింపబడే పోటోలకు నమూనాలు

★ వై పోటోలకు నరిన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.

★ సంబంధం 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలో అంగ్యతమండ పున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోషుకార్పుపైన వ్రాసి, ఈ అంగ్యముకు పంపాలి:—చండమాను పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

నవంబరు నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో : దిగి ఈదులాడేవి రెండు!

రెండవ పోటో : దిబ్బకిక్క చూచేవి రెండు!

పంపినవారు : వి. బి. ఎ. నరసింహం, సెండ్లెస్టోర్స్, ఖర్చుపూరు.

ఱముమతివెమ్మతం రు. 10/- ఈ నెలాభరులోగా పంపబడుతుండి.

వార్తలు-విశేషాలు

ఆ తొచ్చి విస్తోబావే బరిస్నా రాష్ట్రంలో తన భూదానయాత్ర ముగించుకొని ప్రశ్నతం ఆంధ్రదేశ పర్యాటక చేస్తున్నారు. వారు బరిస్నా రాష్ట్రం మొత్తం 812 గ్రామాలు సేకరించారు. అక్కడ సేకరించబడిన భూమి మొత్తం 2,57,277 ఎకరములు. 94,757 మంది దాతలచల్ల ఈ భూమి లభ్యమైంది.

* * *

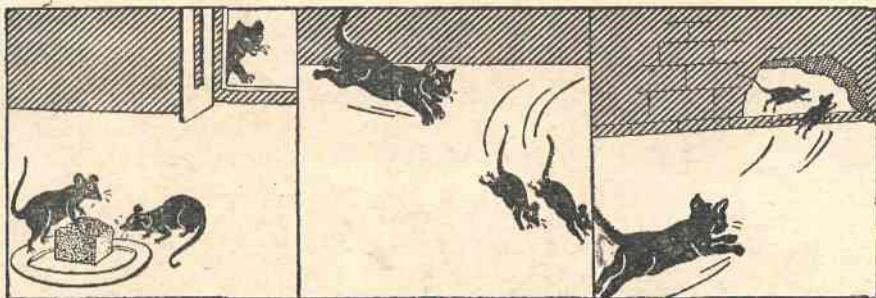
తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, మలయాళ భాషల ప్రాచీన, నవీన గ్రంథాలను ప్రజలకు తక్కువ ధరలకు అంచ్చేయాలన్న ప్రయత్నంలో “నవరన్ లాంగేజన్ బుక్ ట్రాఫ్ట్” అనే నంపు స్టాపం చబడింది. ఈ నంపు ప్రారంభోత్పం ప్రధాని నెప్రహాచే జరుపబడింది.

* * *

ఆంధ్రరాష్ట్రముత్వం ద్వీతీయ ప్రణాళికలో ప్యావసాయానికి 16 కోట్లు, పరిశ్రమలకు 10 కోట్లు, విద్యుత్పత్క్తి నీటిపారువలలకు 58.1, రాజధాని అభివృద్ధికి 3 కోట్లు ఖర్చు పెట్టవలని వుంటుందని, ప్రభుత్వాధికారుల సమావేశం నిర్ణయించింది.

* * *

భూరత్ప్రధాని జాతీయ సహాయనిధికి 1955 అక్టోబర్ 1 వ తేదీనుంచి ఆక్టోబర్ 5 వ తేదీవరకు రు. 21,848-6-0 వసూలైంది. 1947 నవంబరులో యా నిధి ప్రారంభించ బడింది. ఆనాటముంచి 1955 అక్టోబర్ 5 వ తేదీవరకు వసూలైన మొత్తం రు. 1,36,48,291-6-3.

ఇండియా ప్రభుత్వం, బర్మాకు 20 కోట్ల రూపాయలు రుణంగా డివ్యమున్నది. దీనికి సంచూలికి నూటికి నాలుగు రూపాయల వడ్డి నెర్రియించబడింది. 1959 మార్చి నెలమంచి అర్జునంచూలికి $2\frac{1}{2}$ కోట్ల వంతున బర్మాప్రభుత్వం ఈ రుణం చెల్లించగలదు. ఈ ఒడంబికపై ఇండియా తరఫున ఆర్థికశాఖా మంత్రి శ్రీ చింతామణి దేశముఖే సంతకంచేరు.

* * *

మునదేశంలో మలొక ఉకుగ్న ఛ్యాక్టరీ (నాగ్దావది) బీపారు రాష్ట్రంలోని బోకారాలో నిర్మిం చుటుకు కేంద్రప్రభుత్వం నెర్రియించింది. ఈ విషయం ఇండియా వాణిజ్య మంత్రి శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు వెల్లించారు.

* * *

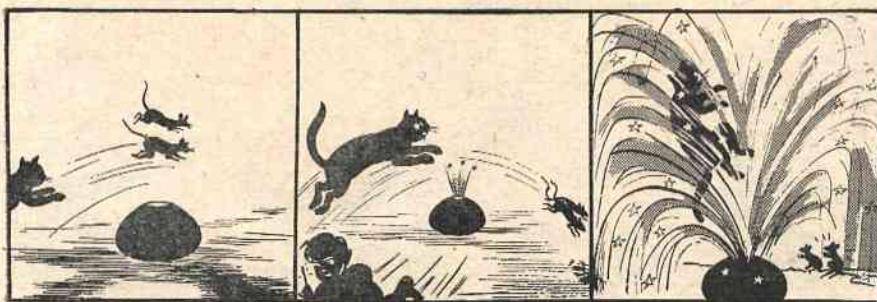
తుర్నాయు గౌదాపరిజ్ఞల్లా భద్రాచలంలోని నుప్రసిద్ధ రామాలయం పునరుద్ధరించబడు తుంది. ఈ దేవాలయప్రాంతం ఆంధ్రప్రాంతంలో పున్పుటికి, దీని నెర్వూలు బాధ్యత అంతా హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం అధికారంకించ వున్నది. దేవాలయ పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాన్ని అంధ్ర, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వాలు కలిసి నిర్వహిస్తాయని, దేవాలయశాఖా మంత్రి శ్రీ కె. చంద్రమోళిగారు ప్రకటించారు.

* * *

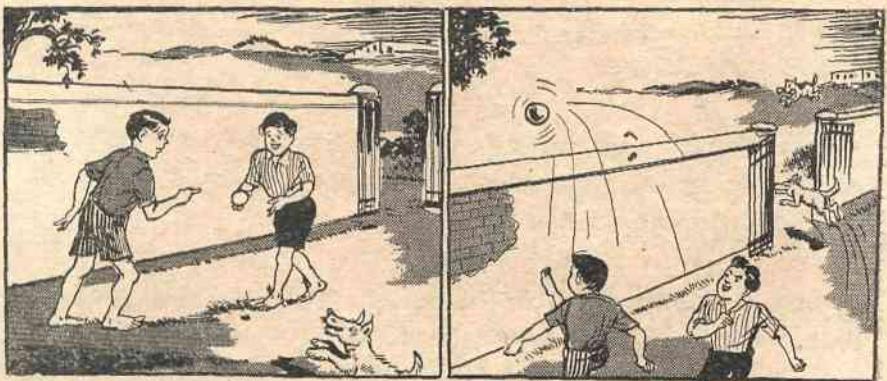
ఈ సంచూలం మార్చినెలలో జరిగిన అంధ్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు ప్రభుత్వానికి 35,18,000 రూపాయలు భార్యలు అయినప్పుడని అసెంబ్లీలో ఒక ప్రశ్నకు నమాధానమిస్తూ అంధ్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ దేఱవాడ గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పారు.

* * *

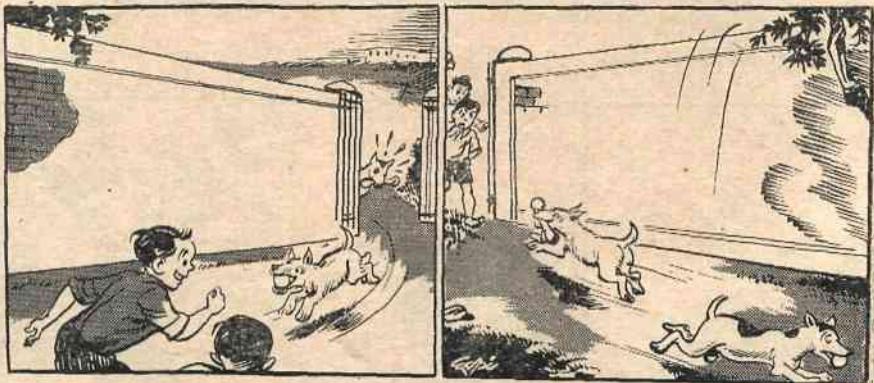
మున ఇండియన్ యూనియన్ డివ్యారు 27 రాష్ట్రాలుగా విభజింపబడిపున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వంచే నియమింపబడిన భాషారాష్ట్ర విభజన సంఘంవారు (ఫజీల్ అలీ కమిషన్) ఇప్పుడు దేశాన్ని 16 పెద్ద రాష్ట్రాలుగాను, 3 కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలుగాను పునర్నిభజన చేయాలని ఇండియాప్రభుత్వానికి సిఫార్సుచేశారు.

చిత్రకథ

బుక ఆదివారం రోజున దాసూ, వాసులు ఒక చిన్న రబ్బిరుబంతి సంపాదుంచి, దానితో పుత్తబాల్ అటు ప్రారంభించారు. దాసు ఆ బంతిని గోడమీంచి అవతలికి పొయ్యట్టు తంతూంటు, లైగర్ గేటుగుడా బయటికి వరిగెత్తి, దాన్ని తిరిగి తెస్తోంది. రెండు మూడుసార్లు ఇలా జరిగాక, ఆ బంతిని ఒక ఊరకుక్క చూచింది. అది తన నేటిలోని బోమికను శక్కిడ పెట్టి, ఆ బంతిని నేటు కరుచుకుని ఉడాయించింది. లైగర్ వేసేదిలేక, ఆ కుక్క వదిలిన బోమికను నేటుకరుచుకుని లోపలకు వచ్చింది. దాసూ, వాసూలు గాభరాపడిపొయ్యారు.

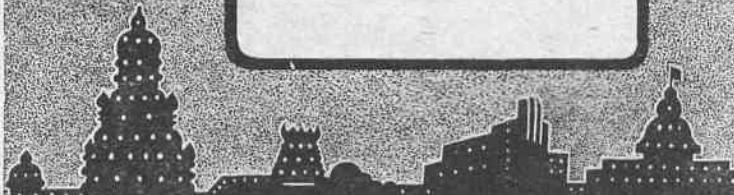

DISPLAY

Lighting

AIDS SALES PROMOTION

వీ యూ వీ
సైన్సు కు

FLUORESCENT & CATHODE LIGHTING CO.

272-73, ANGAPPA NAICKEN STREET, MADRAS - 1

WORKS: 77, GENERAL PATTERNS Rd. : PHONE : 4636
MADRAS - 2 : GRAMES : CATHOLITE

మనేజింగ్ పార్క్సర్స్ :

సేతురాం త్యగరాజన్ కంపనీ,
షాస్త్ర బాబు నెం. 1741 .. మద్రాస్ - 1

‘మైసూర్ పేపర్ స్టాకిస్టులు’

ఎ. ఎ. రావు అంద్ర బ్రదర్స్.,

ఆన్ని రకముల కాగితముల వ్యాపారులు, ఉత్పత్తిదారుల ప్రతినిధులు

6 ఏ, వారెన్సోడీ, మైలాపూరు, మదరాను—4

దీ పా ప లీ సు భ స మ యూ న

చందుమామ పారకులను

హృదయపూర్వకముగ అభిసందిస్తున్నారు.

తంత్ర : VIOLETS

ఫోన్ : 71599

సుగంధ
సువాసనలకు
కల్యాణ్ దర్శక్
సంధ్యే ధూప
అగ్ర వత్సలనే
వాడండి

SANDHYA Ohoop Bathi
BASWANTIN & BROS. BANGALORE

Kalyan

DURBAR Bathies

ఒ.వి.అశ్వధయ్ & బ్రదర్స్
ప్రైస్ బాక్స్ .586
బెంగుళూరు.2

మా కాతాదారులకు, ఆధిమానులకు
దీపావళి అభివందనములు!

వెలుగులు జిమ్ము ఈ దీపాలపండుగ
ఖారత ముద్రాపకులకు
మేము చేసెడి సేవలము
మరింత కాంతివంతము చేయుముగాక !!

ది స్టాండ్ర్డ్ ప్రీంటింగ్ మెషినరీ కంపెనీ,

12/81, శంబుదాసు వీధి :: మదరాసు - 1.

నా ణ్ణమునకు పేరొందిన
ఆఫెసెట్, లిథో, లెటర్స్‌ప్రైస్ మెషినులు
సహాయి చేయబడును

ఇతర అభీనులు :

ది స్టాండ్ర్డ్ ట్రైవ్ ఫాండ్రీ
బొంబాయి — కలకత్తా — థిల్సీ

Telephone : 3519

Telegram : 'PRESUNDRY'

K. ORR & COMPANY

40, CHINNATHAMBI ST.,
MADRAS - 1

*Wish their patrons
a Happy Deepavali!*

INDENTING AGENTS for all kinds
of Paper, Printing and Process equip-
ments, chemicals, hardware Etc.

STOCKISTS of Printing Inks : Litho,
Letterpress, Offset and other
Printers' sundries

మా అ బి మా ను లందరకు ఈ దివ్య దీ పా వళి

సమస్త సాఖ్యములను సమకూర్చుగాక

30 అం. x 40 అం. కెమెరా నషయముతో, నరికాత్త
అధునిక యంత్రపరికరములతో, ఆత్మంత నిపుణులు
అనుభవజ్ఞులు అయిన చెక్కిపేయస్తు, ఆర్థిస్టులతోచ్చాటుతో

మ లై క ల ర

ఛాట్ ఆఫ్సెట్ ప్రైంటింగ్,
ప్రా సెన్ జ్ఞాకు ల పు

సత్యరముగ, సంతృప్తికరముగ మీకు
అందించుకు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగ సున్మాదు

ప్రసాద ప్రోసెన్ లిమిటెడ్..

“ చంద మా మ బిల్లింగ్స్ ”

వడపత్రని

::

మదరాసు - 26

మా విత్తులకు అభిమానులకు చూడయశ్శర్వకమైన
దీపాహల్ అభిపూర్వికలు!
 ఈ సుఖసమయాన, మీ ముద్రణకార్యములను
 చిన్నిపుత్తకమేకని మహగంభమోగాని, కవరైన సరే
 కార్యాలయాన నరే, అది ఒక లెబిల్ ఇనా తటర పొడ
 ఇనా, అత్యంత శోభావంతముగ, ఆకర్షణయిముగ,
 తయారుచేసి ఇచ్చేదమని రూథిగ చెత్తగలము.
బి. ఎన్. కె. ప్రెన్ లిమిటెడ్
 మదరాసు - 26

BNK PRESS LTD
PRINTERS
 MADRAS, 26.

ఎనామెల్ బోర్డులు, పాత్రలు

ELECTRIC SHADES

WARNING SIGNS

ADVERTISEMENT SIGNS

For permanence and effective publicity

PUBLIC UTILITY SIGNS

Street Name Boards

- Traffic Signs -
- Caution Signs -

HOSPITAL WARE

Douche Cans, Bed Pans,
- Commodes, Basins, -
Trays etc.

HOUSEHOLD UTENSILS.

Rice Plates, Mugs,
Bowls, Soap Dishes,
- Spoons, Laddles. -

మద్రాస్ ఎనామెల్ వర్క్స్ లిమిటెడ్
65, సైద్ధనపూము రోడ్డు: మద్రాస్.

నవభారత నిర్మాణానికి...

ఈ సిమెంటు
అధికంగా
తుంగబద్ద
ప్రాజెక్టు
ఇతరపెద్ద
ప్రాజెక్టుల్లి
పనులకు వాడ
బదుచున్నది

అంద్ర సిమెంటు

పోర్ట్లెండ్స్ సిమెంటు
ఉపయోగించబడుచున్నది

మీ భవనములను ఎక్కువ ధృతముగాను
అందముగాను చేయును

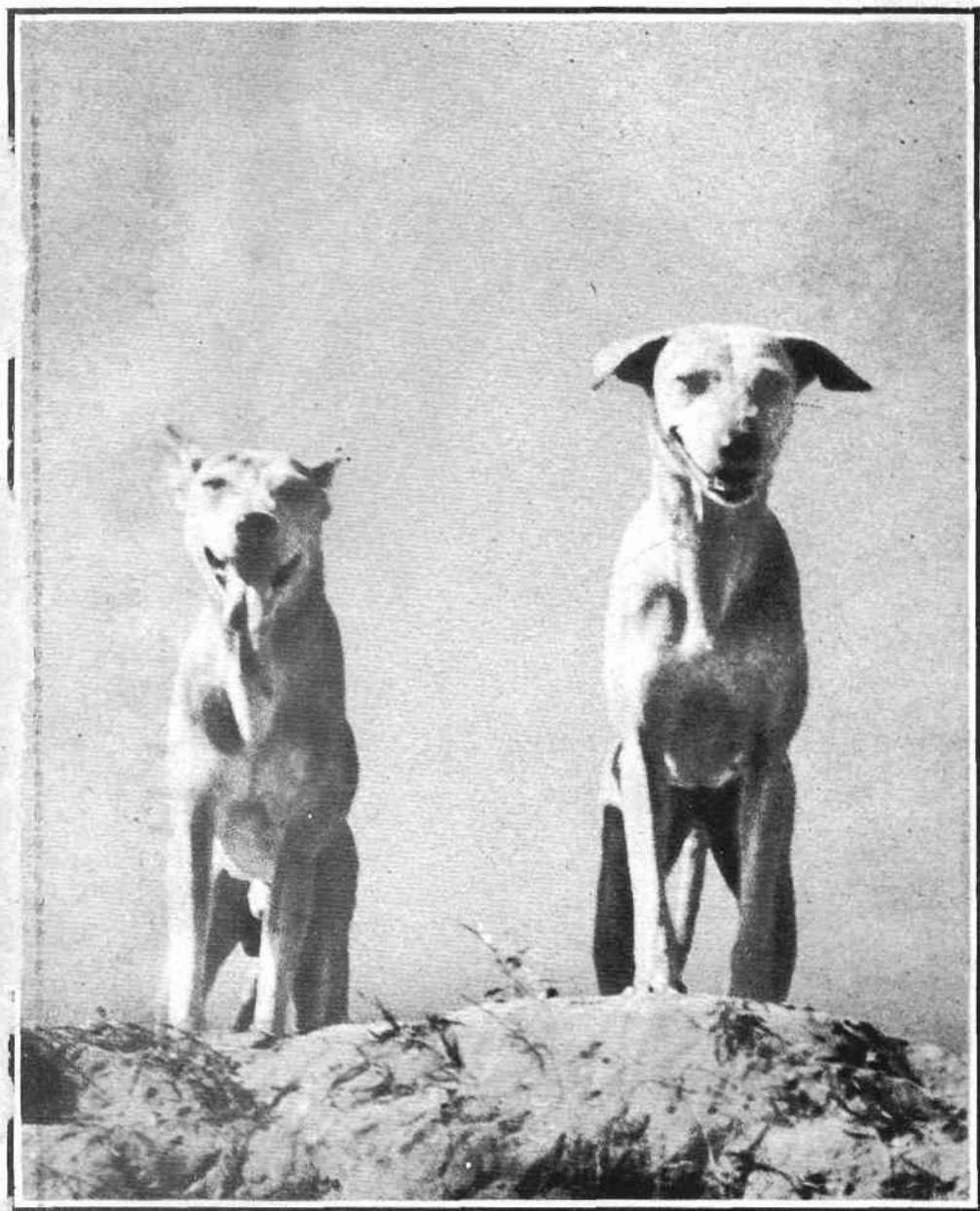
ఆంధ్ర సిమెంటు కంపెనీ విషయిత్తెడ్

రిజస్టర్డ్ ఆఫీసు: 337 తంబు చెట్టి వీధి ఫాక్టరీ ఆఫీసు: బక్కి-ఎంపోవెస్ట్ పోర్ట్లె ముద్రాస్సు-1. Tele- Grams: ANDHRACEM	ఫాక్టరీ ఆఫీసు: బక్కి-ఎంపోవెస్ట్ పోర్ట్లె మిజయపాడు-2. Tele- Grams: CEMENTS Phone: 3502 Phone: 557 (P.B.X)
---	--

MG.AGENTS: ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్., రాజమండ్రి.

Chandamama, Nov. '55

Photo by P. K. Patel

బహుమతి
పాండిన వ్యాఖ్య దిబ్బకీర్తి చూచేవి రెంటు ! వంపినవారు :
వ. బ. ఎ. నరసింహం, ఖూర్పూచు

